Česko-anglické vydání.

KATECHISMUS

pro

katolické farní školy

ve Spojených Státech.

NAPSAL REV. W. FAERBER.

PŘELOŽIL REV. JOS. DOSTÁL.

CATECHISM

FOR THE

Catholic Parochial Schools

OF THE

UNITED STATES

BY THE

REV. W. FAERBER.

BOHEMIAN BENEDICTINE PRESS, 1637 ALLPORT STR., CHICAGO, ILL.

B. HERDER, 17 SOUTH BROADWAY, ST. LOUIS, MO.

THE LIBRARY OF CONGRESS
1800

NIHIL OBSTAT:
PROCOPIUS NEUŽIL O. S. B.

IMPRIMATUR:
GEORGIUS GULIELMUS MUNDELEIN,
archiepiscopus Chicagiensis.

NIHIL OBSTAT:
Sti Ludovici, die 31. Jan. 1920
F. G. HOLWECK,
censor librorum.

IMPRIMATUR:
Sti Ludovici, die 5. Feb.
JOANNES J. GLENNON,
archiepiscopus Sti Ludovici.

Katechismus

pro

katolické farní školy
ve Spojených Státech.

Napsal
REV. W. FAERBER
Přeložil
REV. JOS. DOSTÁL.

Se schválením njdp. P. A. Feehana, arcibiskupa Chicagského.
Schválení obnoveno nejdp. Jiřím W. Mundeleinem,
arcibiskupem Chicagským.

CHICAGO, ILL., 1921.

Nákladem Tiskárny Českých Benediktinů, 1637 Allport St., Chicago, Ill.
B. Herder, 17 South Broadway, St. Louis, Mo.

Catechism

for the

Catholic Parochial Schools

of the United States.

BY THE

Rev. W. Faerber.

Chicago, Ill., 1921.

Bohemian Benedictine Press, 1637 Allport Street,
Chicago, Illinois.

OBSAH.

Strana
Úvod. 1

ČÁST I.

Musíme věřiti všecko, co Pán Bůh zjevil.

Apoštolské vyznání víry 2
První článek víry 3
Druhý a třetí článek víry 14
Čtvrtý článek víry 17
Pátý článek víry 18
Šestý článek víry 19
Sedmý článek víry 20
Osmý článek víry 21
Devátý článek víry 22
Desátý článek víry 26
Jedenáctý a dvanáctý článek víry 27

ČÁST II.

Musíme zachovávati přikázání.

Přikázání lásky k Bohu 32
Přikázání lásky k bližnímu 33
Desatero Božích přikázání 34
První přikázání Boží 35
Druhé přikázání Boží 39
Třetí přikázání Boží 41
Čtvrté přikázání Boží 42
Páté přikázání Boží 44
Šesté a deváté přikázání Boží 45
Sedmé a desáté přikázání Boží 46
Osmé přikázání Boží 47
Šestero přikázání církevních 49
První přikázání církevní 49
Druhé přikázání církevní 50
Třetí přikázání církevní 51
Čtvrté přikázání církevní 52
Páté přikázání církevní 52
Šesté přikázání církevní 53
Varovati se zlého a konati dobré 54
Svědomí 54
Hřích 55
Pokušení a zlá příležitosť 56
Nepravosť 58
Dobré skutky 59
Ctnosť 61
Milosť 64

CONTENTS.

Page

Introduction 1

PART I.

We must believe all that God has revealed.

The Apostles' Creed 2

First Article of the Creed 3

Second and Third Articles of the Creed 14

Fourth Article of the Creed 17

Fifth Article of the Creed 18

Sixth Article of the Creed 19

Seventh Article of the Creed 20

Eighth Article of the Creed 21

Ninth Article of the Creed 22

Tenth Article of the Creed 26

Eleventh and twelfth Articles of the Creed 27

PART II.

We must keep the Commandments.

The Commandment of the Love of God 32

The Commandment of the Love of Our Neighbor . . . 33

The Ten Commandments of God 34

First Commandment of God 35

Second Commandment of God 39

Third Commandment of God 41

Fourth Commandment of God 42

Fifth Commandment of God 44

Sixth and ninth Commandments of God 45

Seventh and tenth Commandments of God 46

Eighth Commandment of God 47

The Commandments of the Church 49

First Commandment of the Church 49

Second Commandment of the Church 50

Third Commandment of the Church 51

Fourth Commandment of the Church 52

Fifth Commandment of the Church 52

Sixth Commandment of the Church 53

Avoiding Evil and Doing Good.

Conscience 54

Sin 55

Temptations and Occasions of Sin 56

Vice 58

Good Works 59

Virtue 61

Grace 64

ČÁSŤ III.

Musíme přijímati svaté svátosti.

Strana

1. Křest....67
2. Biřmování....69
3. Nejsvětější svátosť oltářní....70
   Mše svatá....73
   Svaté Přijímání....76
4. Pokání....79
   Odpustky....84
5. Poslední pomazání....85
6. Svěcení kněžstva....87
7. Stav manželský....88

ČÁST IV.

Musíme se modliti.

Otčenáš....92
Zdrávas Maria....95
Anděl Páně....97
Růženec....98
Křížová cesta....100
Litanie....100
Znamení sv. kříže....101
Žehnání a svěcení....101

DODATEK.

Modlitby.

Znamení sv. Kříže....103
Otčenáš....103
Zdrávas Maria....103
Věřím v Boha....103
Anděl Páně....104
Vzbuzení víry, naděje a lásky....104
Vzbuzení lítosti....105
Krátká ranní modlitba....105
Modlitby před a po jídle....106
Krátká modlitba večerní....106
Zdrávas královno....107
Vzpomeň o královno milá....107
Růženec....107
K Andělu strážnému....108
Pobožnosti zpovědní....109
Šest pravd, které musí každý věděti a věřiti....114
Desatero Božích přikázání....114
Šestero přikázání církevních....114
Čtvero hříchů do nebe volajících....115
Šestero hříchů proti Duchu Svatému....115
Devatero cizích hříchů....115
O mši svaté....116
I. Čeho jest třeba ke mši svaté....116
II. Jak se obětuje mše svatá....118
III. Latinské modlitby mešní....121

PART III.

We must receive the Sacraments.

		Page
1.	Baptism	67
2.	Confirmation	69
3.	The Holy Eucharist	70
	The Holy Sacrifice of Mass	73
	Holy Communion	76
4.	Penance	79
	Indulgences	84
5.	Extreme Unction	85
6.	Holy Orders	87
7.	Matrimony	88

PART IV.

We must Pray.

The Lord's Prayer	92
The Hail Mary	95
The Angelus	97
The Rosary	98
The Stations of the Cross	100
Litanies	100
The Sign of the Cross	101
Blessings and Consecrations	101

APPENDIX.

Prayers.

The Sign of the Cross . 103
The Our Father . . 103
The Hail Mary . . . 103
The Apostles' Creed . 103
The Angelus . . . 104
Acts of Faith, Hope and Charity 104
An Act of Contrition . 105
A Short Morning Prayer . 105
Grace before, and after meals 106
A Short Evening Prayer . 106
Salve Regina . . . 107
Memorare . . . 107
The Rosary . . . 107
To our Guardian Angel . 108
Devotions for Confession . 109
Six Truths which we must know and believe . . 114
The Ten Commandments of God 114
The Commandments of the Church 114
The Four Sins crying to Heaven for Vengeance . 115
The Six Sins against the Holy Ghost . . . 115
Nine Ways of being Accessory to another's Sin . . 115
The Holy Sacrifice of the Mass 116
I. Things necessary for the Celebration of the Mass . . . 116
II. The Celebration of the Mass . . . 118
III. The Latin Mass Prayers 121

ÚVOD.

1.* **Kdo nás stvořil?**

Bůh nás stvořil.

2.* **Proč nás Bůh stvořil?**

Bůh nás stvořil proto, abychom Mu sloužili a za to do nebe se dostali.

(Dostati se do nebe znamená: býti věčně šťastným. — Poznávati, milovati Pána Boha a sloužiti Jemu.)

3.* **Co znamená Bohu sloužiti?**

Bohu sloužiti znamená: Konati co Pán Bůh od nás chce.

4.* **Co chce Bůh od nás?**

Bůh chce od nás:

1) abychom věřili všecko, co zjevil,
2) abychom zachovávali přikázání,
3) abychom přijímali svaté svátosti,
4) abychom se modlili.

Musíme tedy 1. věřiti všecko....

(Zjeviti znamená zde tolik, jako oznámiti. Pánu Bohu sloužiti znamená míti náboženství.)

Naučení: "Ale jednoho jest potřebí." (Luk. 10, 42.) "Hledejte tedy nejprve království Božího a spravedlnosti jeho: a toto všecko bude vám přidáno." (Mat. 6, 33.) "Nebo co jest platno člověku, byť všecken svět získal, a na své duši škodu trpěl?" (Mat. 16, 26.)

INTRODUCTION.

1. Who made us?

God made us.

2. Why did God make us?

God made us that we might serve Him, and thereby gain Heaven.

To gain Heaven = to be happy forever. — To know, to love, to serve God.

3. What means: to serve God?

To serve God means: to do the will of God.

4. What is the will of God?

It is the will of God

1) that we believe all things which He has revealed,
2) that we keep the commandments,
3) that we receive the sacraments,
4) that we pray.

We must, therefore, 1. believe all things. . . .

Revealed = made known. To serve God = to have *religion*.

Application. "*But one thing is necessary*" (Luke 10, 42). "*Seek ye therefore first the kingdom of God and His justice*" (Matt. 6, 33). "*What doth it profit a man, if he gain the whole world, and suffer the loss of his own soul?*" (Matt. 16, 26).

Musíme věřiti všecko, co Bůh zjevil.

Apoštolské vyznání víry.

5* **Kde jest krátce obsaženo, co Bůh zjevil?**

Co Bůh zjevil je krátce obsaženo v apoštolském vyznání víry.

6. **Proč se toto vyznání víry jmenuje apoštolské?**

Toto vyznání víry se jmenuje apoštolské, protože pochází od apoštolů.

7. **Z kolika článků se skládá apoštolské vyznání víry?**

Apoštolské vyznání víry se skládá ze dvanácti článků. (Článek tolik jako odstavec nebo část'.)

8.* **Jak zní apoštolské vyznání víry?**

Apoštolské vyznání víry zní takto:

Čl. 1. Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

2. I v Jezu Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho,
3. Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny.
4. Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest.
5. Sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých.
6. Vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího.

PART I.

We must believe all that God has revealed.

The Apostles' Creed.

5. Where do we find the chief truths which God has revealed?

We find the chief truths which God has revealed in the Apostles' Creed.

Chief = most important.

6. Why is this Creed called the Apostles' Creed?

This Creed is called the Apostles' Creed, because it comes from the Apostles.

7. How many articles does the Apostles' Creed contain?

The Apostles' Creed contains twelve articles.

Article = part, division.

8. Say the Apostles' Creed.

Art. 1. I believe in God, the Father Almighty, Creator of Heaven and earth;

2. and in Jesus Christ His only Son, our Lord:
3. Who was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary;
4. suffered under Pontius Pilate, was crucified; died, and was buried;
5. He descended into hell; the third day He arose again from the dead;
6. He ascended into Heaven; sitteth at the right hand of God, the Father Almighty;

7. Odtud přijde soudit živých i mrtvých,
8. Věřím v Ducha svatého,
9. svatou církev obecnou; svatých obcování;
10. odpuštění hříchů;
11. těla z mrtvých vzkříšení;
12. a život věčný. Amen.

PRVNÍ ČLÁNEK VYZNÁNÍ VÍRY.

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

O VÍŘE.

9.* Co znamená věřiti?

Věřiti znamená: Všecko za pravdu míti, co Bůh zjevil.

10.* Co Bůh zjevil?

Bůh zjevil všecko, co musíme věděti a konati, abychom se do nebe dostali.

11.* Kdo nás tomu učí, co Bůh zjevil?

Katolická církev nás tomu učí, co Bůh zjevil.

12. Odkud béře katolická církev všecko, čemu učí?

Katolická církev béře všecko, čemu učí, z Písma svatého a z ústního podání.

13. Co obsahuje Písmo svaté?

Písmo svaté obsahuje ty zjevené pravdy, které napsali mužové vyvolení a osvícení Duchem svatým.

(Písmo sv. cizím slovem: Bible. Slovo Boží. Starý a Nový Zákon.)

7. from thence He shall come to judge the living and the dead;
8. I believe in the Holy Ghost;
9. the Holy Catholic Church, the Communion of Saints;
10. the forgiveness of sins;
11. the resurrection of the body;
12. and life everlasting. Amen.

First Article of the Creed.

I believe in God, the Father Almighty, Creator of Heaven and earth.

Faith.

9. What do you mean when you say "I believe"?

When I say "I believe", I mean that I hold as true, all that God has revealed.

10. What has God revealed?

God has revealed all that we must know and do to gain Heaven.

11. Who teaches us what God has revealed?

The Catholic Church teaches us what God has revealed.

12. Whence does the Catholic Church obtain all that she teaches?

The Catholic Church obtains all that she teaches from Holy Scripture and Tradition.

13. What does Holy Scripture contain?

Holy Scripture contains those revealed truths which were written by men chosen and inspired by the Holy Ghost.

Holy Scripture = Bible. Word of God. The *Old* and the *New Testament.*

Starý zákon obsahuje 21 knih dějepisných, 7 mravoučných a 17 prorockých. Dějepisné knihy jsou: 5 knih Mojžíšových, kniha Josue, Soudců, Ruth, 4 knihy Královské, 2 Paralypomenon, kniha Esdrášova, Nehemiášova, Tobiášova, Judith, Esther, 2 knihy Machabejské. Mravoučné knihy jsou: Kniha Jobova, Žalmů, Přísloví, Kazatel, Píseň Šalomounova, Kniha Moudrosti a Sirach. Prorocké knihy jsou: Isaiáš, Jeremiáš, Baruch, Ezechiel, Daniel, Oseáš, Joel, Amos, Abdiáš, Jonáš, Micheáš,, Nahum, Habakuk, Sofoniáš, Aggeus, Zachariáš a Malachiáš.

Nový zákon obsahuje 27 knih v tomto pořádku: 4 evangelia, podle sepsání sv. Matouše, sv. Marka, sv. Lukáše a sv. Jana; Skutky apoštolské, 14 epištol sv. Pavla, totiž: 1 k Římanům, 2 ke Korintským, 1 ke Galatům, 1 k Efesským, 1 k Filipenským, 1 ke Kolosennským, 2 k Thessalonickým, 2 k Timotheovi, 1 k Titovi, 1 k Filémonovi, 1 k Židům; 7 epištol jiných apoštolů totiž: 1 sv. Jakuba, 2. sv. Petra, 3 sv. Jana, 1 sv. Judy. Zjevení sv. Jana.

14. Co obsahuje ústní podání?

Ústní podání obsahuje všecky zjevené pravdy, ano i ty, které nejsou v Písmě svatém.

"Mnohé zajisté i jiné divy činil Ježíš před obličejem učenníků svých, kteříž nejsou psáni v knize této:" (Jan 20, 30.) "Zachovávejte ustanovení, kterým jste se naučili, buď'to skrze (naši) řeč aneb skrze náš list." (II. Thess. 2, 14.)

Ty zjevené pravdy dochovaly se nám kázáním apoštolů a jejich nástupců. Mnohé z nich byly napsány svat. otci a učiteli církevními. (Ambrož, Augustin, Jeroným, Řehoř ......)

15.* Jest víra potřebna ku spasení?

Víra jest potřebna ku spasení.

"Bez víry pak nemožno jest Bohu se líbiti." (K Žid. 11, 6.) "Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude: kdož pak neuvěří, bude zatracen." (Mar. 16, 16).

Naučení: Děkuj Pánu Bohu za dar víry. Jest to milost Boží, že věříš. On vštípil víru do tvé duše při křtu svatém. Uč se rád a dobře, čemu musíš věřiti. Uč se pilně katechismu a dávej pozor při vyučování.

The *Old Testament* consists of 21 Historical, 7 Moral, and 17 Prophetical Books. The *Historical Books* are: 5 Books of Moses, the Book of Josue, of Judges, Ruth, 4 Books of Kings, 2 of Chronicles, the Book of Esdras, Nehemias, Tobias, Judith, Esther, 2 Books of the Machabees. — The *Moral Books* are: The Book of Job, the Psalms, the Proverbs, Ecclesiastes, the Canticle of Canticles, the Book of Wisdom and Ecclesiasticus. — The *Prophetical Books* are: *Isaias, Jeremias*, Baruch, *Ezechiel, Daniel*, Osee, Joel, Amos, Abdias, Jonas, Micheas, Nahum, Habacuc, Sophonias, Aggeus, Zacharias and Malachias.

The *New Testament* consists of 27 Books in the following order: the *4 Gospels* according to St. Matthew, St. Mark, St. Luke, and St. John; the *Acts of the Apostles; 14 Epistles of St. Paul*, namely 1 to the Romans, 2 to the Corinthians, 1 to the Galatians, 1 to the Ephesians, 1 to the Philippians, 1 to the Colossians, 2 to the Thessalonians, 2 to Timothy, 1 to Titus, 1 to Philemon, 1 to the Hebrews; *7 Epistles of the other Apostles*, namely 1 of St. James, 2 of St. Peter, 3 of St. John, 1 of St. Jude; the *Apocalypse* of St. John.

14. What does Tradition contain?

Tradition contains all revealed truths, even those which are not found in Holy Scripture.

"*Many other signs also did Jesus in the sight of His disciples, which are not written in this book*" (John 20, 30). "*Hold the traditions which you have learned, whether by word, or by our epistle*" (II. Thess. 2, 14).

The revealed truths were handed down to us by the preaching of the Apostles and their successors. Many of them were written down by the Fathers and the Doctors of the Church (Ambrose, Augustine, Jerome, Gregory . . . .)

15. Is faith necessary to salvation?

Faith is necessary to salvation.

"*Without faith it is impossible to please God*" (Hebr. 11, 6). "*He that believeth not, shall be condemned*" (Mark, 16, 16).

Application. Thank God for the gift of faith. God gave you the grace to believe. He infused faith into your soul at Baptism. Learn well whatever you must believe. Be diligent in studying your Catechism and be attentive at instructions.

O BOHU.

16.* Kdo jest Bůh?

Bůh jest nejvyšší a nejdokonalejší duch, od něhož všecko dobré pochází.

(Duch jest bytost', která má rozum a svobodnou vůli, ale těla nemá. Pán Bůh jest nekonečný, nepochopitelný. Jeho dokonalostí jest bez míry a bez počtu.)

17.* Jest Bůh věčný?

Bůh jest věčný: On jest vždy, bez počátku a bez konce.

"Prve než učiněny byly hory a než jest způsobena země, a okršlek zemský: od věků až na věky jsi ty Bůh." (Žalm 89, 2.)

Jako jest Bůh věčný, tak jest i nezměnitelný.

18.* Jest Bůh všudy přítomný?

Bůh jest všudy přítomný: On jest na nebi, na zemi a na každém místě.

"Kamž půjdu od ducha tvého? a kam před tváří Tvou uteku? Jestliže bych vstoupil na nebe, tam jsi Ty: paklibych sstoupil do pekla, přítomen jsi." (Žalm 138, 7. a 8.) "Zdaliž nebe i země já nenaplňuji, dí Hospodin?" (Jer. 23, 32.)

19.* Jest Bůh vševědoucí?

Bůh jest vševědoucí: On ví co bylo, co je a co bude, anebo co by mohlo býti.

"A nenít' žádného neviditelného stvoření před očima jeho." (K Žid. 4, 13.) "Jenž zkušuješ srdce a ledví, Bože." (Žalm 7, 10.) "Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě." (Mat. 6, 4.)

20. Jest Bůh nejvýš moudrý?

Bůh jest nejvýš moudrý: On ví, jak nejlépe všecko zaříditi.

"Všecky věci s moudrostí jsi učinil." (Žalm 103, 24.) "Vyjev Hospodinu cestu svou, a naději měj v něm; a on (všecko dobře) učiní." (Žalm 36, 5.)

Příklady: Josef povýšen, Mojžíš zachráněn. — Čtvero ročních počasí. Den a noc. Oko, ruka lidská.

God.

16. What is God?

God is the supreme and most perfect Spirit from Whom all good things come.

Supreme = highest, greatest of all.

A spirit has understanding and free will, but no body.

God is infinite, incomprehensible. His *perfections* are without measure and number.

17. Is God eternal?

God is eternal: for He is always, He is without beginning and without end.

"*Before the mountains were made, or the earth and the world were formed, from eternity and to eternity Thou art, O God*" (Ps. 89, 2).

As God is eternal, He is also *unchangeable.*

18. Is God everywhere?

God is everywhere: for He is in Heaven, on earth and in all places.

"*Whither shall I go from Thy Spirit? or whither shall I flee from Thy face? If I ascend up into Heaven, Thou art there: if I descend into hell, Thou art there*" (Ps. 138, 7, 8). "*Do not I fill Heaven and earth, saith the Lord*" (Jer. 23, 24).

19. Does God know all things?

God knows all things: for He knows what has been, what is now, and what shall be or may be.

"*Neither is there any creature invisible in His sight*" (Heb. 4, 13). "*The searcher of hearts and reins is God*" (Ps. 7, 10). "*Thy Father who seeth in secret, will repay thee*" (Matt. 6, 4).

20. Is God all-wise?

God is all-wise: for He knows how to dispose all things in the best way.

Dispose = arrange.

"*Thou hast made all things in wisdom*" (Ps. 103, 24). "*Commit thy way to the Lord, and trust in Him: and He will do it*" (Ps. 36, 5).

Example: Joseph exalted, Moses saved. — The four seasons. Day and night. The eye, the hand.

21.* Jest Bůh všemohoucí?

Bůh jest všemohoucí: On může učiniti všecko, co chce.

"Nebude nemožné u Boha žádné slovo." (Luk. 1, 37.) Bůh řekl: Buď! a učiněno jest.

22.* Jest Bůh nejvýš svatý?

Bůh jest nejvýš svatý: On miluje a chce jen dobré a nenávidí, co je zlé.

"Svatí buďte, nebo já svatý jsem, Hospodin Bůh váš." (3. Mojž. 19, 2.) Andělé v nebi věčně zpívají píseň chvály: "Svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupů." (Is. 6, 3.)

23.* Jest Bůh nejvýš spravedlivý?

Bůh jest nejvýš spravedlivý: On dobré odměňuje a zlé tresce, jak si kdo zaslouží.

"Kterýž bez přijímání osob soudí podle skutků jednoho každého." (I. Petr. 1, 17.) "Čím kdo hřeší, tím i trápen bývá." (Moudr. 11, 17.)

Úplné odplaty dojdeme až na věčnosti.

24.* Jest Bůh nejvýš dobrotivý?

Bůh jest nejvýš dobrotivý: On nám uděluje mnoho dobrodiní, protože nás miluje.

"Bůh jest láska." (I. Jan 4, 8.) "Všeliké dání výborné. a každý dar dokonalý s hůry jest, sstupující od otce světel." (Jak. 1, 17.) "Chvalte Hospodina, nebo dobrý jest." (Žalm 106, 1.)

25.* Jest Bůh milosrdný?

Bůh jest milosrdný: On nám rád odpouští, když litujeme svých hříchů.

"Živť jsem já, praví Pán Bůh, nechci smrti bezbožného, ale aby se obrátil bezbožný od cesty své a živ byl." (Ez. 33, 11.)

Příklady: David, Magdalena. Kající lotr.

Podobenství: Dobrý pastýř; marnotratný syn.

Bůh jest shovívavý, to jest: čeká často dlouhý čas, než trestá hříšníka.

26. Jest Bůh věrný?

Bůh jest věrný: On splní, co přislibuje a čím hrozí.

21. Is God almighty?

God is almighty: for He can do everything He wills.

"*No word shall be impossible with God*" (Luke 1, 37). God said: Be it made, and it was made.

22. Is God holy?

God is holy: for He loves and wills only what is good, and hates what is evil.

"*Be ye holy, because I, the Lord your God, am holy*" (Lev. 19, 2). The Angels' eternal song of praise in Heaven; "*Holy, holy, holy, (is) the Lord God of hosts*" (Is. 6, 3).

23. Is God just?

God is just: for He gives to every one what he deserves: He rewards the good and punishes the wicked.

"*Who . . . judgeth without respect of persons, judgeth according to every one's work*" (I. Peter 1, 17). "*By what things a man sinneth, by the same also he is tormented*" (Wis. 11, 17).

Full retribution will be made only in eternity.

24. Is God good to us?

God is good to us: for He gives us many blessings, because He loves us.

"*God is charity*" (I. John 4, 8). "*Every best gift, and every perfect gift, is from above, coming down from the Father of lights*" (James 1, 17). "*Give glory to lhe Lord, for He is good*" (Ps. 106, 1).

25. Is God merciful?

God is merciful: for He willingly pardons us, if we are truly sorry for our sins.

"*As I live, saith the Lord God: I desire not the death of the wicked, but that the wicked turn from his way, and live*" (Ezech. 33, 11).

Examples: David, Magdalen, the penitent thief. *Parables:* the good shepherd; the prodigal son.

God is *long-suffering* = He often waits a long time before punishing the sinner.

26. Is God faithful?

God is faithful: for He keeps His promises and carries out His threats.

"Nebe a země pominou; ale slova má nepominou." (Mat. 24, 35.)

Příklady: Hrozba a slib v ráji.

Naučení: Mysli často na Boha. Raduj se, že jsi dítětem Božím, miluj Ho, boj se Ho, měj k Němu důvěru. Děkuj Mu a často se k Němu modli.

O Nejsvětější Trojici.

27.* Jest více než jeden Bůh?

Jest jenom jeden Bůh.

28.* Kolik jest Božských osob?

Tři jsou Božské osoby: Otec, Syn a Duch svatý.

29.* Jest každá z těch tří osob pravý Bůh?

Každá z těch tří osob jest pravý Bůh.

Otec jest pravý Bůh, Syn jest pravý Bůh, Duch svatý jest pravý Bůh. Otec jest všemohoucí, Syn jest všemohoucí, Duch svatý jest všemohoucí. Otec jest věčný atd. Všecky Božské vlastnosti.

30.* Jsou tyto tři osoby jen jeden Bůh?

Tyto tři osoby jsou jen jeden Bůh.

Syn má touž přirozenost, všemohoucnost, touž věčnost jako Otec a Duch svatý.

Porovnání: Rozum, vůle, paměť — a přece jedna duše.

31.* Jak nazýváme jednoho Boha ve třech osobách?

Jednoho Boha ve třech osobách nazýváme: "Nejsvětější Trojice".

"Křtíce je ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého." (Mat. 28, 19.) "Nebo tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo, a Duch svatý, a ti tři jsou jedno." (I. Jan 5, 7.)

Nejsvětější Trojice jest tajemství. — Svátek Nejsvětější Trojice. — Znamení sv. Kříže. — Sláva buď Bohu, Otci atd.

Tajemství jest pravda, kterou rozumem svým nemůžeme úplně pochopiti.

"*Heaven and earth shall pass, but My words shall not pass*" (Matt. 24, 35).

Examples : The menace and the promise in Paradise.

Application. Often think of God. Rejoice that you are a child of God; love Him, fear Him, have confidence in Him. Thank Him and often pray to Him.

The Blessed Trinity.

27. Are there more Gods than one?

There is but one God.

28. How many persons are there in God?

There are three persons in God: the Father, the Son, and the Holy Ghost.

29. Is each of the three Persons true God?

Each of the three Persons is true God.

The Father is true God, the Son is true God, the Holy Ghost is true God. — The Father is almighty, the Son is almighty, the Holy Ghost is almighty. The Father is eternal etc. (All divine attributes.)

30. Are these three Persons only one God?

These three Persons are only one God.

The Son has *the same* nature, the same eternity, the same omnipotence as the Father and the Holy Ghost.

Comparison : Understanding, will, memory = *one* soul.

31. What do we call one God in three Persons?

We call one God in three Persons, the Blessed Trinity.

"*Baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost*" (Matt. 28, 19). "*There are three who give testimony in Heaven: the Father, the Word, and the Holy Ghost: and these three are one*" (I. John 5, 7).

The Blessed Trinity is a *mystery*. — Feast of the Blessed Trinity. Sign of the cross. Glory be to the Father etc.

Mystery = a truth which we cannot fully understand.

32. Prokázala nám každá osoba Nejsvětější Trojice zvláštní dobrodiní?

Každá Osoba Nejsvětější Trojice prokázala nám zvláštní dobrodiní, nebot':

Bůh Otec nás stvořil,
Bůh Syn nás vykoupil,
Bůh Duch svatý nás posvětil.

Stvoření. — Vykoupení. — Posvěcení.

Naučení: Často řekni zbožně: "Sláva bud' Bohu Otci, který mě stvořil. Sláva bud' Bohu Synu, který mě vykoupil. Sláva bud' Bohu Duchu svatému, který mě posvětil." — "Sláva bud' Bohu Otci, Bohu Synu, Bohu Duchu svatému, jakož bylo na počátku, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen." — Často dělej kříž ku cti Nejsvětější Trojice.

O světě.

33.* Kdo stvořil nebe a zemi?

Bůh stvořil nebe a zemi.

34.* Co znamená: Bůh stvořil nebe a zemi?

Bůh stvořil nebe a zemi znamená: On je učinil z ničeho.

35. Jak nazýváme Boha, protože stvořil nebe i zemi?

Protože Bůh stvořil nebe i zemi, nazýváme Ho Stvořitelem nebe i země.

36. Jak nazýváme nebe a zemi a všecky věci?

Nebe a zemi a všecky věci nazýváme svět.

Věci stvořené Bohem čili: stvoření.

37.* Proč Bůh stvořil všecky věci?

Bůh stvořil všecky věci ke své vlastní cti a slávě.

Rozumné bytosti uctívají Pána Boha tím, že Mu slouží.

38. Co znamená: Bůh zachovává svět?

Bůh zachovává svět, znamená: On působí svou mocí, že svět trvá.

32. Has each Person of the Blessed Trinity bestowed upon us a special benefit?

Each Person of the Blessed Trinity has bestowed upon us a special benefit, for:

God the Father has created us,
God the Son has redeemed us,
God the Holy Ghost has sanctified us.

Creation — Redemption — Sanctification.

Application. Often say with devotion: "Glory be to the Father who created me. Glory be to the Son who redeemed me. Glory be to the Holy Ghost who sanctified me." — "Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Ghost. As it was in the beginning, is now, and ever shall be, world without end." Amen. — Often make the sign of the cross, in honor of the Most Holy Trinity.

The World.

33. Who created Heaven and earth?

God created Heaven and earth.

34. What means: God created Heaven and earth?

God created Heaven and earth means: He made them out of nothing.

35. What do we call God, because He created Heaven and earth?

Because God created Heaven and earth, we call Him Creator of Heaven and earth.

36. What do we call Heaven and earth, and all things?

We call Heaven and earth and all things: the world.

Things created by God = creatures.

37. Why did God create all things?

God created all things for His own honor and glory.

Intelligent beings honor God by serving Him.

38. What means: God preserves the world?

God preserves the world means: He keeps it in existence by His all-powerful will.

39. Co znamená: Bůh řídí svět?

Bůh řídí svět znamená: On spravuje všecky věci podle Své moudrosti.

Boží Prozřetelnost.

40. Může se něco státi bez vůle nebo dopuštění Božího?

Bez vůle nebo dopuštění Božího nemůže se nic státi.

"Zdaliž neprodávají dvou vrabců za penízek, a jeden z nich nepadne na zem bez Otce vašeho? Vaší pak (i) vlasové na hlavě všickni sečteni jsou." (Mat. 10, 29. a 30.)

41. Proč Bůh dopouští hřích?

Bůh dopouští hřích, protože dal člověku svobodnou vůli.

Naučení: Prozřetelnost Boží stará se o všechny věci. "Všelikou péči svou uvrhouce na něj, neb on má péči o vás." (1. Petr. 5, 7.) Pán Bůh ví též, jak obrátiti zlé v dobré. "Vy jste myslili o mně zlé: ale Bůh obrátil to v dobré. (I. Mojž. 50, 20.) Josef v Egyptě. I utrpení jsou dobrá pro spravedlivé i hříšníky. "Milujícím Boha všecky věci napomáhají k dobrému." (Řím. 8, 28.)

O andělích.

42. Jak se rozdělují tvorové Boží?

Tvorové Boží se rozdělují na viditelné a neviditelné.

43. Kteří jsou neviditelní tvorové Boží?

Neviditelní tvorové Boží jsou andělé.

Nesčíslné množství andělů. — 9 kurů andělských: andělové, archandělové, knížata, mocnosti, síly, panstva, trůnové, cherubíni a serafíni. — Archandělové: Michael, Rafael, Gabriel. "Anděl Páně zvěstoval Panně Marii."

44. Čím obdařil Bůh anděly?

Bůh obdařil anděly neobyčejnou moudrostí, velikou mocí a zvláště posvěcující milostí.

Rafael; tři mládenci v peci ohnivé; Petr vysvobozen z vězení andělem.

39. What means: God governs the world?

God governs the world means: He directs all things according to His wisdom.

Divine Providence.

40. Can anything happen without the will or permission of God?

Nothing can happen without the will or permission of God.

"*Are not two sparrows sold for a farthing: and not one of them shall fall on the ground without your Father. But the very hairs of your head are all numbered*" (Matt. 10, 29. 30).

41. Why does God permit sin?

God permits sin, because He has given man free will.

Application. *Divine Providence* cares for all things. "*Casting all your care upon Him, for He hath care of you*" (I. Peter 5, 7). God also knows how to turn evil into good. "*You thought evil against me: but God turned it into good*" (Gen. 50, 20, Joseph in Egypt.). Even sufferings are good for the just and for the sinner. "*To them that love God, all things work together unto good*" (Rom. 8, 28).

The Angels.

42. How are creatures divided?

Creatures are divided into visible and invisible creatures.

43. Which are the invisible creatures?

The invisible creatures are the angels.

Innumerable angels.—*The nine choirs*: Angels, Archangels, Principalities; Powers, Virtues, Dominations; Thrones, Cherubim and Seraphim.—*The Archangels*: Michael, Raphael, Gabriel. "The Angel of the Lord declared unto Mary."

44. What gifts has God given to the angels?

God has given to the angels: great wisdom, great power and especially sanctifying grace.

Raphael; the three young men in the fiery furnace; Peter delivered from prison by an angel.

45.* Zůstali všickni andělé dobrými?

Všichni andělé nezůstali dobrými; mnozí z nich zpyšněli a nechtěli sloužiti Pánu Bohu.

46.* Jak potrestal Bůh pyšné anděly?

Bůh potrestal pyšné anděly tím, že je svrhl na věky do pekla.

Ďábel, zlí duchové, Satan a Lucifer.

47. Co konají dobří andělé?

Dobří andělé chválí Boha a slouží mu na věky.

48.* Co konají dobří andělé pro nás?

Dobří andělé nás opatrují, za nás se přimlouvají a povzbuzují nás k dobrému.

"Nebo andělům svým přikázal o tobě; aby ostříhali tě na všech cestách tvých." (Žalm 90, 11.) Lot. — Tobiáš.

49.* Kteří andělé nás zvláště opatrují?

Andělé strážní nás zvláště opatrují.

"Aj já pošlu anděla svého, kterýž by šel před tebou. Šetřiž ho a poslouchej hlasu jeho." (II. Mojž. 23, 20-21.)

50.* Jak uctíváme svého anděla strážného?

Svého anděla strážného uctíváme:

1.) když často na něj vzpomínáme,
2.) když srdečně mu děkujeme,
3.) když rádi ho posloucháme,
4.) když denně se k němu modlíme.

51.* Co činí ďábel proti nám?

Ďábel svádí nás ke hříchu, aby nás dostal do pekla.

45. Did all the angels remain good?

Not all the angels remained good; many became proud and refused to serve God.

46. How did God punish the bad angels?

God punished the bad angels by casting them into hell forever.

Devil, evil spirits, Satan, Lucifer.

47. What do the good angels do?

The good angels forever praise and serve God.

48. What do the good angels do for us?

The good angels protect us, pray for us, and prompt us to do good.

"*He hath given His angels charge over thee: to keep thee in all thy ways*" (Ps. 90, 11).—Lot, Tobias.

49. Who are the angels that especially protect us?

The angels that especially protect us are our guardian angels.

"*Behold I will send My angel, who shall go before thee. Take notice of him and hear his voice*" (Exod. 23, 20. 21).

50. What should we do to honor our guardian angel?

To honor our guardian angel, we should

1) often think of him,
2) sincerely thank him,
3) willingly obey him,
4) daily pray to him.

51. What does the devil do against us?

The devil tempts us to sin, in order to bring us into hell.

52. Co musíme činiti, když nás ďábel pokouší?

Když nás ďábel pokouší, musíme pokušení jeho odporovati a modliti se, aby nám neuškodil.

"Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení." (Marek 14, 38.) "Protivník váš ďábel obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil: jemužto odpírejte silni u víře." (I. Petr. 5, 8-9.)

Naučení: Miluj svého anděla strážného, modli se k němu ráno a večer a zvláště v pokušení. Neboj se v duševním nebo tělesném nebezpečenství, neboť tvůj anděl strážný je vždy při tobě.

O člověku.

53.* Co jest člověk?

Člověk je tvor Boží, pozůstávající z těla a duše.

54.* Kdo byli naši první rodiče?

Naši první rodiče byli Adam a Eva.

55.* Jak stvořil Bůh Adama?

Bůh učinil tělo Adama ze země a vdechl do něho nesmrtelnou duši.

Bůh učinil Evu se žebra Adamova. — Ráj.

56.* Co jest duše?

Duše jest nesmrtelný duch, kterého Bůh stvořil ku svému obrazu a podobenství.

Rozum, — svobodná vůle, — nesmrtelnost; tím jest duše podobná Bohu a Jeho jest obrazem.

57.* Co udělil Bůh našim prvním rodičům jako zvláštní dar?

Posvěcující milost udělil Bůh našim prvním rodičům jako zvláštní dar.

58.* Čím se stali naši první rodiče posvěcující milostí?

Posvěcující milostí stali se naši první rodiče dětmi Božími a dědici nebe.

Přirozené dary (nemohou býti ztraceny); nadpřirozené (mohou býti ztraceny). Nadpřirozený život duše.

52. What must we do when tempted by the devil?

When tempted by the devil we must resist the temptations and pray that they may not injure us.

"*Watch ye, and pray that you enter not into temptation*" (Mark. 14, 38). "*Your adversary the devil, as a roaring lion, goeth about, seeking whom he may devour. Whom resist ye, strong in faith!*" (I. Peter 5, 8. 9).

Application. Love your guardian angel. Pray to him night and morning, and particularly when tempted. In dangers of soul and body fear not, for your guardian angel is always near you.

Man.

53. What is man?

Man is a creature composed of a body and a soul.

54. Who were our first parents?

Our first parents were Adam and Eve.

55. How did God make Adam?

God made the body of Adam out of earth, and breathed an immortal soul into it.

God formed Eve out of a rib of Adam.—Paradise.

56. What is the soul?

The soul is an immortal spirit, created by God to His own image and likeness.

Understanding, free will, immortality; thereby the soul is like to God, an image of God.

57. What special gift did God give our first parents?

God gave our first parents the special gift of sanctifying grace.

58. What was the effect of sanctifying grace in our first parents?

By sanctifying grace our first parents were made children of God and heirs of Heaven.

Natural gifts (canno. be lost); *supernatural* (may be lost): the supernatural life of the soul.

59. Obdrželi naši první rodiče posvěcující milost jen pro sebe?

Naši první rodiče neobdrželi posvěcující milost jen pro sebe: všichni lidé měli ji od nich zděditi.

60. Proč nikdo nezdědil posvěcující milost od Adama a Evy?

Nikdo nezdědil posvěcující milost od Adama a Evy, protože oni sami ji ztratili.

61.* Jak ztratili Adam a Eva posvěcující milost?

Adam a Eva ztratili posvěcující milost, protože spáchali veliký hřích.

62.* Jaký hřích spáchali Adam a Eva?

Adam a Eva jedli se stromu, se kterého jim Bůh pod přísným trestem jísti zapověděl.

Neposlušnost. — Pýcha. — Nevěra.

63.* Jak byli potrestáni Adam a Eva pro svůj hřích?

Adam a Eva pro svůj hřích byli vyhnáni z ráje, snášeli mnohé útrapy a konečně musili umříti.

"Zlořečená (bude) země v díle tvém ... Trní a hloží tobě ploditi bude ... V potu tváři své jísti budeš chléb, dokavadž se nenavrátíš do země, z kteréž vzat jsi: nebo prach jsi, a v prach se navrátíš." (I. Mojž. 3, 17-19.)

64.* Co dědí všichni lidé od Adama?

Všichni lidé dědí od Adama dědičný hřích.

65. Co zlého způsobil dědičný hřích?

Dědičný hřích způsobil mnoho zlého, ale zvláště:

1.) že lidé již nejsou dětmi Božími,
2.) že nemají práva na nebe,

59. Did our first parents receive sanctifying grace for themselves only?

Our first parents did not receive sanctifying grace for themselves only; all mankind were to inherit it from them.

60. Why has no one inherited sanctifying grace from Adam and Eve?

No one has inherited sanctifying grace from Adam and Eve, because they lost it themselves.

61. How did Adam and Eve lose sanctifying grace?

Adam and Eve lost sanctifying grace by committing a very grievous sin.

62. What sin did they commit?

They ate of the fruit which God had forbidden them to eat under pain of severe punishment.

Disobedience, pride, infidelity.

63. What punishment did they receive for this sin?

In punishment for this sin, they were driven from Paradise, had to suffer many hardships, and finally had to die.

"*Cursed is the earth in thy work. Thorns and thistles shall it bring forth to thee. In the sweat of thy face shalt thou eat bread till thou return to the earth, out of which thou wast taken: for dust thou art, and into dust shalt thou return*" (Gen. 3, 17–19).

64. What then do all men inherit from Adam?

From Adam all men inherit original sin.

65. What evils are caused by original sin?

Many evils are caused by original sin, especially these:

1) men are no longer children of God,
2) they have no right to Heaven,

3.) že jsou nevědomi, zvláště ve věcech náboženství,
4.) že jsou velice nakloněni ku zlému,
5.) že musí snášeti mnohá utrpení,
6.) že musí všickni umříti.

"Skrze jednoho člověka hřích na tento svět všel, a skrze hřích smrt, a tak na všecky lidi smrt přišla, v němž všickni zhřešili." (Řím. 5, 12.)

66.* **Kdo jediný byl ochráněn od dědičného hříchu?**

Jediná Panna Maria byla ochráněna od dědičného hříchu.

Maria byla vždy ve stavu milosti Boží.—Svátek neposkvrněného Početí Panny Marie, 8. prosince. — Církev katolická v Americe je pod ochranou Panny Marie bez hříchu počaté.

67.* **Mohl někdo přijíti do nebe po pádu našich prvních rodičů?**

Nikdo nemohl přijíti do nebe po pádu našich prvních rodičů, protože všichni lidé byli hříšníci.

"Nevejdeť do něho (nebe) nic poskvrněného." (Zjev. 21, 27.)

68. **Zavrhl Bůh člověka na věky?**

Bůh nezavrhl člověka na věky, ale prokázal mu milosrdenství.

69.* **Jaké milosrdenství prokázal Bůh člověku?**

Bůh prokázal člověku milosrdenství tím, že mu slíbil Vykupitele.

Vykupitel, čili Spasitel, to jest: kdo vykoupí nebo spasí.

70.* **Co měl Vykupitel učiniti pro člověka?**

Vykupitel měl sejmouti hřích s člověka a získati mu znovu posvěcující milosť.

Naučení: Měj hřích v nenávisti. Hřích to byl, který vyhnal naše první rodiče z ráje a přivedl všecko zlo na svět. Pamatuj, že tvá duše jest obraz Boží a zachovej ji čistou od hříchu.

3) they are ignorant, especially in matters of religion,
4) they are very much inclined to evil,
5) they must bear many sufferings,
6) they must all die.

"*By one man sin entered into this world, and by sin death, and so death passed upon all men in whom all have sinned*" (Rom. 5, 12).

66. Who alone was preserved from original sin?

The Blessed Virgin alone was preserved from original sin.

Mary was always in the state of grace. — Feast of the Immaculate Conception, December 8. Patron feast of the Church in America.

67. After the fall of our first parents, could any one enter Heaven?

After the fall of our first parents, no one could enter Heaven, because all men were sinners.

"*There shall not enter into it (Heaven) anything defiled*" (Apoc. 21, 27).

68. Did God then abandon man forever?

God did not abandon man forever, but did show him mercy.

69. How did God show mercy to man?

God showed mercy to man by promising him a Redeemer.

Redeemer = Saviour = one who redeems or saves.

70. What was the Redeemer to do for man?

The Redeemer was to take away sin from man, and regain for him sanctifying grace.

Regain = to gain anew, to recover what was lost.

Application. Hate sin. It was sin that drove our first parents from Paradise, and brought every evil into the world. Consider that your soul is an image of God, and keep it free from sin.

O Ježíši Kristu.

Druhý a třetí článek vyznání víry.

I v Jezu Krista, Syna Jeho jediného, Pána našeho, Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny.

71. Kdy přišel přislíbený Vykupitel?

Přislíbený Vykupitel přišel asi za čtyři tisíce let po pádu našich prvních rodičů.

Čtyři neděle adventní.

72.* Jak se jmenuje ten Vykupitel?

Ten Vykupitel se jmenuje Ježíš Kristus.

73. Co znamená jméno "Ježíš"?

Jméno "Ježíš" znamená: Vykupitel nebo Spasitel.

"Nazveš jméno jeho Ježíš: ont' zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich." (Mat. 1, 21.) "Není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom měli spaseni býti." (Skutky Apoš. 4, 12.)

74. Co znamená jméno "Kristus"?

Jméno "Kristus" znamená tolik jako Pomazaný.

Messiáš. Ve starém zákoně byli pomazáváni nejvyšší kněží, králové a proroci: Kristus jest nám vším tím.

75.* Kdo jest Ježíš Kristus?

Ježíš Kristus jest Syn Boží, který se stal pro nás člověkem.

Ježíš jest Bůh a spolu člověk, tedy Bohočlověk. V Ježíši Kristu jest toliko jedna osoba Božská, ale jsou v Něm dvě přirozenosti: Božská a lidská.

76.* Kdo jest Matkou Ježíše Krista?

Panna Maria jest Matkou Ježíše Krista.

Matka Boží. Ježíš miloval a ctil Marii jako Svou Matku. Ten, kdo miluje Syna, musí též milovati a ctíti Matku.

Jesus Christ.

Second and Third Articles of the Creed.

And in Jesus Christ, His only Son, our Lord :— Who was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary.

71. When did the promised Redeemer come?

The promised Redeemer came about four thousand years after the fall of our first parents.

The four Sundays of Advent.

72. What is the name of the Redeemer?

The name of the Redeemer is Jesus Christ.

73. What means the word Jesus?

The word Jesus means Redeemer, or Saviour.

"*Thou shalt call His name Jesus: for He shall save His people from their sins*" (Matt. 1, 21). "*There is no other name under Heaven given to men, whereby we must be saved*" (Acts 4, 12).

74. What does the word Christ mean?

The word Christ means the Anointed.

Messiah. In the old law, the high-priests, kings and prophets were anointed : Christ is all this to us.

75. Who is Jesus Christ?

Jesus Christ is the Son of God Who was made Man for us.

Jesus is both God and Man = God-Man. In Jesus Christ there is only *one Person*, the Divine, but there are *two natures* in Him : the divine, and the human.

76. Who is the Mother of Jesus Christ?

The Mother of Jesus Christ is the Blessed Virgin Mary.

Mother of God. Jesus loved and honored Mary as his Mother. He that loves the Son must also love and honor the Mother.

77. Z koho počala Panna Maria Svého Božského Syna?

Panna Maria počala svého Božského Syna z Ducha svatého.

"Duch svatý sstoupí v tě." (Luk. 1, 35.) První tajemství radostného růžence: "Kterého jsi Panno, z Ducha svatého počala." Svátek Zvěstování Panny Marie, 25. března. "Anděl Páně zvěstoval Panně Marii—a ona počala z Ducha svatého."—Navštívení Panny Marie, 2. července. Druhé tajemství radostného růžence: "S kterým jsi Alžbětu navštívila."

78.* Kdo byl svatý Josef?

Svatý Josef byl snoubencem Panny Marie a pěstounem Pána Ježíše.

Svátek sv. Josefa, 19. března. — Patron modlitby, čistoty a šťastné smrti. Patron práce a dělníků. — Patron církve svaté. Svátek sv. Josefa, ochránce církve svaté, slaví se třetí středu po Velikonoci.

Svatá rodina: Ježíš, Maria a Josef.

79.* Proč se stal Syn Boží člověkem?

Syn Boží stal se člověkem, protože chtěl za nás trpěti a umříti.

Jako Bůh nemohl ani trpěti ani umříti.

80.* Kde se Pán Ježíš narodil?

Pán Ježíš se narodil v Betlémě v chlévě.

Vánoce 25. prosince. Třetí tajemství radostného růžence: "Kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila." — Andělé: Sláva Bohu na výsostech. — Pastýři u jeslí. — Svatí tři králové. (Zjevení Páně 6. ledna.)

Když bylo Pánu Ježíši 40 dní, obětovali jej Panna Maria a svatý Josef v chrámě. Očisťování Panny Marie (Hromnice), 2. února. Čtvrté tajemství radostného růžence: "Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala." — Útěk do Egypta. — Mláďátek, 28. prosince.

Když bylo Pánu Ježíši 12 let, šel s Pannou Marií a sv. Josefem do Jerusalema a zůstal tam 3 dni v chrámě. Páté tajemství radostného růžence: "Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla."

81.* Co konal Pán Ježíš než Mu bylo třicet let?

Než bylo Pánu Ježíši třicet let, žil v domě svých rodičů a byl jim poddán.

77. By whom did the Blessed Virgin Mary conceive her divine Son?

The Blessed Virgin Mary conceived her divine Son by the Holy Ghost.

"*The Holy Ghost shall come upon thee*" (Luke 1, 35). First joyful mystery of the rosary: "The Annunciation." Feast of the Annunciation, March 25. — "The Angel of the Lord declared unto Mary — and she conceived by the Holy Ghost."

Feast of the Visitation, July 2. Second joyful mystery of the rosary: "The Visitation."

78. Who was St. Joseph?

St. Joseph was the spouse of Mary, and the foster-father of Jesus.

Feast of St. Joseph, March 19. — Patron of prayer, purity and a happy death. — Patron of labor and of laborers. — Patron of the Church. — Feast of the Patronage of St. Joseph, the third Sunday after Easter.

The Holy Family: Jesus, Mary and Joseph.

79. Why did the Son of God become Man?

The Son of God became Man, because He wanted to suffer and die for us.

As God He could neither suffer nor die.

80. Where was Jesus born?

Jesus was born in a stable at Bethlehem.

Christmas, December 25. Third joyful mystery of the rosary: "The Birth of Jesus Christ in Bethlehem." — *The Angels*: (Glory be to God on High). *The shepherds* (at the manger). The *three Kings* (Epiphany). January 6.

When Jesus was *forty days old*, Mary presented Him in the Temple. Feast of the Purification, February 2. Fourth joyful mystery of the rosary: "The Presentation of our Blessed Lord in the Temple." —Flight into Egypt. (Feast of the Holy Innocents, December 28).

When Jesus was *twelve years old*, He went with His parents to Jerusalem and remained there three days in the Temple. Fifth joyful mystery of the rosary: "The Finding of the Child Jesus in the Temple."

81. What did Jesus do until He was thirty years old?

Until Jesus was thirty years old, He lived in the house of His parents, and was subject to them.

"I sstoupil s nimi a přišel do Nazareta: a byl jim poddán. (Luk. 2, 51.) "Ježíš prospíval moudrostí a věkem a milostí u Boha i u lidí. (Luk. 2, 52.)—Svatá města: Betlehem, Nazaret a Jerusalem.

82.* Co učinil Pán Ježíš, když mu bylo třicet let?

Když bylo Pánu Ježíši třicet let, opustil dům Svých rodičů a počal veřejně učiti.

Ježíš pokřtěn od sv. Jana: Hlas z nebe. — Čtyřicetidenní půst na poušti. — Čtyřicetidenní půst.

83. Co učil Pán Ježíš o Sobě?

Pán Ježíš učil o Sobě, že jest přislíbený Vykupitel a Syn Boží.

"Já a Otec jsme jedno." (Jan 10, 30.) "Kníže pak kněžské řekl Jemu: "Zaklínám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Kristus Syn Boží? Dí jemu Ježíš: "Ty jsi řekl." (Mat. 26, 63-64.)

84.* Jak dokázal Pán Ježíš, že je Synem Božím?

Pán Ježíš dokázal, že je Synem Božím:

1.) Svým svatým životem.
2.) Mnohými zázraky.
3.) Proroctvími.

Svým svatým životem dokázal, že On jest Svatost sama; svými zázraky, že jest všemohoucí; svými proroctvími (které došly splnění), že zná všecky věci. — Tím dokázal, že jest pravdou, co řekl.

"Kdo z vás bude mne trestati z hříchu?" (Jan 8, 46.) Pilát sám musel uznati: (Já) "na něm žádné viny nenalezám." (Jan 19, 4.)

"Nechcete-li věřiti mně, skutkům věřte," (které činím.) (Jan 10, 38.)

Proměňuje vodu ve víno; utišuje bouři; křísí mrtvé k životu.

Proroctví: Zrada Jidášova, zapření Petrovo: Jeho smrt a z mrtvých vstání, atd.

Naučení: Vyslovuj často zbožně nejsvětější jméno Ježíš. Toto jméno je svaté, krásné a mocné. V tomto jménu svatí zázraky konali. Jedině v tomto jménu můžeme býti spaseni. Cokoli žádáme ve jménu Ježíše, bude nám uděleno. Pochválen buď Pán Ježíš Kristus. Na věky věkův. Amen.

"*He went down with them and came to Nazareth: and was subject to them*" (Luke 2, 51). "*Jesus advanced in wisdom and age, and grace with God and men*" (Luke 2, 52).

The holy cities: Bethlehem, Nazareth and Jerusalem.

82. What did Jesus do when He was thirty years old?

When Jesus was thirty years old, He left the house of His parents, and began to teach in public.

Jesus baptized by St. John: voice from Heaven. — Fasting forty days in the desert. — The forty days of Lent.

83. What did Jesus teach concerning Himself?

Concerning Himself Jesus taught that He is the promised Redeemer, and the Son of God.

"*I and the Father are one*" (John 10, 30). "*The high-priest said to Him: tell us if Thou be the Christ, the Son of God. Jesus saith to him: thou hast said it*" (Matt. 26, 63. 64).

84. How did Jesus prove that He is the Son of God?

Jesus proved that He is the Son of God
1) by His very holy life,
2) by many miracles,
3) by prophecies.

By His holy life, He showed that *He is the Holy One*; by His miracles, that *He is almighty*; by His prophecies (which were fulfilled), that *He knows all things.* — Thus He proved that He spoke the truth.

"*Which of you shall convince Me of sin?*" (John 8, 46). Even Pilate had to acknowledge: "*I find no cause in Him*" (John 19, 4).

"*Though you will not believe Me, believe the works*" *(that I do)* (John 10, 38).

Changes water into wine; stills the tempest; raises the dead to life.

Prophecies: Treason of Judas; denial of Peter; His death and resurrection, etc.

Application. Often pronounce with devotion the holy name of Jesus. It is a holy, a beautiful, and a powerful name. In this name the saints performed miracles; in this name alone we can be saved. Whatsoever we ask in the name of Jesus will be granted us. "Praised be Jesus Christ — Now and forever."

O utrpení a smrti Krista Pána.

Čtvrtý článek vyznání víry.

Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest.

85. Ve které modlitbě je zkrátka zahrnuto hlavní utrpení Pána Ježíše?

Hlavní utrpení Pána Ježíše je zahrnuto v tajemstvích bolestného růžence:

1) Který se pro nás krví potiti ráčil.
2) Který pro nás bičován býti ráčil.
3) Který pro nás trním korunován býti ráčil.
4) Který pro nás těžký kříž nésti ráčil.
5) Který pro nás ukřižován býti ráčil.

Svatý týden. Veliký pátek. Zdrženlivost od masa na všecky pátky. Čtrnáct zastavení křížové cesty. Pět ran Krista Pána. Kříž. Znamení sv. kříže. Sedm posledních slov Pána Ježíše na kříži.

86. Kdo odsoudil Pána Ježíše k smrti?

Římský vladař, Pontský Pilát, odsoudil Pána Ježíše k smrti.

87. Co znamená: Pán Ježíš umřel?

Pán Ježíš umřel znamená: Jeho svatá duše oddělila se od těla.

Veliký pátek. Hora Kalvárie.

88. Musel Pán Ježíš trpěti a umříti?

Pán Ježíš nemusel trpěti a umříti, nýbrž On chtěl trpěti a umříti.

"Obětován jest, proto že sám chtěl." (Is. 53, 7.)

89.* Proč chtěl Pán Ježíš trpěti a umříti?

Pán Ježíš chtěl trpěti a umříti, aby nás vykoupil.

90.* Od čeho nás Pán Ježíš vykoupil?

Pán Ježíš nás vykoupil od hříchu a od pekla.

"Hle Beránek Boží, hle, kterýž snímá hřích světa." (Jan 1, 29.)

Passion and Death of Christ.

Fourth Article of the Creed.

Suffered under Pontius Pilate, was crucified, died, and was buried.

85. In what prayer are the chief sufferings of Christ briefly mentioned?

The chief sufferings of Christ are briefly mentioned in the sorrowful mysteries of the rosary.

1) The Prayer and Blood Sweat of our Blessed Saviour in the Garden.
2) The Scourging of our Blessed Saviour at the Pillar.
3) The Crowning of our Blessed Saviour with Thorns.
4) Jesus Carrying His Cross.
5) The Crucifixion of our Lord Jesus Christ.

Holy Week. Good Friday. Abstinence on all Fridays. The fourteen Stations of the Cross. The Five Wounds. Crucifix and sign of the cross. The Seven Last Words of Jesus on the Cross.

86. Who condemned Jesus to death?

The Roman governor Pontius Pilate condemned Jesus to death.

87. What means: Jesus died?

Jesus died means: His holy soul separated from the body.

Good Friday. Mount Calvary.

88. Was Jesus compelled to suffer and to die?

Jesus was not compelled to suffer and to die; He suffered and died of His own free will.

"*He was offered, because it was His own will*" (Is. 53, 7).

89. Why did Jesus suffer and die?

Jesus suffered and died in order to redeem us.

90. From what did Jesus redeem us?

Jesus redeemed us from sin and hell.

"*Behold the Lamb of God, behold Him Who taketh away the sins of the world*" (John 1, 29).

91.* Co pro nás Ježíš získal?

Pán Ježíš pro nás získal milost a věčnou blaženost.

92.* Za koho zemřel Pán Ježíš?

Pán Ježíš zemřel za všecky lidi.

"Za všecky umřel Kristus." (II. Kor. 5, 15.)

93.* Co se stalo s tělem Pána Ježíše po smrti?

Po smrti bylo tělo Pána Ježíše sňato s kříže a položeno do hrobu.

Naučení: Rozjímej často o umučení Páně. Kdyby nebýval zemřel, byl bys na věky ztracen. Tak veliká byla láska tvého Vykupitele! Tak veliká jest cena tvé duše, že Syn Boží zemřel, aby ji vykoupil.

O z mrtvých vstání Páně.

Pátý článek vyznání víry.

Sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých.

94.* Kam sstoupila duše Kristova po smrti Jeho?

Po smrti sstoupila duše Kristova do předpeklí.

95. Kdo byl v předpeklí?

V předpeklí byly duše spravedlivých, kteří zemřeli před Kristem.

Adam a Eva (svatí kajícníci), Abel, Noe, Abraham, Josef, David, Svatý Jan Křtitel, svatý Josef. — Očekávali vykoupení. Nebe bylo zavřeno.

96.* Jak dlouho zůstala duše Kristova v předpeklí?

Duše Kristova zůstala v předpeklí až do třetího dne.

Odpoledne na Veliký pátek, první den — Bílá sobota druhý den — ráno v neděli velikonoční, třetí den.

91. What did Jesus merit for us?

Jesus merited for us grace and eternal salvation.

92. For whom did Jesus die?

Jesus died for all mankind.

"*Christ died for all*" (II. Cor. 5, 15).

93. What was done with the body of Jesus after death?

After death, the body of Jesus was taken down from the cross and laid in the grave.

Application. Frequently think of Jesus crucified. Had He not died, you would have been eternally lost. So great was the love of your Redeemer! So great is the value of your soul, that the Son of God died in order to redeem it!

Christ's Resurrection.

Fifth Article of the Creed.

He descended into hell, the third day He arose again from the dead.

94. Where did the soul of Christ go after death?

After death, the soul of Christ descended into Limbo.

95. Who were in Limbo?

In Limbo were the souls of the just who died before Christ.

Adam and Eve (holy penitents), Abel, Noe, Abraham, Joseph, David. John the Baptist. St. Joseph.—They awaited the redemption. Heaven was closed.

96. How long did the soul of Christ remain in Limbo?

The soul of Christ remained in Limbo until the third day.

The afternoon of Good Friday, the first day — Holy Saturday, the second day — the morning of Easter Sunday, the third day

97.* Kam se vrátila duše Kristova třetího dne?

Duše Kristova třetího dne vrátila se do Jeho těla a znovu se s ním spojila.

98.* Co se stalo, když duše Kristova znovu se spojila s tělem?

Když duše Kristova znovu se spojila s tělem, Pán Ježíš slavně z mrtvých vstal.

První tajemství slavného růžence: "Který z mrtvých vstáti ráčil."

Velikonoce. Alleluja. Paškál.

99.* Jak dlouho zůstal Pán Ježíš na zemi po Svém z mrtvých vstání?

Po Svém z mrtvých vstání zůstal Pán Ježíš na zemi 40 dní.

Často se zjevoval Svým apoštolům, jedl a pil s nimi a mluvil k nim. Svatému Tomáši bylo dovoleno dotknouti se jeho ran. — Dal svým apoštolům nařízení a jistou právomoc ku řízení církve.

Naučení: Pán Bůh Sám mohl toliko vstáti z mrtvých z vlastní moci. To jest největší zázrak a nevyvratný důkaz Božství Kristova. Tak jako Kristus vstal z mrtvých, tak i my vstaneme v soudný den slavní a proměnění, jestliže jsme žili s Kristem.

O na nebe vstoupení Páně.

Šestý článek vyznání víry.

Vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce Všemohoucího.

100.* Co učinil Pán Ježíš čtyřicátého dne po Svém z mrtvých vstání?

Čtyřicátého dne po svém z mrtvých vstání Pán Ježíš vstoupil na nebesa.

Druhé tajemství slavného růžence: "Který na nebe vstoupiti ráčil." Svátek Nanebevstoupení Páně. Čtyřicet dní po velikonoci.

101.* Se kterého místa vstoupil Pán Ježíš na nebesa?

Pán Ježíš vstoupil na nebesa s hory Olivetské.

Na hoře Olivetské počalo též jeho utrpení. Svaté hory: Hora Sinai, hora Osmi blahoslavenství, hora Tábor, hora Olivetská, hora Kalvárie.

97. Where did the soul of Christ return on the third day?

On the third day, the soul of Christ returned to His body and was re-united to it.

98. What happened when Christ re-united His soul to His body?

When Christ re-united His soul to His body, He arose glorious from the dead.

First glorious mystery of the rosary: "The Resurrection of our Lord from the dead."
Easter. Alleluia! Paschal candle.

99. How long did Christ remain on earth after His resurrection?

After His resurrection Christ remained on earth forty days.

He often appeared to His Apostles; He ate and drank with them and spoke to them. St. Thomas was permitted to touch His wounds. — He gave His Apostles instructions and certain powers for the government of the Church.

Application. God alone could raise Himself from the dead to life. This is the greatest miracle and the strongest proof that Christ is God. As Christ rose from the dead, so we also shall rise on the last day, glorious and transfigured, if we have lived with Christ.

Ascension of Christ.

Sixth Article of the Creed.

He ascended into Heaven; sitteth at the right hand of God, the Father Almighty.

100. What did Jesus do on the fortieth day after His resurrection?

On the fortieth day after His resurrection, Jesus ascended into Heaven.

Second glorious mystery of the rosary: "The Ascension of Christ into Heaven." Feast of the Ascension of our Lord. — 40 days after Easter.

101. From what place did Christ ascend into Heaven?

Christ ascended into Heaven from Mount Olivet.

He had also begun His sufferings on Mount Olivet.

The holy mountains: Mt. Sinai, Mt. of the Eight Beatitudes, Mt. Tabor, Mt. Olivet, Mt. Calvary.

102. Jak vstoupil Pán Ježíš na nebesa?

Pán Ježíš vstoupil na nebesa vlastní svou mocí s tělem i s duší.

Vstoupil na nebesa tak slavný, jako vstal z mrtvých; a na věky slavným zůstane. Vzal s sebou do nebe duše z předpeklí.

103. Co činí pro nás Pán Ježíš v nebi?

Pán Ježíš v nebi za nás oroduje a připravuje nám místo.

Jako Bohočlověk a Vykupitel nepřestává býti v nebi naším Prostředníkem. (On je knězem) "... jsa vždycky živ k orodování za nás." (K Žid. 7, 25.) "V domě Otce Mého jsou mnozí příbytkové .... jdu, abych vám připravil místo." (Jan 14, 2.)

104. Co znamená: Sedí na pravici Boha Otce?

Sedí na pravici Boha Otce, znamená: Ježíš Kristus jest a kraluje s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého na věky věkův.

Naučení: Často pozdvihuj oči a srdce své k nebesům říkaje: Tam nad hvězdami je můj pravý, věčný domov. Kristus Pán sám připravil tam domov pro mne. Budu žíti tak, abych jej svou vinou neztratil. Sursum Corda!

O druhém příchodu Kristově.

Sedmý článek vyznání víry.

Odtud přijde soudit živých i mrtvých.

105.* Kdy přijde Kristus Pán opět?

Kristus Pán přijde opět na konci světa.

"Tento Ježíš, kterýž vzat jest od vás do nebe, tak přijde, jakž jste ho viděli jdoucího do nebe." (Skut. 1, 11.)

106.* Jak přijde Kristus Pán opět?

Kristus Pán přijde opět s velikou mocí a velebností.

102. How did Jesus ascend into Heaven?

Jesus ascended into Heaven by His own power, with body and soul.

Ascended glorious, as He rose from the dead, and will ever remain. He took with Him the souls from Limbo.

103. What does Jesus do for us in Heaven?

In Heaven Jesus intercedes for us, and prepares for us a dwelling place.

As God-Man and Redeemer, He continues in Heaven to be our Mediator. He is "*the Priest, always living to make intercession for us*" (Heb. 7, 25). "*In My Father's house there are many mansions, . . . I (now) go to prepare a place for you*" (John 14, 2).

104. What means: 'sitteth at the right hand of God, the Father'?

'Sitteth at the right hand of God, the Father,' means: that Jesus lives and reigns with God the Father in union with the Holy Ghost forever and ever.

Application. Often raise your eyes and heart to Heaven and say: There, above the stars, is my real, eternal home. Christ Himself has prepared a dwelling for me there. I will live so as not to lose it through my fault. Sursum corda!

Second Coming of Christ.

Seventh Article of the Creed.

From thence He shall come to judge the living and the dead.

105. When will Christ come again?

Christ will come again at the end of the world.

"*This Jesus Who is taken up from you into Heaven, shall so come as you have seen Him going into Heaven*" (Acts 1, 11).

106. How will Christ come again?

Christ will come again with great power and majesty.

First and second advent = coming.

107.* Proč přijde Kristus Pán opět?

Kristus Pán opět přijde, aby soudil všecky lidi dobré i zlé.

Naučení: Tentýž Spasitel, který přišel na svět jako chudé nemluvňátko, aby nás vykoupil, přijde opět s Božskou velebností, aby nás soudil. Následuj Vykupitele, aby ti byl jednou milostivým soudcem.

O Duchu svatém.

Osmý článek vyznání víry.

Věřím v Ducha svatého.

108.* Kdo je Duch svatý?

Duch svatý je třetí Osoba Nejsvětější Trojice, roven Otci a Synu.

109.* Kdo seslal Ducha svatého s nebe?

Ježíš Kristus seslal Ducha svatého s nebe.

3. tajemství slavného růžence: Který Ducha svatého seslati ráčil. — Svatodušní svátky. — Deset dní po nanebevstoupení Páně. O Letnicích ukázal se Duch sv. v podobě ohnivých jazyků; při křtu Páně v podobě holubičky. Letnice — padesátý den po Velikonoci.

110. Proč poslal Kristus Pán Ducha svatého?

Kristus Pán poslal Ducha svatého, aby rozděloval ty milosti, které Pán Ježíš pro nás zasloužil na kříži.

111.* Skrze koho rozděluje Duch svatý ony milosti?

Duch svatý rozděluje ony milosti skrze církev svatou.

112. Jak pomáhá Duch svatý církvi?

Duch svatý pomáhá církvi:

1.) aby učila neomylně nauku Kristovu.
2.) aby dávala dobré zákony.
3.) aby posvěcovala lidi ve svatých svátostech.

107. Why will Christ come again?

Christ will come again to judge all men, the good and the wicked.

Application. The same Saviour Who came into the world as a poor infant to redeem us, will come again with divine majesty to judge us. Follow your Redeemer, that He may one day be to you a merciful Judge.

The Holy Ghost.

Eighth Article of the Creed.

I believe in the Holy Ghost.

108. Who is the Holy Ghost?

The Holy Ghost is the third person of the Blessed Trinity, equal to the Father and to the Son.

109. Who sent the Holy Ghost down from Heaven?

Jesus Christ sent the Holy Ghost down from Heaven.

Third glorious mystery of the rosary: "The Descent of the Holy Ghost upon the Apostles."

Pentecost. Ten days after the Ascension of our Lord.

On Pentecost, the Holy Ghost appeared in the form of fiery tongues; at the baptism of Christ, in the form of a dove.

Pentecost = fiftieth day (after Easter).

110. Why did Christ send the Holy Ghost?

Christ sent the Holy Ghost that He might distribute the graces which Christ had merited for us on the cross.

111. Through whom does the Holy Ghost distribute these graces?

The Holy Ghost distributes these graces through the Church.

112. What does the Holy Ghost do in the Church?

The Holy Ghost assists the Church

1) to teach infallibly the doctrine of Christ,
2) to make good laws,
3) to sanctify man by means of the sacraments.

"Když pak přijde ten Duch pravdy, naučít' vás všeliké pravdě." (Jan 16, 13.)

Naučení:. Všechna svatost pochází od Ducha svatého, On i tebe posvětil Svou milostí a učinil tvou duši Svým chrámem. Nevyháněj Ho hříchem z tohoto chrámu.

O církvi.

Devátý článek vyznání víry.

1. Svatou církev obecnou.

113.* Kdo patří k církvi svaté?

K církvi svaté patří každý, kdo jest pokřtěn a věří všecko, co Bůh zjevil.

114.* Kdo založil církev svatou?

Ježíš Kristus založil církev svatou.

115. Jak založil Kristus církev svatou?

Kristus založil církev svatou tím, že ustanovil církevní představené a přikázal lidem, aby jich poslouchali.

Kněžstvo a světský stav.

Příklad: Škola sestává z učitelů a žáků; představení a poddaní — církev jest společnost mající nejvyšší hlavu a nižší představené. (Papež, biskupové a kněží.) Zákony — přikázání církevní. Uvádění do církve křtem svatým. Její členové se nazývají katolíky.

116.* Koho ustanovil Pán Ježíš za představené církve svaté?

Pán Ježíš ustanovil apoštoly za představené církve svaté.

117.* Koho ustanovil Pán Ježíš hlavou celé církve svaté?

Hlavou celé církve svaté ustanovil Pán Ježíš sv. Petra.

"*But when He, the spirit of truth, is come, He will teach you all truth*" (John 16, 13).

Application. All sanctity comes from the Holy Ghost. He sanctified you also by His grace, and made your soul His temple. Dc not expel Him from this temple by sin.

The Church.

Ninth Article of the Creed.

1. The Holy Catholic Church.

113. Who belongs to the Church?

Everyone who is baptized and who believes all that God has revealed, belongs to the Church.

114. Who founded the Church?

Jesus Christ founded the Church.

115. How did Christ found the Church?

Christ founded the Church by giving her rulers to govern, and by commanding all men to obey them.

Clergy and *laity*.

Example: A school consists of teacher *and* pupils. Superiors and subjects. — The Church a *society*, having a *president* and inferior officers (Pope, Bishops, and Priests). *Laws = Commandments of the Church*. *Initiation* by baptism. Its members are called Catholics.

116. Whom did Jesus appoint as rulers of the Church?

Jesus appointed the Apostles as rulers of the Church.

117. Whom did Jesus appoint as head of the Church?

Jesus appointed St. Peter as head of the Church.

118. Kterými slovy ustanovil Pán Ježíš sv. Petra hlavou církve svaté?

Pán Ježíš ustanovil sv. Petra, hlavou církve svaté těmito slovy:

1.) "Ty jsi Petr (skála), na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou." (Mat. 16, 18.)

2.) "Tobě dám klíče království nebeského. Cožkoliv svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi: a cožkoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi." (Mat. 16, 19.)

3.) Pasiž beránky mé, pasiž ovce mé." (Jan 21, 15-17.)

Za 1) a za 2) slova přislíbení a za 3) slova ustanovení.

119.* Kdo jest nástupcem sv. Petra?

Nástupcem svatého Petra jest papež, biskup římský.

Počet papežů: 265. Nynější papež N. N. Titul: Svatý Otec.

120.* Kdo jsou nástupci apoštolů?

Nástupci apoštolů jsou biskupové.

Arcibiskupové, biskupové. Dioecesí asi 1000. Církevní provincie, církevní sněmy — všeobecné — provinciální — plenární v některé zemi.

121.* Kdo jsou pomocníci biskupů?

Pomocníci biskupů jsou kněží.

70 kardinálů volí papeže. Papež ustanovuje biskupy, biskupové ustanovují faráře.

122. Co znamená: Církev jest jedna?

Církev jest jedna znamená: všichni katolíci mají jedno učení, jedny svátosti a jednu nejvyšší hlavu.

118. What did Jesus say, when He appointed St. Peter as head of the Church?

When appointing St. Peter as head of the Church, Jesus said:

1) "Thou art Peter (rock), and upon this rock I will build My Church, and the gates of hell shall not prevail against it" (Matt. 16, 18).

2) "I will give to thee the keys of the kingdom of Heaven. Whatsoever thou shalt bind upon earth, it shall be bound also in Heaven: and whatsoever thou shalt loose on earth, it shall be loosed also in Heaven" (Matt. 16, 19).

3) "Feed My lambs, feed My sheep" (John 21, 15—17).

1) and 2) Words *of promise*; 3) words *of appointment.*

119. Who is the successor of St. Peter?

The successor of St. Peter is the Pope, the Bishop of Rome.

Title: Holy Father, Vicar of Christ.

120. Who are the successors of the Apostles?

The successors of the Apostles are the Bishops.

Archbishops, Bishops. Dioceses. About 1000. — Provinces. — Councils, Ecumenical, Plenary, Provincial.

121. Who are the assistants of the Bishops?

The assistants of the Bishops are the Priests.

Pastors, Curates, Assistant Priests.

The (70) Cardinals elect the Pope. The Pope appoints the Bishops, the Bishops appoint the Pastors.

122. What means: the Church is One?

The Church is One, means: all Catholics have the same doctrine, the same sacraments, and are under the same head.

123. Co znamená: Církev jest svatá?

Církev je svatá znamená: její učení, její přikázání a její svátosti jsou svaté a činí nás svatými.

124. Co znamená: Církev jest katolická?

Církev je katolická znamená: byla založena pro všecky lidi a jest rozšířena po celém světě.

Katolický tolik co všeobecný. Církev se nazývá římsko-katolickou, protože její hlavou jest římský biskup.

125. Co znamená: Církev jest apoštolská?

Církev je apoštolská znamená: její učení a její představení pocházejí od apoštolů.

Co dnes církev učí, to učili apoštolové. Apoštolové přisluhovali těmitéž sedmi svátostmi, které my máme. Papež a biskupové jsou řádnými nástupci apoštolů.

126. Co znamená: Církev je neomylná?

Církev je neomylná znamená: ona se nemůže mýliti ve věcech víry a mravů.

"... a aj, já s vámi jsem po všecky dny, až do skonání světa." (Mat. 28, 20.) "Duch svatý... tent' vás naučí všem věcem a připomene vám všecko cožkoli jsem mluvil vám." (Jan 14, 26.) "Církev jest sloup a utvrzení pravdy." (I. Tim. 3, 15.) — Sněmy.

127. Jest papež neomylný?

Papež sám je neomylný, když rozhoduje, co všichni křest'ané musí věřiti a konati.

128. Jak dlouho bude církev trvati?

Církev bude trvati až do konce světa a její nepřátelé nemohou jí zničiti.

Brány pekelné ji nepřemohou." (Mat. 16, 18.)"... a aj, já s vámi jsem po všecky dny, až do skonání světa." (Mat. 28, 20.)

123. What means: the Church is Holy?

The Church is Holy, means: her doctrine, her commandments, and her sacraments are holy, and make us holy.

124. What means: the Church is Catholic?

The Church is Catholic, means: that she was founded for all men, and is spread over the whole world.

Catholic = universal. The Church is called Roman Catholic, because her head is Bishop of Rome.

125. What means: the Church is Apostolic?

The Church is Apostolic, means: that her doctrine and her rulers are from the Apostles.

What the Church teaches to day, the Apostles have taught. The same seven sacraments, that we have, the Apostles administered. The Pope and the Bishops are the lawful successors of the Apostles.

126. What means: the Church is Infallible?

The Church is Infallible, means: that she cannot err in matters of faith and morals.

"*I am with you all days, even to the consummation of the world*" (Matt. 28, 20). "*The Holy Ghost . . . will teach you all things, and bring all things to your mind, whatsoever I shall have said to you*" (John 14, 26). — The Church is "*the pillar and ground of the truth*" (I. Tim. 3, 15). — Councils.

127. Is the Pope alone infallible?

The Pope alone is infallible, when he decides what all Christians must believe and practice.

128. How long will the Church last?

The Church will last till the end of the world, and her enemies cannot destroy her.

"*The gates of hell shall never prevail against it*" (Matt. 16, 18). "*Behold, I am with you all days, even to the consummation of the world*" (Matt. 28, 20).

129. Může býti někdo spasen mimo katolickou církev?

Mimo katolickou církev nikdo nemůže býti spasen, protože ona jediná byla založena Kristem ku spáse lidí.

"Nemůže míti za otce Boha, kdo nemá za matku církev.' (Sv. Cyprián.) Kdokoli ze své viny nepatří k církvi, nemůže býti spasen.

130.* Budou spaseni všichni členové církve svaté?

Všichni členové církve svaté nebudou spaseni, ale toliko ti, kteří jsou katolíky praktickými.

131.* Kdo jest praktickým katolíkem?

Praktickým katolíkem je ten, kdo žije podle katolické víry.

Ten, kdo zachovává přikázání Boží a církevní, přijímá sv. svátosti a často pozdvihuje své srdce k Bohu v modlitbě. — Vyobcování (svobodné zednářství atd.)

Naučení: Děkuj Bohu, že jsi členem katolické církve. Budeš-li žíti jako dobrý katolík, zemřeš jím také a přijdeš do nebe. Nebudeš-li, budeš přísněji v pekle trestán než pohané. Modli se za obrácení kacířů a nevěrců.

2. Svatých obcování.

132.* Kdo patří k obcování svatých?

K obcování svatých patří:

1.) Věřící na zemi.
2.) Duše v očistci.
3.) Svatí v nebi.

Církev bojující, církev trpící a církev vítězná.

133. V čem záleží obcování svatých?

Obcování svatých záleží v tom, že všichni členové se milují a pomáhají jeden druhému.

129. Can anyone be saved out of the Church?

Out of the Church no one can be saved, because she alone was founded by Christ to save men.

"He cannot have God for his Father who has not the Church for his mother" (St. Cyprian). Whoever through his *own fault* does not belong to the Church, cannot be saved.

130. Will all the members of the Church be saved?

Not all the members of the Church will be saved, but only those who are practical Catholics.

131. Who is a practical Catholic?

A practical Catholic is one, who lives according to the Catholic faith.

He that keeps the commandments of God and of the Church, receives the sacraments, and frequently raises his heart to God in prayer. — *Excommunication*, (Freemasonry etc.)

Application. Give thanks to God that you are a member of the Catholic Church. If you live as a good Catholic, you will also die as such, and go to Heaven. If not, you will be punished in hell more severely than the pagans. Pray for the conversion of heretics and infidels.

2. *The Communion of Saints.*

132. Who belong to the communion of saints?

To the communion of saints belong
1) the faithful on earth,
2) the souls in purgatory,
3) the saints in Heaven.

The Church Militant, Church Suffering, and Church Triumphant.

133. In what does the communion of saints consist?

The communion of saints consists in this, that its members love and help one another.

134.* Jak pomáhají věřící na zemi jeden druhému?

Věřící na zemi pomáhají jeden druhému modlitbou a dobrými skutky.

Všem se prospěje dobrým skutkem, který jeden vykonal. Ve velikém sále je asi 100 osob, každá z nich má rozžatou svící. Každá z nich má prospěch ze svého světla, a též ze světel jiných. Co získá jeden člen rodiny, je ku prospěchu všem její členům. Všichni věřící mají podíl na všech mší svatých, jež jsou slouženy.

135.* Jak pomáháme duším v očistci?

Duším v očistci pomáháme modlitbou, dobrými skutky, odpustky a zvláště obětí mše svaté.

"Protož svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby od hříchů zproštěni byli." (II. Mach. 12, 46.)

Dušiček, 2. listopadu. — Den smrti. Třetí den, sedmý den, třicátý den. Výroční den.

136.* Jak nám pomáhají svatí v nebi?

Svatí v nebi nám pomáhají přímluvou u Boha.

Naučení: Všem křesťanům se prospěje tvými dobrými skutky jako jejich dobrými skutky prospívá se tobě. Modli se často za dušičky; ony velice potřebují pomoci, neboť nemohou pomoci samy sobě. Ony jsou vděčny za modlitby a budou se přimlouvati za tebe a zvláště jestliže tvou modlitbou dostaly se spíše do nebe. Raduj se, že náležíš k obcování svatých a že budeš jednou připuštěn k jejich šťastnému společenství.

O odpuštění hříchů.

Desátý článek vyznání víry.

137.* Kdo může odpustiti hříchy?

Jedině Bůh může odpustiti hříchy a ti, jimž Bůh dal k tomu moc.

Tuto moc dal Bůh biskupům a kněžím.

138.* Kterak se hříchy odpouštějí?

Hříchy se odpouštějí ve svátostech křtu a pokání.

134. How do the faithful on earth help one another?

The faithful on earth help one another by prayer and good works.

All are benefited by the good that is done by one. In a large hall there are a hundred persons, each having a lighted candle. Every one has the benefit of his own light, as well as that of all the others. What is earned *by one* member of the family, benefits *all its other* members. All the faithful participate in all the Masses that are said.

135. How do we help the poor souls in purgatory?

We help the poor souls in purgatory by prayer, good works, indulgences, and, especially, by the holy sacrifice of the Mass.

"*It is therefore a holy and wholesome thought to pray for the dead, that they may be loosed from sins*" (II. Mach. 12, 46).

All-Souls-day, Nov. 2. — Day of death. Third day, seventh day, and month's mind. Anniversary.

136. How do the saints in Heaven help us?

The saints in Heaven help us by praying to God for us.

Application. All Christians are benefited by your good works, as you are benefitted by theirs. Pray often for the poor souls; they are in great need of assistance, but cannot help themselves. They are grateful for your prayers, and will pray for you, particularly if, by your prayer they sooner go to Heaven. Rejoice that you belong to the communion of saints, and will one day be admitted to their happy company.

Forgiveness of Sins.

Tenth Article of the Creed.

137. Who can forgive sins?

Only God can forgive sins, and those to whom God has given this power.

This power God has given to bishops and priests.

138. How are sins forgiven?

Sins are forgiven by the Sacraments of Baptism and Penance.

Naučení: Ve křtu svatém byl jsi očistěn od dědičného hříchu. Jestliže jsi spáchal těžký hřích po křtu svatém, jedinou záchranou jest svátost pokání. Nic nečistého nevejde do nebe.

O čtyřech posledních věcech.

Jedenáctý a dvanáctý článek vyznání víry.

Těla vzkříšení a život věčný. Amen.

139.* Které jsou čtyry poslední věci člověka?

Čtyry poslední věci člověka jsou: smrt, soud, nebe a peklo.

O smrti a z mrtvých vstání.

140.* Co se stane, když člověk zemře?

Když člověk zemře, jeho duše odloučí se od těla.

141. Co jest jisto o naší smrti?

Jest jisto, že musíme zemříti.

"Uloženo jest lidem jednou umříti." (K Žid. 9, 27.) Skrze hřích přišla smrt na svět. (K Řím. 5, 12.)

142. Co jest nejisto o smrti?

Jest nejisto, kdy, kde a jak zemřeme.

"Protož i vy buďte připraveni: neboť v kterou hodinu nevíte přijde Syn člověka."' (Mat. 24, 44.)

143.* Co se stane s tělem po smrti?

Po smrti tělo se uloží do hrobu a tam shnije a promění se v prach.

Hřbitov — pole Boží. — "Pomni, člověče, že prach jsi a v prach se obrátíš. (Popeleční středa.)

Application. In baptism, you are cleansed from original sin. It you have committed grievous sin after baptism, the *only* salvation is the sacrament of penance. Nothing defiled can enter Heaven.

The Four Last Things.

Eleventh and twelfth Articles of the Creed.

The resurrection of the body; — and life everlasting. Amen.

139. Which are the four last things of man?

The four last things of man are Death, Judgment, Heaven and hell.

Death and Resurrection.

140. What happens when a person dies?

When a person dies his soul separates from the body.

141. What is certain about our death?

It is certain that we all *must* die.

"*It is appointed unto men once to die*" (Heb. 9, 27). "*By sin death entered into the world*" (Rom. 5, 12).

142. What is uncertain about our death?

It is uncertain when, where, and how we shall die.

"*Wherefore be you also ready: because at what hour you know not, the Son of Man will come*" (Matt. 24, 44).

143. What is done with the body after death?

After death, the body is placed in the grave, where it decays and returns to dust.

Cemetery = graveyard = God's acre. — "Remember man, that thou art dust, and into dust thou shalt return." (Ash-Wednesday.)

144. Jak dlouho zůstane tělo v hrobě?

Tělo zůstane v hrobě až do soudného dne na konci světa.

145.* Co se stane s tělem na soudný den?

Na soudný den Bůh obnoví tělo z prachu a znovu je spojí s duší.

"Přichází hodina, v kteroužto všichni, kteříž v hrobích jsou, uslyší hlas Syna Božího; i půjdou, kteříž dobře činili, na vzkříšení života: kteří pak zle činili, na vzkříšení soudu." (Jan 5, 28-29.)

146. Co se stane když duše a tělo znovu se spojí?

Když duše a tělo znovu se spojí, lidé vstanou z mrtvých.

147.* Vstanou všichni lidé z mrtvých?

Všichni lidé vstanou z mrtvých: zlí i dobří.

148.* Jak budou vyhlížeti těla dobrých při vzkříšení?

Těla dobrých při vzkříšení budou slavná a proměněná.

Tělo člověka podobně jako símě zasévá se na Boží pole; símě hnije, ale zas vzrůstá v nový život; taktéž tělo. My ctíme těla mrtvých, jsou vysvěcována a kladena do posvěcené půdy.

149.* Jak budou vyhlížeti těla zlých při vzkříšení?

Těla zlých při vzkříšení budou ošklivá a hnusná.

"Všichni zajisté vstaneme z mrtvých, ale ne všichni budeme proměněni" (to jest: oslaveni). (I. Kor. 15, 51.) "Kdo rozsívá v těle svém, z těla i žíti bude porušení . . ." (Gal. 6, 8.)

O soudu.

150.* Kam přijde duše člověka hned po smrti?

Hned po smrti přijde duše člověka před soudnou stolici Boží.

144. How long will the body remain dust?

The body will remain dust until the Last Day, the end of the world.

145. What will become of the body on the last day?

On the last day, God will restore the body from the dust and re-unite it to the soul.

"*The hour cometh wherein all that are in the graves shall hear the voice of the Son of God: And they that have done good things, shall come forth unto the resurrection of life: but they that have done evil unto the resurrection of judgment*" (John 5, 28. 29).

146. What will happen after the soul has been re-united to the body?

After the soul has been re-united to the body, man will rise from the dead.

147. Will all men rise from the dead?

All men will rise from the dead: the wicked as well as the just.

148. How will the bodies of the just appear at the resurrection?

At the resurrection, the bodies of the just will appear glorious and transfigured.

The body of man, like seed, is sown in *God's acre.* The seed decays, but blooms into new life; so also the body. We honor the bodies of the dead: they are blessed and placed in *consecrated* ground.

149. How will the bodies of the wicked appear at the resurrection?

At the resurrection, the bodies of the wicked will appear hideous and loathsome.

"*We shall all, indeed, rise again, but we shall not all be changed*" *(i. e. glorified)* (I. Cor. 15, 51). "*He that soweth in his flesh, of the flesh also shall reap corruption*" (Gal. 6, 8).

Judgment.

150. Where does the soul of man go immediately after death?

Immediately after death the soul of man goes before the judgment-seat of God.

151.* Jak se nazývá soud, který bude hned po smrti?

Soud, který bude hned po smrti, nazývá se soukromý soud.

152.* Kam přijde duše hned po soukromém soudu?

Hned po soukromém soudu přijde duše buď do nebe, nebo do pekla, nebo do očistce.

153.* Které duše přijdou do nebe?

Ty duše přijdou do nebe, které jsou úplně čisté od hříchu a od trestu za hřích.

154.* Které duše přijdou do pekla?

Do pekla přijdou duše těch, kteří zemřeli ve smrtelném hříchu.

155.* Které duše přijdou do očistce?

Do očistce přijdou ty duše, které se mají káti z lehkých hříchů anebo trpěti časný trest za hřích.

156.* Jak dlouho musí zůstati duše v očistci?

Duše musí zůstati v očistci, dokud se neočistí od hříchu a od trestu za hřích.

157. Bude očistec i po všeobecném soudu?

Po všeobecném soudu nebude očistce: bude jen nebe a peklo.

158. Co nastane hned po vzkříšení z mrtvých?

Hned po vzkříšení z mrtvých bude Kristus Pán souditi všecky lidi.

159.* Jak se nazývá ten soud na konci světa?

Ten soud na konci světa nazývá se všeobecný soud, nebo poslední soud.

151. What is the judgment immediately after death, called?

The judgment immediately after death, is called the particular judgment.

152. Where does the soul go after the particular judgment?

After the particular judgment, the soul goes either to Heaven, to hell, or to purgatory.

153. What souls go to Heaven?

Those souls go to Heaven that are entirely free from sin and from the punishment due to it.

154. What souls go to hell?

The souls of those who have died in mortal sin go to hell.

155. What souls go to purgatory?

Those souls go to purgatory that have yet to atone for venial sins, or to suffer the temporal punishment due to sin.

156. How long must souls remain in purgatory?

Souls must remain in purgatory until they are free from sin and the punishment due to it.

157. Will there be a purgatory after the general judgment?

After the general judgment, there will be no purgatory: there will be only Heaven and hell.

158. What will take place immediately after the resurrection of the dead?

Immediately after the resurrection of the dead, Christ will judge all mankind.

159. What is the judgment at the end of the world called?

The judgment at the end of the world is called the general judgment, or the last judgment.

160.* Z čeho nás bude Kristus Pán souditi?

Kristus Pán bude nás souditi ze všech myšlenek, slov, skutků a opomenutí celého života našeho.

161. Co vyřkne Kristus Pán po posledním soudu?

Po posledním soudu Kristus Pán vyřkne rozsudek.

162.* Co řekne Kristus Pán dobrým?

Kristus Pán řekne dobrým: "Pojďte požehnaní Otce mého, vládněte královstvím vám připraveným od ustanovení světa." (Mat. 25, 34.)

163.* Co řekne Kristus Pán zlým?

Kristus Pán řekne zlým: "Odejděte ode Mne zlořečení do ohně věčného, kterýž jest připraven ďáblu a andělům jeho." (Mat. 25. 41.)

164. Co se stane po vyřknutí rozsudku v poslední soudný den?

Hned po vyřknutí rozsudku v poslední soudný den půjdou dobří s tělem i duší do nebe a zlí s tělem i duší budou uvrženi do pekla.

"Žádný nezná toho dne ani hodiny." (Mat. 24, 36.) Dříve než ten den nastane, přijde antikrist a hrozná zamení ukáží se na nebi. Na to zavzní trouby andělů a hlas: "Vstaňte mrtví z hrobů!" Z mrtvých vstání. Rozdělení: dobří na pravici, zlí na levici. Nebe se otevře. Kříž se ukáže na obloze, za ním objeví se andělé a Soudce. Soud. Svět bude hořeti.

O nebi.

165.* Co jest nebe?

Nebe jest místo věčné blaženosti.

166.* V čem hlavně záleží blaženost nebešťanů?

Blaženost nebešťanů záleží hlavně v tom, že po celou věčnost:

160. Which are the things that Christ will judge?

The things that Christ will judge are the thoughts, words, actions, and omissions of our whole life.

161. What will Christ do after the last judgment?

After the last judgment Christ will pronounce the sentence.

162. What will Christ say to the just?

Christ will say to the just: "Come ye blessed of My Father, possess the kingdom prepared for you from the foundation of the world" (Matt. 25, 34).

163. What will Christ say to the wicked?

Christ will say to the wicked: "Depart from Me, ye cursed, into everlasting fire which was prepared for the devil and his angels" (Matt. 25, 41).

164. What will happen immediately after the sentence is pronounced on judgment day?

Immediately after the sentence is pronounced on judgment day, the just with body and soul will enter Heaven, and the wicked with body and soul will be cast into hell.

Doomsday. "*Of that day and hour no one knoweth.*" Before this day the Antichrist will come, and terrible signs appear in the heavens. Then the angels will sound their trumpets and cry out: Arise, ye dead! Resurrection. Separation: the just to the right, the wicked to the left. Heaven opens. The cross of Christ appears, followed by the angels and the Judge. Judgment. Burning of the world.

Heaven.

165. What is Heaven?

Heaven is the place of eternal happiness.

166. In what does the happiness of the blessed in Heaven chiefly consist?

The happiness of the blessed in Heaven chiefly consists in this, that for all eternity

1.) Jsou prosti všeho zla.
2.) Patří na Boha.
3.) Jsou spojeni s Bohem nejužší láskou.

"Čeho oko nevídalo, ani ucho neslýchalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteříž jej milují." (I. Kor. 2, 9.)

167. Budou míti dobří stejnou blaženost v nebi?

Dobří nebudou míti stejnou blaženost v nebi: kdo si více zaslouží, dosáhne větší odměny.

"Kdo skoupě rozsívá, skoupě i žíti bude; a kdož rozsívá v požehnání, z požehnání i žíti bude." (II. Kor. 9, 6.) "jenžto (Bůh) odplatí jednomu každému podle skutků jeho." (K Řím. 2, 6.)

Ve druhé prosbě Otčenáše (Přijď' království Tvé) — a v tajemstvích slavného růžence modlíme se zvláště, abychom se dostali do nebe.

O pekle.

168.* Co jest peklo?

Peklo je místo věčného trápení.

169.* V čem hlavně záleží trápení zavržených?

Trápení zavržených záleží hlavně v tom, že po celou věčnost:

1.) Nemají žádné blaženosti.
2.) Nemohou viděti, ani milovati Boha.
3.) Hoří v neuhasitelném ohni.

"I půjdou tito do trápení věčného." (Mat. 25, 46.) Do pekla, v oheň neuhasitelný: "Kdežto červ jejich neumírá a oheň nehasne." (Mar. 9, 44-45.)

170. Budou zavržení snášeti stejná muka?

Zavržení nebudou snášeti stejná muka: ti, kteří více hřešili, budou více potrestáni.

Naučení: "Ve všech skutcích svých pamětliv buď' na poslední věci své a na věky nezhřešíš." (Sirach 7, 40.) Často uvažuj: musím zemříti, nevím kde, nevím jak, nevím kdy. Mé tělo se rozpadne; má duše jest nesmrtelná. Proto budu se starati více o svou duši než o své tělo; spasím svou duši, jinak jsem ztracen na věky.

1) tney are free from all evils,
2) they see God,
3) they are united with Him in the most intimate love.

"*Eye hath not seen, nor ear heard, neither hath it entered into the heart of man, what things God hath prepared for them, that love Him*" (I. Cor. 2, 9).

167. Will the just be equally happy in Heaven?

The just will not be equally happy in Heaven: he who merited more, will receive a greater reward.

"*He who soweth sparingly, shall also reap sparingly: he who soweth in blessings, shall also reap of blessings*" (II. Cor. 9, 6). *(God)* "*will render to every man according to his works*" (Rom. 2, 6).

In the second petition of the Our Father (Thy kingdom come) — and in the glorious mysteries of the rosary, we pray particularly that we may enter Heaven.

Hell.

168. What is hell?

Hell is the place of eternal torments.

169. In what do the torments of the damned chiefly consist?

The torments of the damned chiefly consist in this, that for all eternity
1) they enjoy no happiness,
2) they cannot see and love God,
3) they burn in everlasting fire.

"*These shall go into everlasting punishment*" (Matt. 25, 46) *into the hell of unquenchable fire:* "*Where their worm dieth not, and the fire is not extinguished*" (Mark. 9, 44. 45).

170. Will the damned suffer equal pains?

The damned will not suffer equal pains; those who sinned more, will also be punished more severely.

Application. "*In all thy works remember thy last end, and thou shalt never sin*" (Eccl. 7. 40). — Often think: I must die, and know not where, nor how, nor when. My body will decay; my soul is immortal. I will therefore take more care of my soul than of my body. I will save my soul, else I shall be lost eternally.

ČÁST II.

Musíme zachovávati přikázání.

Přikázání lásky k Bohu.

Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého, z celé duše své, ze vší mysli své a ze vší síly své.

171.* Jak máme Boha milovati?

Máme Boha milovati nade všecko.

"Kdo miluje otce neb matku více nežli mne, není mne hoden." (Mat. 10, 37.) Ten miluje Boha nade všecko, kdo je hotov zbaviti se všech věcí, kdyby toho Bůh žádal. — Abraham obětuje Izáka.

172. Proč máme milovati Boha?

Máme milovati Boha:

1.) Protože nás stvořil, vykoupil a posvětil.
2.) Protože nás zachovává a uděluje nám denně mnoho dobrodiní.

"Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal." (Jan, 3, 16.) "Všeliké dání výborné a každý dar dokonalý s hůry jest sstupující od Otce světel." (Jak. 1, 17.) "My tedy milujeme Boha, nebo Bůh prve miloval nás." (I. Jan 4, 19.)

173.* Jak ukazujeme lásku k Bohu?

Lásku k Bohu ukazujeme, když konáme Jeho svatou vůli.

"Kdo má přikázání má, a zachovává je, tent' jest, kterýž mne miluje." (Jan 14, 21.) "To jest láska Boží, abychom přikázání Jeho ostříhali." (I. Jan 5, 3.)

Naučení: Mysli často na Boha, modli se k Němu rád, konej vše a snášej z lásky k Pánu Bohu. Vystříhej se hříchu, protože uráží Boha, tak budeš milovati Boha a On bude milovati tebe.

Part II.

We must keep the Commandments.

The Commandment of the Love of God.

Thou shalt love the Lord thy God with thy whole heart, and with thy whole soul, and with thy whole mind, and with thy whole strength.

171. How should we love God?

We should love God above all things.

"*He that loveth father or mother more than Me, is not worthy of Me*" (Matt. 10, 37). He loves God above all things, who is willing to give up all things, if God should demand it.

172. Why should we love God?

We should love God

1) because He created, redeemed and sanctified us,
2) because He preserves us and daily gives us many blessings.

"*God so loved the world, as to give His only-begotten Son*" (John 3, 16). "*Every best gift, and every perfect gift, is from above, coming down from the Father of lights*" (Jas. 1, 17). "*Let us therefore love God, because God first hath loved us*" (I. John 4, 19).

173. How do we show that we love God?

We show that we love God by doing His holy will.

"*He that hath My commandments, and keepeth them: he it is that loveth Me*" (John 14, 21). "*This is the charity of God, that we keep His commandments*" (I. John 5, 3).

Application. Think often of God, love to pray to Him, do and suffer all things for the love of God. Avoid sin, because it offends God; thus you will love Him, and He will love you.

Přikázání lásky k bližnímu.

Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.

174.* Kdo jest naším bližním?

Naším bližním jest každý člověk bez výjimky.

175.* Kdy milujeme bližního?

Milujeme bližního, když mu přejeme dobré a činíme mu dobré, když můžeme.

"Všecko tedy, cožkoli chcete, aby vám lidé činili, i vy čiňte jim." (Mat. 7, 12.)

176.* Proč máme milovati všecky lidi?

Máme milovati všecky lidi:
1.) Protože Bůh je miluje.
2.) Protože Bůh přikázal, abychom je milovali.

Máme jednoho společného Otce — proto jsme bratři a sestry — jednoho Vykupitele, který zemřel za všecky — a jedno nebe pro všecky.

177.* Proč musíme milovati i své nepřátely?

Musíme milovati i své nepřátely, protože Kristus Pán to výslovně nařídil.

"Milujte nepřátely své, dobře čiňte těm, kteříž vás nenávidí a modlete se za ty, kteříž vám protivenství činí a utrhají vám." (Mat. 5, 44.)

178. Jak ukazujeme svou lásku k nepřátelům?

Lásku svou nepřátelům ukazujeme:
1.) Když jim ze srdce odpouštíme.
2.) Když jim pomáháme v jejich potřebách.
3.) Když se za ně modlíme.

Příklad Kristův, který prokazoval dobrodiní nepřátelům a i umíraje modlil se za ně.

"Pak-li neodpustíte lidem, ani Otec váš neodpustí vám hříchů vašich." (Mat. 6, 15.)

The Commandment of the Love of Our Neighbor.

Thou shalt love thy neighbor as thyself.

174. Who is our neighbor?

Our neighbor is everybody without exception.

175. When do we love our neighbor?

We love our neighbor when we wish him well and do good to him when we can.

"*All things whatsoever you would that men should do to you, do you also to them*" (Matt. 7, 12).

176. Why should we love all men?

We should love all men

1) because God loves them,
2) because God has commanded us to love them.

We have *one common Father* — hence we are brothers and sisters — one Redeemer; who died for all — and *one Heaven* for all.

177. Why must we love our enemies?

We must love our enemies, because Christ has expressly commanded it.

"*Love your enemies, do good to them that hate you: and pray for them that persecute and calumniate you*" (Matt. 5, 44).

178. How do we show that we love our enemies?

We show that we love our enemies

1) by forgiving them from our hearts,
2) by assisting them in their necessities,
3) by praying for them.

The example of Christ, who bestowed blessings on His enemies, and when dying, prayed for them.

"*If you will not forgive men: neither will your Father forgive you your offenses*" (Matt. 6, 15). Christ commanded us

Kristus Pán přikázal odpouštěti nepříteli "...Ne do sedmikrát, ale až do sedmdesátikrát sedmkrát." (Mat. 18, 22.) "Mně pomsta, Játʼ odplatím, praví Pán." (K Řím. 12, 19.)

Milosrdný Samaritán. Svatý Štěpán.

Naučení: Nemilujmež slovem ani jazykem, ale skutkem a pravdou." (I. Jan 3, 18.) "Milujete-li (toliko) ty, kteří vás milují, jakou odplatu míti budete.' (Mat. 5, 46.) "Čiňme dobře všechněm, zvláště pak domácím víry." (Gal. 6, 10.)

Desatero Božích přikázání.

179. Jak zní desatero Božích přikázání?

Desatero Božích přikázání zní takto:

1.) V jednoho Boha věřiti budeš.
2.) Nevezmeš jména Božího nadarmo.
3.) Pomni, abys den sváteční světil.
4.) Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.
5.) Nezabiješ.
6.) Nesesmilníš.
7.) Nepokradeš.
8.) Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.
9.) Nepožádáš manželky bližního svého.
10.) Aniž požádáš statku jeho.

180.* Podej stručný obsah deseti přikázání Božích.

1.) Jen jednomu Bohu se budeš klaněti.
2.) Nezneuctíš jména Božího.
3.) Den Páně budeš světiti.
4.) Ctíti budeš otce svého i matku svou.
5.) Nezabiješ.
6.) Nedopustíš se hříchů nečistoty.

to forgive our enemy "not only till seven times: but till seventy times seven times" (Matt. 18, 22). "*Revenge is mine: . . . saith the Lord*" (Rom. 12, 19).

The good Samaritan. St. Stephen.

Application. "*Let us not love in word, nor in tongue*" (alone), "*but in deed, and in truth*" (I. John 3, 18).—"*If you love them*" (only) "*that love you, what reward shall you have?*" (Matt. 5, 45). — "*Therefore, ... let us work good to all men, but especially to those who are of the household of the faith*" (Gal. 6, 19).

The Ten Commandments of God.

179. Which are the ten commandments?

1) I am the Lord thy God. Thou shalt not have strange gods before me; thou shalt not make to thyself any graven thing to adore it.
2) Thou shalt not take the name of the Lord thy God in vain.
3) Remember that thou keep holy the Sabbath day.
4) Honor thy father and thy mother, that it may be well with thee, and thou mayest live long on the earth.
5) Thou shalt not kill.
6) Thou shalt not commit adultery.
7) Thou shalt not steal.
8) Thou shalt not bear false witness against thy neighbor.
9) Thou shalt not covet thy neighbor's wife.
10) Thou shalt not covet thy neighbor's house, nor his field, nor his servant, nor his handmaid, nor his ox, nor his ass, nor anything that is his.

180. Give a short summary of the ten commandments.

1) Thou shalt adore only one God.
2) Thou shalt not dishonor the name of God.
3) Thou shalt keep holy the Lord's day.
4) Thou shalt honor thy father and thy mother.
5) Thou shalt not kill.
6) Thou shalt not commit sins of impurity.

7.) Nebudeš krásti.
8.) Nebudeš lháti.
9.) Nebudeš zdržovati se v nečistých myšlenkách a žádostech.
10.) Nebudeš nespravedlivě toužiti po statku svého bližního.

O prvním přikázání.

V jednoho Boha věřiti budeš.

181.* Co se nám poroučí v prvním přikázání?

V prvním přikázání se nám poroučí, abychom v jednoho Boha věřili, v Něj doufali, Jej milovali a Jemu se klaněli.

O víře.

182.* Co znamená: věřiti?

Věřiti znamená: všecko za pravdu míti, co Bůh zjevil.

183. Jak zevně ukazujeme svoji víru?

Ukazujeme svoji víru zevně:

1.) Když ji vyznáváme.
2.) Když činíme to, čemu nás učí.

"Kdožkoli tedy vyzná mne před lidmi, toho i já vyznám před Otcem svým, jenž jest v nebesích. (Mat. 10, 32.) "Co prospěje, bratří mojí, praví-li kdo o sobě, že má víru, nemá-li skutků?" — "Jako tělo bez ducha mrtvé jest, tak jest i víra beze skutků mrtvá." (Jak. 2, 14. 26.) Znamení sv. kříže.

184.* Jak hřešíme proti víře?

Proti víře hřešíme:

1.) Když pochybujeme ve věcech víry.
2.) Když mluvíme proti víře.
3.) Když zapíráme víru.
4.) Když odpadneme od víry.

7) Thou shalt not steal.
8) Thou shalt not lie.
9) Thou shalt not take pleasure in impure thoughts or desires.
10) Thou shalt not unjustly desire thy neighbor's goods.

First Commandment of God.

Thou shalt adore only one God.

181. What are we commanded by the first commandment?

By the first commandment we are commanded to believe in God, to hope in Him, to love, and to adore Him.

Faith.

182. What means:to have faith?

To have faith means:to hold as true all that God has revealed.

183. How do we show our faith outwardly?

We show our faith outwardly
1) by professing it,
2) by doing what it teaches.

"*Every one therefore that shall confess Me before men, I will also confess him before My Father who is in Heaven.*" (Matt. 10, 32). "*What shall it profit, my brethren, if a man say he hath faith, but hath not works?*"—"*As the body without the spirit is dead, so also faith without works is dead*" (Jas. 2, 14. 26).—The sign of the cross.

184. How do we sin against faith?

We sin against faith
1) by doubting in matters of faith,
2) by speaking against faith,
3) by denying the faith,
4) by abandoning the faith.

To abandon = to give up, to apostatize.

185. Které jsou hlavní příčiny, proč lidé odpadávají od víry?

Hlavní příčiny, proč lidé odpadávají od víry jsou:

1.) že obcují s nekatolíky, nebo s lidmi, kteří odpadli od víry.
2.) že čtou špatné knihy a noviny.

Žíti ve hříchu, zanedbávati modlitby, Bohoslužbu a sv. svátosti.

O naději.

186.* Co znamená doufati v Boha?

Doufati v Boha znamená: pevně očekávati, že nám dá všecko, co slíbil.

187.* Co nám slíbil Bůh?

Bůh nám slíbil:

1.) Že nám odpustí naše hříchy.
2.) Že nám dá potřebné milosti.
3.) Že vyslyší naše modlitby.
4.) Že nás vezme do nebe.

188. Proč máme pevně doufati v Boha?

Máme pevně doufati v Boha, protože je všemohoucí, dobrý a věrný.

On je všemohoucí, proto nám může dáti všecko; dobrý, proto rád nám dává všecko; věrný, proto nám dá všecko, co slíbil.

189.* Kdy hřešíme proti naději?

Proti naději hřešíme:

1.) Když zcela nic nedoufáme.
2.) Když nedoufáme pevně.
3.) Když doufáme mnoho.
4.) Když doufáme pověrečně.

Nemíti žádné naděje, že Bůh nám odpustí naše hříchy nebo nás vezme do nebe jest zoufalstvím.. Doufati mnoho, stavěti se svévolně v nebezpečí a spoléhati se, že Bůh nás zachrání, jest opovážlivé spolehání se na milosrdenství Boží.

185. Which are the chief causes why people abandon the faith?

The chief causes why people abandon the faith are:

1) associating with non-Catholics, or with persons who have given up their religion,
2) reading bad books and papers.

Leading a wicked life — neglecting prayer, divine service and the sacraments.

Hope.

186. What means:to hope in God?

To hope in God means:to trust firmly that He will give us all that He has promised.

187. What has God promised?

God has promised

1) to pardon our sins,
2) to give us the necessary graces,
3) to hear our prayers,
4) to take us into Heaven.

188. Why should we firmly hope in God?

We should firmly hope in God, because He is all-powerful, good and faithful.

He is all-powerful, therefore He *can* give us everything; good, therefore He *loves* to give us everything; faithful, therefore He *will* give us everything that He has promised.

189. When do we sin against hope?

We sin against hope when we

1) do not hope at all,
2) do not hope firmly,
3) hope too much,
4) hope superstitiously.

To have no hope, that God will forgive us our sins or take us to Heaven = *Despair.*

To hope too much, placing ourselves deliberately in danger and trusting that God will save us = *Presumption.*

190. Kdo doufá pověrčivě?

Pověrčivě doufá, kdo svou důvěru skládá v pošetilé věci, které nemají moci od Boha a od církve svaté nejsou schváleny.

Léčení kouzelnými slovy, ochrana předně nemocí nebo před náhlou smrtí nosením kouzel. Věřiti ve sny. Dávati si hádat. Media. Spiritism. Vykládání karet.

O lásce.

191.* Jak hřešíme proti lásce k Bohu?

Proti lásce k Bohu hřešíme:

1.) Když jsme nevděčni za jeho dobrodiní.
2.) Když jsme nespokojeni s tím, co Bůh na nás dopustí.

O klanění se.

192.* Co znamená klaněti se Bohu?

Klaněti se Bohu znamená: Vzdávati mu nejvyšší čest, poněvadž on je nejvyšší Pán všech věcí.

193. Jak se zevně klaníme Bohu?

Zevně se Bohu klaníme:

1.) Když se súčastňujeme služeb Božích.
2.) Když přijímáme svaté svátosti.
3.) Kdy se ústně modlíme.

Pokleknouti k modlitbě, sepnouti ruce atd.

194.* Jak hřešíme proti klanění se Bohu?

Hřešíme proti klanění se Bohu:

1.) Když zanedbáváme služby Boží.
2.) Když se nemodlíme.
3.) Když se dopouštíme svatokrádeže.

190. Who hopes superstitiously?

He hopes superstitiously who places his trust in foolish things that have no power from God, and that are disapproved of by the Church.

Cures by magic words; preservation from sickness and sudden death by wearing charms; believing in dreams; fortune-telling; mediums; spiritism—horse-shoe, etc.

Love.

191. How do we sin against the love of God?

We sin against the love of God
1) when we are ungrateful for His benefits,
2) when we are dissatisfied with what God sends.

Adoration.

192. What means:to adore God?

To adore God means:to give Him the highest honor, because He is the Most High, the Lord of all things.

193. How do we adore God outwardly?

We adore God outwardly
1) when we assist at divine service,
2) when we receive the sacraments,
3) when we recite vocal prayers.

To kneel in prayer, to fold the hands, to genuflect, etc.
Vocal = that which is spoken.

194. How do we sin against the worship which we owe God?

We sin against the worship which we owe God
1) when we neglect to attend divine service,
2) when we do not pray,
3) when we commit a sacrilege.

195. Kdo se dopouští svatokrádeže?

Svatokrádeže se dopouští, kdo znesvětí věc, která jest zasvěcena Bohu.

Osoby (kněží, řeholníci), věci (svátosti, kalich, růženec), místa (kostel, hřbitov).

Naučení: Zachovej si víru, varuj se všeho, co by jí bylo nebezpečno. Ztratíš-li víru, všecko jest ztraceno. Ve všech potřebách tělesných i duševních utíkej se k Pánu Bohu. Nikdy neužívej zapovězených nebo pověrčivých prostředků k vyhojení nemoci, ku získání bohatství, nebo objevení skrytých věcí.

O uctívání svatých.

196. Proč jest Bohu milé, že ctíme svaté?

Bohu jest milé, že ctíme svaté, protože jsou s ním v nebi a jsou Jeho zvláštními přátely.

Bůh Sám posvěcoval svaté a nyní je ctí v nebi.

197.* Jak nejlépe uctíváme svaté?

Nejlépe uctíváme svaté:

1.) Když je prosíme za přímluvu.
2.) Když následujeme jejich příklady.
3.) Když uctíváme jejich ostatky a obrazy.

Svatý patron. Patronové spolků a kostela.

Ostatky — pozůstatky z těla (kosti) nebo něco náležejícího svatým, jako: šat, mučenické nástroje. Nejdražší svaté ostatky jsou části sv. kříže — Svátky svatých.

198. Proč uctíváme obrazy Krista Pána a svatých?

Uctíváme obrazy Krista, Pána a svatých:

1.) Protože upomínají nás na Krista Pána a na svaté.
2.) Protože můžeme se modliti s větší pobožností, když na ně hledíme.

Dobré dítě ctí obrazy svých rodičů, bratří a sester. V každém křesťanském domě má býti aspoň kříž, nebo obraz Pána Ježíše, Rodičky Boží a Svaté rodiny.

195. Who commits a sacrilege?

He commits a sacrilege who desecrates any thing that is blessed, or consecrated to God.

Desecrates = abuses.

Persons (priests, religious), *things* (sacraments, chalice, rosary), *places* (church, cemetery).

Application. Preserve your faith, shun whatever is dangerous to it. If you lose your faith—all is lost. In all necessities of body and soul, place your confidence in God. Never use forbidden, or superstitious means to cure diseases, to obtain riches or to discover hidden things.

Veneration of Saints.

196. Why is it pleasing God to honor the saints?

It is pleasing God to honor the saints because the saints are in Heaven with God, and are His special friends.

God Himself sanctified the saints — and now honors them in Heaven.

197. Which is the best manner of honoring the saints?

The best manner of honoring the saints is
1) to implore their intercession,
2) to imitate their examples,
3) to honor their relics and pictures.

Patron saints, patrons of the church and of sodalities.

Relics = remains of the body (bones) or of anything pertaining to the saints, e. g. clothing, instruments of martyrdom. The most precious relic is a particle (small piece) of the Holy Cross.—Feasts of saints.

198. Why do we honor the images of Christ and of the saints?

We honor the images of Christ and of the saints
1) because they remind us of Christ and of the saints,
2) because whilst looking at them we can pray with greater devotion.

A good child honors the pictures of its parents, brothers and sisters. In every Christian home, there ought to be, at least, a crucifix, an image of the Blessed Virgin, or of the Holy Family.

Crucifix = a Cross with an image of the Lord on it.

O Panně Marii.

199.* Koho máme ze všech svatých ctíti a vzývati nejvíce?

Nejvíce ze všech svatých máme ctíti a vzývati Pannu Marii.

200. Proč máme Pannu Marii ctíti a vzývati nejvíce?

Pannu Marii máme ctíti a vzývati nejvíce

1.) Protože je matkou Boží.
2.) Protože je též naší matkou.
3.) Protože je královnou andělů a svatých.
4.) Protože její přímluva je nejmocnější.

"Aj od této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všickni národové; nebot' veliké věci mi učinil ten, jenž mocný jest." (Luk. 1, 48-49.)

Zdrávas Maria. Vzpomeň o milostivá Panno. Zdrávas Královno, Lauretánská litanie. Růženec. Medálky. Škapulíř. Obrazy Panny Marie. — Květen, Říjen, Sobota — Svátky Panny Marie. Čtvrté a páté tajemství slavného růžence: "Který tě, Panno, na nebe vzíti ráčil." "Který tě, Panno, v nebi korunovati ráčil."

Naučení: : Rád se modli ku svatým v nebi. Měj dětinnou důvěru ku své nebeské Matce. Uctívej sv. Josefa; cti svého sv. patrona a oslavuj jeho svátek. Snaž se státi se dokonalým jako svatí; když oni mohli státi se svatými, proč bys ty nemohl?

O druhém přikázání Božím.

Nevezmeš jména Božího nadarmo.

201.* Kdo znesvěcuje jméno Boží?

Jméno Boží znesvěcuje:

1.) Kdo je neuctivě vyslovuje.
2.) Kdo kleje.
3.) Kdo se rouhá Bohu.
4.) Kdo křivě přísahá.
5.) Kdo ruší slib Bohu učiněný.

Všemohoucí Bože, Velký Bože, Ježíši Kriste; Ježíš, Maria, Josef. Hřích je též vyslovovati neuctivě jména svatých a svatých věcí.

The Blessed Virgin Mary.

199. Whom should we honor and invoke more than any other saint?

We should honor and invoke the Blessed Virgin Mary more than any other saint.

200. Why should we honor the Blessed Virgin more than any other saint?

We should honor the Blessed Virgin more than any other saint

1) because she is the Mother of God,
2) because she is also our Mother,
3) because she is the Queen of all the angels and saints,
4) because her intercession is most powerful.

"*Behold from henceforth all generations shall call me blessed. Because He that is mighty hath done great things to me*" (Luke 1, 48. 49).

Hail Mary. Memorare. Hail Holy Queen. Litany of Loretto, or of the Blessed Virgin. Rosary. Medal. Scapular. Pictures of the Blessed Virgin.—May, October, Saturday—Feasts of the Blessed Virgin. Fourth and fifth glorious mysteries of the rosary: "The Assumption of the Blessed Virgin Mary into Heaven." "The Coronation of the Blessed Virgin Mary in Heaven."

Application. Love to pray to the saints in Heaven. Have a filial confidence in Mary, your heavenly Mother. Devoutly honor St. Joseph. Honor your patron saint and celebrate his feast. Strive to become holy like the saints. If they could become saints, you can also.

Second Commandment of God.

Thou shalt not dishonor the name of God.

201. How do we dishonor the name of God?

We dishonor the name of God

1) by pronouncing it irreverently,
2) by cursing,
3) by blaspheming,
4) by sinful swearing,
5) by breaking a vow.

God almighty, Great God, Jesus Christ. It is also sinful to pronounce irreverently the names of saints and holy things.

202. **Kdo kleje?**

Ten kleje, kdo vyslovuje jméno Boží ve hněvu a v proklínání.

Proklínání jest přivolávání zlého na sebe nebo na druhé.

203. **Kdo se rouhá?**

Ten se rouhá, kdo bezbožně mluví o Bohu a svatých nebo o svatých věcech.

204. **Kdo přísahá?**

Ten přísahá, kdo bere Boha za svědka, že pravdu mluví.

Jak mne Pán Bůh vidí. Přísahám. Potvrzovati něco přísahou. Slíbiti pod přísahou. Slavná přísaha. Pozdvižení ruky.

Spravedlivá přísaha není hříchem, ale vyznáním víry.

205. **Kdo hřeší přísahou?**

Přísahou hřeší:

1.) Kdo přísahá křivě.
2.) Kdo přísahá bez potřeby.
3.) Kdo přísahá vykonati něco zlého.

Přísahati na pochybnou věc je zrovna tak hřích, jako přísahati na lež. Křivopřísaha je přísahou lživou. Zrušiti spravedlivou přísahu jest nedodržení přísahy.

206. **Jest to těžký hřích přísahati křivě?**

Přísahati křivě je velmi těžký hřích proti Bohu a lidem.

"Praví Hospodin zástupů: a přijde (zlořečení) .... do domu toho, jenž přísahá skrze jméno mé lživě; a přebývati budė u prostřed domu jeho a stráví jej i dříví jeho i kamení jeho." (Zach. 5, 4.)

Křivou přísahu obyčejně trestá Pán Bůh již časnými tresty.

207. **Kdo činí slib?**

Ten činí slib, kdo si umiňuje, že vykoná pro Boha zvláštní dobrý skutek.

208. **Kdo ruší slib hříšně?**

Ten ruší slib hříšně, kdo svou vlastní vinou nedodrží, co Bohu slíbil.

202. What means:cursing?

Cursing means: to pronounce the name of God in anger and imprecation.

Imprecation = calling down evil on ourselves or others.

203. What means:blaspheming?

Blaspheming means: to speak impiously of God, of His saints, or of holy things.

204. What means:swearing, or taking an oath?

Swearing, or taking an oath means: to call God to witness, that we speak the truth.

So help me God. I swear etc. Oath. To affirm on oath. To promise on oath. Solemn oath. Holding up your hand.

A just oath is no sin, but a profession of faith.

205. When do we sin by swearing?

We sin by swearing

1) when we swear falsely,
2) when we swear without necessity,
3) when we swear to do evil.

To swear in doubt is as sinful as to swear falsely. — *Perjury* = a false oath. To break a just oath = not to keep an oath when possible.

206. Is it a grievous sin to swear falsely?

To swear falsely is a very grievous sin against God and man.

"*Thus saith the Lord of hosts: it (the curse) shall come to the house of him that sweareth falsely by My name: and it shall remain in the midst of his house, and shall consume it, with the timbers and the stones thereof*" (Zach. 5, 4).

Frequently followed by temporal punishments!

207. What means:to make a vow?

To make a vow means: to voluntarily promise to God to do some particular good work.

Resolution—Promise—Vow.

208. When do we sin against a vow?

We sin against a vow when through our own fault we do not keep what we have promised to God.

"Slíbil-lis co Bohu, neprodlévej to splniti. Mnohem lépe jest neslibovati, než po slibu, co připověděno, nesplniti." (Kaz. 5, 3-4.) — Neslibuj nic důležitého, neotázav se kněze. Porad' se s ním též, když nemůžeš slibu splniti.

Naučení: Varuj se klení; je to způsob mluvení zavržených v pekle. Za posvátné měj jméno Boží a svatých. Častěji zbožně vzývej tato jména a ďábel uteče od tebe.

O třetím přikázání Božím.

Pomni, abys den sváteční světil.

209.* Který jest den Páně?

Neděle, první den v týdnu jest den Páně.

V neděli Bůh Otec počal stvoření, Bůh syn vstal z mrtvých, Bůh Duch svatý sestoupil s nebe. — Židé zachovávali poslední den v týdnu, sobotu, jako den Páně; apoštolové ustanovili první den — neděli, jak byli Pánem Ježíšem oprávněni.

210.* Které dny máme světiti jako neděli?

Zasvěcené svátky máme světiti jako neděli.

211.* Které jsou zasvěcené svátky ve Spoj. Státech?

Ve Spoj. Státech jsou tyto zasvěcené svátky:

1.) Neposkvrněné početí Panny Marie, 8. prosince.
2.) Narození Páně, 25. prosince.
3.) Obřezání Páně. Nový rok.
4.) Nanebevstoupení Páně. Čtyřicátý den po Velikonoci.
5.) Nanebevzetí Panny Marie, 15. srpna.
6.) Všech svatých, 1 listopadu.

212.* Jak máme světiti neděle a zasvěcené svátky?

Neděle a zasvěcené svátky máme světiti takto:

1.) Odpočívati od služebné práce.
2.) Přítomni býti mši svaté.

"*If thou hast vowed anything to God, defer not to pay it. It is much better not to vow, than after a vow not to perform the things promised*" (Eccles. 5, 3. 4). — Promise nothing of importance without first consulting the priest. Consult him also when ycu cannot keep a vow.

Application. Avoid cursing; it is the languag of the reprobates in hell. Keep sacred the names of God, of Jesus and of the saints. Often invoke these names with devotion, and the devil will flee from you.

Third Commandment of God.

Thou shalt keep holy the Lord's day.

209. Which is the Lord's day?

Sunday, the first day of the week, is the Lord's day.

On Sunday, God the Father began the creation, God the Son arose from the dead, and the Holy Ghost descended from Heaven. — The Jews observed the last day of the week, the Sabbath, and the apostles, commissioned by our Lord Jesus Christ, substituted for it the first day, the Sunday.

210. Which days must we keep holy like the Sunday?

We must keep the Holydays of obligation holy like the Sunday.

211. Which are the Holydays of obligation in the United States?

The Holydays of obligation in the U. S. are:
1) The Immaculate Conception. December 8.
2) Christmas. December 25.
3) The Circumcision of our Lord. New Year's day.
4) The Ascension of our Lord. 40 days after Easter.
5) The Assumption of the Blessed Virgin. August 15.
6) All Saints' Day. November 1.

212. How must we keep holy the Sundays and Holydays of obligation?

We must keep holy the Sundays and Holydays of obligation
1) by not doing any servile work,
2) by hearing Mass.

"Šest dní budeš pracovati, a dělati všecka díla svá. Sedmého pak dne, sobota, Hospodina Boha tvého jest. Nebudeš dělati žádného díla v něm, ty i syn tvůj, i dcera tvá, i služebník tvůj, i děvka tvá, (i) hovado tvé.' (II. Mojž. 20, 9-10.)

Služebná práce je taková, která obyčejně se koná od nádenníků a služebníků. Dovolena v případu nutné potřeby. Dovolení.

Naučení: Chceš-li míti požehnání Boží, svěť neděli. Nedělej nepotřebné práce. Je-li možno, nevstupuj do služby, kde bys nemohl světiti neděli, jak máš. Pamatuj si: všecko záleží na požehnání Božím.

O čtvrtém přikázání Božím.

Cti otce svého i matku svou.

213.* Proč mají děti ctíti otce a matku?

Děti mají ctíti otce a matku:

1.) Protože otec a matka jsou u nich na místě Božím.
2.) Protože jsou jejich největšími dobrodinci po Bohu.

214.* Jak prokazují děti úctu rodičům?

Děti prokazují úctu rodičům tím:

1.) Že je milují.
2.) Že je poslouchají.
3.) Že se za ně modlí.

Hříchy proti čtvrtému přikázání: opovrhovati rodiči, špatně o nich mluviti, jednati s nimi hrubě, vzdorovati jim, přáti jim zlého. zarmucovati je, zlobiti je, nepomáhati jim v potřebách nebo ve stáří, neposlouchati je, nedbati jejich napomínání, protiviti se jejich kárání, nemodliti se za ně.

215.* Co mají k očekávání děti, které ctí své rodiče?

Děti, které ctí své rodiče, mohou očekávati požehnání Boží v tomto životě, a věčnou blaženost v budoucím.

"Cti otce svého i matku svou; kteréž jest první přikázání se zaslíbením: aby dobře bylo tobě, a (abys) dlouho živ byl na zemi." (K Efes. 6, 2-3.) Sem, Izák, Tobiáš.

"*Six days shalt thou labor, and shalt do all thy works. But on the seventh day is the sabbath of the Lord, thy God: Thou shalt do no work on it (neither) thou, nor thy son, nor thy daughter, nor thy man-servant, nor thy maid-servant, nor thy beast*" (Exod. 20, 9. 10).

Servile works = such as are usually done by servants and laborers. Permitted in case of *necessity*. Dispensation.

Application. If you desire to have God's blessing, observe the Sunday. Do no unnecessary work. If possible, enter no service where you cannot observe the Sunday as you should. Remember: All depends on God's blessing.

Fourth Commandment of God.

Thou shalt honor thy father and thy mother

213. Why must children honor their father and their mother?

Children must honor their father and their mother

1) because father and mother take the place of God in their regard,
2) because they are their greatest benefactors next to God.

214. How do children honor their parents?

Children honor their parents

1) by loving them,
2) by obeying them,
3) by praying for them.

Sins against the fourth commandment: to despise parents, to speak ill of them, to treat them harshly and insolently, to wish them evil, to grieve them, to anger them, not to assist them in need or old age, not to obey them, not to mind their admonitions, to resist their corrections, not to pray for them.

215. What may children expect who honor their parents?

Children who honor their parents, may expect the blessing of God in this life, and eternal happiness in the next.

"*Honor thy father and thy mother, which is the first commandment with a promise: That it may be well with thee, and thou mayest be long-lived upon earth*" (Eph. 6, 2. 3).—Sem, Isaac, Tobias.

216.* Co mají k očekávání děti, které nectí svých rodičů?

Děti, které nectí svých rodičů, mají k očekávání, že dobří lidé jimi budou pohrdati a Bůh jim bude zlořečiti a je trestati na tomto světě i na věčnosti.

"Zlořečený, kterýž nectí otce svého a matky. I řekne veškeren lid: Amen." (V. Mojž. 27, 16.) "Oko, které se posmívá otci a které pohrdá plodem matky své, at' je vyklinou krkavci potoční a snědí je synové orlice." (Přísl. 30, 17.) Chám, Absalom, synové Heliovi.

217. Máme poslouchati jen rodiče?

Nemáme poslouchati jen své rodiče, ale i všecky své představené.

Kněží — učitelé — duchovní a světské vrchnosti.

218. Proč musíme poslouchati také všecky své představené?

Musíme poslouchati také všecky své představené, protože zastupují Boha a mají úřad svůj od Něho.

Poslušni bud'te správců svých, a bud'te jim poddáni." (K Žid. 13, 17.) "Každá duše mocnostem vyšším poddána bud'; nebot' není mocnosti leč od Boha. Protož z potřeby poddáni bud'te, netoliko pro hněv, ale také pro svědomí." (K Řím. 13, 1-5.)

219. Kdy nesmíme poslechnouti rodičů a představených?

Nesmíme poslechnouti rodičů a představených, když nám přikazují něco hříšného.

"Více sluší poslouchati Boha, než lidí." (Skut. 5, 29.)

220.* Koho zvláště máme ctíti a poslouchati jako křest'ané?

Jako křest'ané máme zvláště ctíti a poslouchati papeže, biskupa a své kněze.

"Ze vší duše své boj se Pána a kněží Jeho v poctivosti měj." (Sirach 7, 31.) "Kdo vás slyší, mne slyší: a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá." (Luk. 10, 16.)

Naučení: Uposlechni všech, kteří mají právo ti poroučeti — tak budeš poslouchati Boha, který jim to právo dal. Vzdaluj se těch, kteří ti radí neposlouchati a bouřiti se proti zákonité vrchnosti. Modli se zvláště za své duchovní představené.

216. What have children to fear who do not honor their parents?

Children who do not honor their parents, will be despised by all good people, cursed by God and punished by Him here and hereafter.

"*Cursed be he that honoreth not his father and mother; and all the people shall say: Amen*" (Deut. 27, 16). "*The eye that mocketh at his father, and that despiseth . . . his mother, . . . let the ravens . . . pick it out, and the young eagles eat it*" (Prov. 30, 17). — Cham, Absalom, the sons of Heli.

217. Must we obey only our parents?

We must obey not only our parents, but also our superiors.

Priests—teachers—spiritual and temporal superiors.

218. Why must we obey our superiors?

We must obey our superiors, because they are representatives of God and have their power from Him.

"*Obey your prelates and be subject to them*" (Heb. 13, 17). "*Let every soul be subject to higher powers: for there is no power but from God. Wherefore be subject of necessity, not only for wrath, but also for conscience' sake*" (Rom. 13, 1. 5).

219. When are parents and superiors not to be obeyed?

Parents and superiors are not to be obeyed when they command anything sinful.

"*We ought to obey God rather than men*" (Acts 5, 29).

220. Whom especially should we, as Christians, honor and obey?

As Christians, we should especially honor and obey the Pope, the Bishop and our Pastors.

"*With all thy soul fear the Lord, and reverence His priests*" (Eccli. 7, 31). "*He that heareth you, heareth Me: and he that despiseth you, despiseth Me*" (Luke 10, 16).

Application. Obey all those who have the right to command you — thus you will obey God, who has given them this right. Have nothing to do with those who try to make you disobey and rebel against lawful authority.—Pray especially for your spiritual superiors.

O pátém přikázání Božím.

Nezabiješ.

221. Kdo jest Pánem a vlastníkem našeho života?

Bůh jest Pánem a vlastníkem našeho života.

222.* Kdo hřeší proti svému životu?

Proti svému životu hřeší:

1.) Kdo si béře život.
2.) Kdo bez potřeby vydává svůj život v nebezpečí.
3.) Kdo bez potřeby kazí si zdraví.

Samovražda je hrozný zločin. Samovrah nesmí býti pohřben církevně ani na posvěcené půdě. Nevěra a hříšný život vedou k samovraždě.

Hráti si s revolverem; kousati tabák a kouřiti v mládí, zvláště cigaretty; nestřídmost v jídle, v pití opojných nápojů.

223.* Kdo hřeší proti životu bližního?

Proti životu bližního hřeší:

1.) Kdo mu béře život.
2.) Kdo mu ukracuje život.
3.) Kdo jej bije nebo poraňuje.

Vražda — kruté zacházení — zlobení — nezdravá nebo nedostatečná strava. Zfalšované a proto škodlivé části potravin.

Zničiti život lidský je dovoleno jen: 1) světskému úřadu při odpravení zločinců, 2) ve válce, 3) v sebeobraně.

224.* Kdo škodí bližnímu na duši?

Bližnímu na duši škodí, kdo mu dává pohoršení.

225.* Kdo dává pohoršení?

Pohoršení dává:

1.) Kdo mluví bezbožně, anebo necudně.
2.) Kdo činí zlé věci před jinými.
3.) Kdo svádí jiné ke zlému.

Fifth Commandment of God.

Thou shalt not kill.

221. Who is the Lord and owner of our life?

God alone is the Lord and owner of our life.

222. When do we sin against our own life?

We sin against our own life
1) when we take our life,
2) when we endanger our life,
3) when we injure our health without necessity.

Suicide is a fearful crime. A self-murderer cannot be buried by the church, nor in consecrated ground. Infidelity and a wicked life lead to suicide.

Playing with revolvers; chewing and smoking when young, especially cigarettes; intemperance in eating, in the use of intoxicating drinks.

223. When do we sin against the life of our neighbor?

We sin against the life of our neighbor
1) when we take his life,
2) when we shorten his life,
3) when we strike or wound him.

Murder. — Harsh treatment, annoyance, unwholesome or insufficient food. Adulterated, and therefore injurious articles of food.

To destroy human life is lawful only: 1) for the civil authority in the execution of criminals, 2) in war, 3) in self-defence.

224. When do we injure our neighbor's soul?

We injure our neighbor's soul when we give scandal.

225. When do we give scandal?

We give scandal
1) when we use impious, or filthy language,
2) when we do evil in the presence of others,
3) when we tempt others to do evil.

"Kdo by pak pohoršil jedno z maličkých těchto, jež ve Mne věří, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov oslíčí na hrdlo jeho a on pohřížen byl do hlubokosti mořské. Běda člověku tomu, skrze něhož pohoršení přichází." (Mat. 18, 6-7.)

Ten, kdo dává pohoršení, pomáhá d'áblu ničiti duše. "Který (d'ábel) byl vražedníkem od počátku!" (Jan 8, 44.) Takový ničí duše, za něž Pán náš prolil drahou krev a jest vinen všemi těmi hříchy, které z pohoršení pojdou.

226. Kdo hřeší myšlením proti pátému přikázání?

Proti pátému přikázání hřeší myšlením:

1.) Kdo nenávidí svého bližního.
2.) Kdo mu přeje smrt, nebo něco jiného zlého na těle.

"Každý, kdož nenávidí bratra svého, vražedník jest." (I. Jan 3, 15.)

Naučení: Život a zdraví jsou velká dobrodiní Boží. Máme je zachovávati tak dlouho, jak Pán Bůh chce a užívati jich k Jeho cti a chvále. Ten, kdo béře svůj život anebo bližního, olupuje Pána Boha o to, co jemu jedině náleží. Drahocennější nežli život tělesný je nadpřirozený život duše, t. j. posvěcující milost.

O šestém a devátém přikázání Božím.

Nesesmilníš. — Nepožádáš manželky bližního svého.

227. Která jest nejkrásnější ctnost?

Nejkrásnější ctnost je čistota.

"Ó, jak krásné jest čistotné plémě v skvělosti: nesmrtelná zajisté jest památka jeho: nebot' i u Boha známé jest, i u lidí." (Moudrost, 4, 1.)

Čistota — nevinnost — neposkvrněnost — stydlivost — cudnost.

228.* Jak se hřeší proti čistotě?

Proti čistotě se hřeší:

1.) Nečistými myšlenkami.
2.) Nečistými žádostmi.
3.) Nečistými slovy.
4.) Nečistými pohledy.
5.) Nečistými skutky.

"*He that shall scandalize one of these little ones that believe in Me, it were better for him that a millstone should be hanged about his neck, and that he should be drowned in the depth of the sea. Woe to that man by whom the scandal cometh*" (Matt. 18, 6. 7).

He who gives scandal assists the devil in destroying souls. "*He* (the devil) *was a murderer from the beginning.*" (John 8, 4). He destroys the souls for whom our Lord shed His Precious Blood and is guilty of all those sins which result from the scandal.

226. When do we sin in thought against the fifth commandment?

We sin in thought against the fifth commandment

1) when we hate our neighbor,
2) when we wish him death or any evil of the body.

"*Whoever hateth his brother is a murderer*" (I. John 3, 15).

Application. Life and health are great blessings. We should preserve them as long as God wills it, that we may use them for His honor. He who takes his own life or that of his neighbor, robs God of that which belongs to Him alone. More precious than the life of the body is the supernatural life of the soul, i. e. sanctifying grace.

Sixth and ninth Commandments of God.

Thou shalt not commit sins of impurity.—Thou shalt not take pleasure in impure thoughts or desires.

227. Which is the most beautiful virtue?

The most beautiful virtue is chastity.

"*O how beautiful is the chaste generation with glory; for the memory thereof is immortal, because it is known both with God and men*" (Wis. 4, 1).

Chastity = innocence = purity = modesty = decency.

228. How do we sin against chastity?

We sin against chastity

1) by impure thoughts,
2) by impure desires,
3) by impure words,
4) by impure looks,
5) by impure actions.

229.* Proč musíme míti v ošklivosti nečistotu a nejvíce se jí chrániti?

Musíme míti v ošklivosti nečistotu a nejvíce se jí chrániti:

1.) Protože žádný hřích není hanebnější.

2.) Protože žádný jiný hřích Bůh více netrestá.

"Smilníkům .... bude díl jejich v jezeře, kteréž hoří ohněm a sirou." (Zjev. 21, 8.)

Potopa — Sodoma a Gomorha.

Jsme-li v pochybnosti, zda-li něco jest hříchem proti svaté čistotě, máme se toho chrániti, až se otážeme zpovědníka.

230.* Co zvláště svádí k nečistotě?

Špatná společnost svádí zvláště k nečistotě.

Mor a neštovice jsou nakažlivé. Špatné osoby, nemravné knihy, pohoršlivé obrazy, neslušné hry, hříšné tance, zahálka.

Nečistota tolik co smilstvo, chlípnost.

231. Co máme činiti, abychom si zachovali čistotu?

Abychom si zachovali čistotu máme:

1.) Chrániti se všeho, co vede k nečistotě.

2.) Modliti se vroucně za ctnost svaté čistoty.

Uctívej Pannu Marii. Přijímej často sv. svátosti.

Naučení: Zachovej si nevinnost; ta tě činí podobným andělům a přivede tě do nebe. Často rozjímej slova Spasitelova: "Blahoslavení čistého srdce: nebo oni Boha viděti budou." (Mat. 5, 8.)

O sedmém a desátém přikázání Božím.

Nepokradeš. — Nepožádáš statku bližního svého.

232. Jak se nazývají ty věci, které zvláště někomu náleží?

Ty věci, které zvláště někomu náleží, nazývají se majetek.

Bůh jest pánem a majetníkem všech časných statků. On dovoluje člověku, aby jich používal, ale požaduje počet z nich. Pán Bůh si přeje, abychom usilovali nabýti majetku. Každý člověk má pracovati. Mnozí zůstávají chudými přese všecku práci, jiní stá-

229. Why must we detest impurity and most carefully guard against it?

We must detest impurity and most carefully guard against it

1) because no sin is more shameful,
2) because no other is so severely punished by God.

"*The . . . unchaste . . . have their portion in the pool burning with fire and brimstone*" (Apoc. 21, 8).

The deluge, Sodom and Gomorrha.

When we are in doubt whether something is a sin against purity, we must carefully avoid it, until we can ask our confessor.

230. What leads most frequently to impurity?

Bad company most frequently leads to impurity.

Pestilence and small-pox are contagious. Wicked persons, obscene books, scandalous pictures, indecent plays, sinful dances, idleness.

Impurity = lust = voluptuousness.

231. What should we do to preserve chastity?

To preserve chastity we should

1) shun whatever leads to impurity,
2) pray fervently for the virtue of purity.

Honor the Blessed Virgin. Often receive the sacraments.

Application. Preserve your innocence. It makes you like unto angels and leads you to Heaven. Often think of the words of our Divine Saviour: "*Blessed are the clean of heart, for they shall see God.*"

Seventh and tenth Commandments of God.

Thou shalt not steal. — Thou shalt not unjustly desire thy neighbor's goods.

232. What are those things called which belong to a person in particular?

Those things which belong to a person in particular are called his property.

God is the Lord and owner of all temporal goods. He has given the use of them to man, and demands an account of them. God wishes that we should strive to acquire property. Every man must labor.

vají se bohatými. Tak je vůle Boží. Ti chudí měli by býti spokojeni s vůlí Boží, bohatí měli by pomáhati chudým. Obojí by tím získali větších zásluh v nebi.

233.* Kdo škodí bližnímu na majetku?

Bližnímu na majetku škodí:

1.) Kdo krade.
2.) Kdo podvádí.
3.) Kdo nalezenou věc nenavrátí.
4.) Kdo neplatí dluhů.
5.) Kdo poškozuje cizí majetek.

Krádež, loupež, podvod, přijímání nebo kupování kradených věcí, pomoc při krádeži, lichva.

234.* Co musí činiti ten, kdo poškodil cizí majetek?

Kdo poškodil cizí majetek, musí učiněnou škodu nahraditi.

Musíme nahraditi statek nespravedlivě získaný nebo jeho cenu, potud a tak záhy jak můžeme, majiteli nebo jeho dědicům. Jestliže společně bylo kradeno, jeden je povinen nahraditi, ovšem jestliže druzí nechtí toho učiniti.

Ten, kdo nemá vůle nahraditi, zůstává ve hříchu a nemůže mu býti odpuštěno.

235. Kdo žádá nespravedlivě statku bližního?

Nespravedlivě statku bližního žádá, kdo si jej chce přivlastniti nedovoleným způsobem.

Naučení: Buď spokojen s tím, co máš a snaž se poctivě získati více, dávej každému, což jeho jest. Nikdy si nepřivlastňuj, co ti nepatří, kdyby to bylo i sebe nepatrnější. Ten, kdo krade maličkosti, skončí ve velikých krádežích. Nepřipoutávej srdce k zemským statkům. Varuj se lakomství a žádosti po cizích věcech.

O osmém přikázání Božím.

Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.

236.* Kdo hřeší proti osmému přikázání?

Proti osmému přikázání hřeší:

Some remain poor notwithstanding all labor, others become rich. Such is the will of God. The poor should be contented for God's sake—the rich should help the poor: both will thereby acquire greater merits in Heaven.

233. How do we injure our neighbor in his property?

We injure our neighbor in his property
1) by stealing,
2) by cheating,
3) by not restoring things found to the owner,
4) by not paying our debts,
5) by damaging anything that belongs to him.

Theft, robbery, cheating, receiving or buying stolen goods, helping to steal, usury.

234. What must we do when we have injured our neighbor in his property?

When we have injured our neighbor in his property, we must repair the injury done.

We must restore ill-gotten goods or their value. As far, and as soon as we are able. To the owner or his heirs. If several have stolen, *one* must restore all, if the others will not do so.

He who is not willing to make restitution, remains in sin and cannot be forgiven.

235. When do we unjustly desire our neighbor's goods?

We unjustly desire our neighbor's goods when we wish to possess them in an unlawful manner.

Application. Be contented with what you have, and strive honestly to acquire more. Give to every one his own. Never take what does not belong to you. be it ever so trifling. He who steals little things will end by stealing greater things.

Attach not your heart to earthly goods. — Beware of avarice and covetousness.

Eighth Commandment of God.

Thou shalt not lie.

236. When do we sin against the eighth commandment?

We sin against the eighth commandment

1.) Kdo lže.
2.) Kdo okrádá bližního o dobré jméno.

237.* Kdo lže?

Ten lže, kdo mluví nepravdu s tím úmyslem, aby bližního oklamal.

Oklamati tolik co přivésti v omyl.

"(Ďábel) ... jest lhář a otec lži." (Jan 8, 44.) "Ohavnosti jsou Hospodinu rtové lživí: ale ti, jež věrně činí, líbí se Jemu." (Přís. 12, 22.)

Pokrytectví: stavěti se lepšími než-li vskutku jsme. Jidáš líbající Spasitele. Herodes předstíral, že chce pokloniti se nemluvňátku Ježíšovi.

238.* Kdo okrádá bližního o dobré jméno?

Bližního o dobré jméno okrádá:
1.) Kdo mu na cti utrhá.
2.) Kdo ho pomlouvá.

239. Kdo utrhá na cti?

Na cti utrhá, kdo povídá skryté chyby jiných bez potřeby.

240. Kdo pomlouvá?

Ten pomlouvá, kdo obviňuje bližního ze špatnosti, které se nedopustil.

241. Kdo hřeší v myšlenkách proti dobrému jménu bližního?

V myšlenkách hřeší proti dobrému jménu bližního, kdo bez důvodu myslí zlé o něm.

Křivé podezření: domnívati se zlé o bližním bez dostatečného důvodu. Ukvapené posuzování: věřiti zlé o bližním bez dostatečného důvodu.

"Nesuď'te a nebudete souzeni ...." (Luk. 6, 37.)

242. Co musí učiniti ten, kdo pomluvou poškodil dobré jméno bližního?

Kdo pomluvou poškodil dobré jméno bližního, musí pomluvu odvolati a nahraditi křivdu, kterou učinil.

Odvolati, tolik co vzíti zpět.

Naučení: Buď' upřímný; nelži, ani nebuď' pokrytcem; nemluv nelaskavě o svém bližním. Dobré jméno jest lepší nežli bohatství. Nikdy nečiň jiným, co nechceš, aby ti jiní činili. Neposlouchej rád na cti utrhání ani pomluvu. "Ten, kdo mluví takové věci,

1) when we tell a lie,
2) when we rob our neighbor of his good name.

237. What is meant by lying?

By lying is meant: saying what is not true with the intention of deceiving our neighbor.

Deceiving = leading into error.

"*The devil . . . is a liar, and the father thereof*" (John 8, 44). "*Lying lips are an abomination to the Lord*" (Prov. 12, 22).

Hypocrisy: pretending to be better than we really are. Judas kissing our Saviour. Herod pretended that he wished to adore the Infant Jesus.

238. How do we rob our neighbor of his good name?

We rob our neighbor of his good name
1) by detraction,
2) by slander.

239. What is detraction?

Detraction is telling the hidden faults of others without necessity.

240. What is slander?

Slander is falsely accusing our neighbor of something bad.

241. When do we sin in thought against our neighbor's good name?

We sin in thought against our neighbor's good name, when, without reason, we think evil of him.

False suspicion: to surmise evil of our neighbor without sufficient reason. *Rash judgment:* to believe evil of our neighbor without sufficient reason.

"*Judge not, and you shall not be judged*" (Luke 6, 37).

242. What is he obliged to do, who by slander has injured the character of his neighbor?

He who by slander has injured the character of his neighbor must retract the slander and repair the injury he has done him.

Retract = to take back.

Application. Be sincere. Never tell a lie nor be a hypocrite. Never speak uncharitably of your neighbor. A good name

má ďábla v ústech, ten, kdo poslouchá takové věci, má ďábla v uších." (Sv. Bernard.)

O přikázáních církevních.

243.* Které jsou hlavní přikázání církevní?

Hlavní přikázání církevní jsou:

1.) V neděli a v zasvěcený svátek celou mši svatou nábožně slyšeti.
2.) Ustanovené dny postu, újmy a zdrželivosti zachovávati.
3.) Nejméně jednou v roce se zpovídati a v čase velikonočním Nejsv. Svátost oltářní přijímati.
4.) Do zapovězených spolků nevstupovati.
5.) Na vydržování kněze a kostela přispívati.
6.) Nevstupovati v manželství proti zákonům církve.

244.* Co praví Kristus o tom, kdo nechce zachovávati přikázání církevní?

Kristus praví: "Jestliže církve neuposlechne, budiž tobě jako pohan a publikán." (Mat. 18, 17.)

"Kdo vás slyší, mne slyší: a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá: kdo pak mnou pohrdá, pohrdá tím, Jenž mne poslal." (Luk. 10, 16.) "Cožkoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi; a cožkoliv rozvážete na zemi, bude rozvázáno i na nebi." (Mat. 18, 18.)

O prvním přikázání církevním.

V neděli a v zasvěcený svátek celou mši sv. nábožně slyšeti.

245.* Kdo jest povinen slyšeti mši svatou v neděli a v zasvěcené svátky?

Každý, kdo přijde k užívání rozumu, jest povinen slyšeti mši sv. v neděli a v zasvěcené svátky.

Děti do stáří 7 let, nemocní a všichni, kteří mají dostatečnou omluvu, jsou vyjmuti.

is better than riches Never do to others what you would not wish done to yourself. Never listen with pleasure to detraction or slander. "He who speaks such things has the devil in his mouth ; he who listens to them, has the devil in his ear." (St. Bernard.)

The Commandments of the Church.

243. Which are the chief commandments of the Church?

The chief commandments of the Church are

1) To hear Mass on Sundays and Holydays of obligation.
2) To fast and to abstain on the days appointed.
3) To confess at least once a year and to receive Holy Communion at Easter or within the time appointed.
4) Not to join forbidden societies.
5) To contribute to the support of the Church and our pastors.
6) Not to marry contrary to the laws of the Church.

244. What does Christ say of him who will not keep the commandments of the Church?

Christ says: "If he will not hear the Church, let him be to thee as the heathen and publican" (Matt. 18, 17).

"*He that heareth you, heareth Me; and he that despiseth you, despiseth Me; and he that despiseth Me, despiseth Him that hath sent Me*" (Luke 10, 16).

"*Whatsoever you shall bind upon earth, shall be bound also in Heaven: and whatsoever you shall loose upon earth, shall be loosed also in Heaven*" (Matt. 18, 18).

First Commandment of the Church.

To hear Mass on Sundays and Holydays of obligation.

245. Who is obliged to hear Mass on Sundays and Holydays of obligation?

Every one who has come to the use of reason is obliged to hear Mass on Sundays and Holydays of obligation.

Children who are seven years old.
The sick and all who have a good excuse are exempted.

246.* Kdo hřeší proti prvnímu církevnímu přikázání?

Proti prvnímu přikázání církevnímu hřeší:

1.) Kdo neslyší mši sv. v ustanovené dny.
2.) Kdo slyší jenom část' mše svaté.
3.) Kdo neslyší mši sv. nábožně.

Naučení: Buď' svědomitý ve slyšení mše svaté; za to obdržíš od Pána Boha požehnání na celý týden. Možno-li, slyš kázání v neděli a zasvěcené svátky. "Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší." (Jan 8, 47.) Nevynechávej Bohoslužby odpoledne; pobožnosti, křesťanské cvičení a požehnání. Budeš-li tak činiti, staneš se dobrým křesťanem a dáš dobrý příklad.

O druhém přikázání církevním.

Ustanovené dny postu újmy a zdrželivosti zachovávati.

247.* Co znamená půst újmy?

Půst újmy znamená: najísti se do syta toliko jednou za den.

V poledne. Mimo to jest nám dovoleno něco málo posnídati (koflík kávy a kousek chleba), a něco málo povečeřeti (asi ¼ oběda). Nápoje neruší postu.

Každý, komu je 21 let, jest povinen se postiti. Vyjmuti jsou: nemocní a po nemoci, těžce pracující, žebráci; ti, kteří dosáhli 60. roku věku a všichni, kteří mají dispensaci od postu.

248. Co znamená: půst zdrželivosti?

Půst zdrželivosti znamená: nejísti masa.

Každý, komu je 7 let, podléhá zákonu zdrželivosti od masitých pokrmů. Při tom není dovoleno požívati masové polévky.

249.* Které jsou dny postu újmy a zdrželivosti zároveň?

Dny postu újmy a zdrželivosti zároveň jsou: Popeleční středa; pátky a soboty v postě; suché dny a vigilie (předvečery) hodu Božího svatodušního; Nanebevzetí Panny Marie; Všech Svatých a hodu Božího vánočního.

Čtyřicetidenní půst od popeleční středy až do poledne bílé soboty.

Suché dny jsou středy, pátky a soboty po třetí neděli v adventě, po první neděli v postě, po Svatodušních svátcích, po svátku pozdvižení sv. kříže (14. září.)

246. When do we sin against the first commandment of the Church?

We sin against the first commandment of the Church

1) when we do not hear Mass on days appointed,
2) when we hear only a part of a Mass,
3) when we hear Mass without devotion.

Application. Be conscientious in hearing Mass: by doing so you will obtain God's blessing for the entire week. If possible, hear a sermon on Sundays and Holydays. "*He that is of God, heareth the words of God*" (John 8, 47). Assist also at the divine service in the afternoon, at devotions, at instructions and at Benediction. By doing this, you will be a *good* Christian and set a good example.

Second Commandment of the Church.

To fast and abstain on the days appointed.

247. What is meant by fasting?

By fasting is meant: taking but one full meal a day.

At noon. Besides this we are permitted to take a little bread (2 ounces) in the morning, and a collation (about a fourth of a meal) in the evening. If preferred, the collation may be taken in the morning. Liquids do not break the fast.

Every one who has completed the age of 21, is obliged to fast. Those exempted are: the sick or convalescent, those who do hard work, very poor people, those over 60 years old, and all who have a dispensation.

248. What is meant by abstaining?

By abstaining is meant: eating no flesh-meat.

Every one who has completed the age of seven is obliged to abstain from flesh-meat. The use of meat-soup or broth is not allowed.
Abstain = to keep from.

249. Which are the days of fasting and abstinence?

The days of fasting and abstinence are Ash Wednesday, the Fridays and Saturdays of Lent, the Ember days, and the vigils of (i. e. the days before) Pentecost, Assumption, All Saints and Christmas.

The *forty days of Lent* from Ash-Wednesday to Easter Sunday.
The *Ember days* are the Wednesdays, Fridays, and Saturdays after the third Sunday of Advent, after the first Sunday of Lent, after Whitsunday, or Pentecost, after the feast of the Exaltation of the Cross (September 14).

Vigilie jsou dny před Vánocemi, Svatodušními svátky, Nanebevzetí Panny Marie a Všech Svatých. Připadnou-li tyto svátky na neděli. vigilie se nedrží.

250.* Které jsou dny pouze postu zdrželivosti a které dny pouze újmy?

Dny pouze zdrželivosti jsou pátky v roce; dny pouze újmy jsou všecky všední dny v době postní (mimo pátku a soboty).

Příkaz postu újmy a zdrželivosti nezavazuje v neděli a v zasvěcené svátky.

Přítomně ve Spojených Státech Amerických zvláštní dispen sací půst soboty byl přeložen na středu.

Naučení: Zachovej přesně přikázání postu újmy a zdrželivosti; když se postíš, následuješ příkladu Krista a svatých a činíš pokání za své hříchy. Nikdy nejez masa v pátek ani u přítomnosti protestantů: tak vyznáš svoji víru a získáš cti u Boha i u lidí.

O třetím přikázání církevním.

Zpovídati se nejméně jednou v roce a přijímati Nejsvětější Svátost oltářní v čas velikonoční.

251.* Jak dlouho trvá velikonoční čas?

Čas velikonoční trvá od neděle Květné do první neděle po velikonoci. Ale biskup může prodlоužiti čas ten od čtvrté neděle postní až do neděle Nejsvětější Trojice.

252. Ve kterém kostele máme přijati Nejsvětější Svátost oltářní v čase velikonočním?

Máme přijati Nejsvětější Svátost oltářní v čase velikonočním v tom kostele, ku kterému patříme.

253. Jak dlouho váže přikázání o vyplnění velikonoční povinnosti?

To přikázání váže tak dlouho, dokud nebylo vyplněno.

Ten, kdo nevykonává svou velikonoční povinnost, ukazuje, že mu na spáse jeho duše nezáleží.

The *vigils* are the days before Christmas, Easter, Pentecost, Assumption and All Saints' Day.

250. Which are days of abstinence or fasting only?

Days of abstinence only are all the Fridays of the year; days of fasting only are the other week-days of Lent (besides Friday and Saturday).

The laws of fasting and abstinence do not bind on Sundays and holydays of obligation.

In the United States at present, by special dispensation, the Saturday fast in Lent is transferred to Wednesday.

Application. Observe strictly the commandment of fasting and abstinence: by fasting you imitate the example of Christ and the saints, and do penance for your sins. Never eat meat on Friday, even when with Protestants: thus you profess your faith and gain honor before God and man.

Third Commandment of the Church.

To confess at least once a year, and to receive Holy Communion at Easter or within the time appointed.

251. How long does the Easter time generally last?

The Easter time lasts from Palm Sunday to the Sunday after Easter, but may be prolonged by the Bishop from the fourth Sunday of Lent until Trinity Sunday.

252. In what church ought we to receive Easter Communion?

We ought to receive Easter Communion in our parish church.

253. How long does the Easter duty bind?

The Easter duty binds even after the time has elapsed, until it is fulfilled.

It is *not* fulfilled by a sacrilegious communion.

He who does not fulfill his Easter duty, shows that he is indifferent to the salvation of his soul.

254. Co znamená slovo "nejméně" ve třetím přikázání církevním?

Slovo "nejméně" ve třetím přikázání církevním naznačuje přání církve, abychom častěji v roce chodili ke svaté zpovědi a ke svatému přijímání.

Naučení: Nespokojuj se s tím "nejméně". Dobrý křesťan často přijímá sv. svátosti: každý měsíc, nebo nejméně každé tři měsíce. Ať se děje co děje, vykonávej svou velikonoční povinnost, abys nebyl vyloučen z církve.

O čtvrtém přikázání církevním.

Nevstupovati do zapovězených spolků.

255. Které spolky jsou zapovězené?

Zapovězené spolky jsou:

1.) Ty, jež se spikly proti církvi nebo vládě.
2.) Ty, jichž členové se zavazují přísahou k slepé poslušnosti a tajnosti.
3.) Ty, které mají své vlastní obřady od Církve neschválené.

Freemasons, Odd-Fellows, Sons of Temperence, Knights of Pythias.

Naučení: Nestávej se členem zapovězeného spolku za žádných okolností. Přidej se k dobrým katolickým spolkům, to ti bude k užitku.

O pátém přikázání církevním.

Přispívati na vydržování kněze a kostela.

256.* Kdo je povinen přispívati na vydržování kněze a a kostela?

Každý katolík, kterému je to možno, jest povinen přispívati na vydržování kněze a kostela.

254. In the third commandment, what do the words "at least" indicate?

The words "at least" indicate the desire of the Church that all should frequently receive the sacraments.

Application. Be not contented with the least. A good Christian often receives the sacraments: every month, or at least, every three months. At all events, fulfill your Easter duty, that you may not be excluded from the Church.

Fourth Commandment of the Church.

Not to join forbidden societies.

255. What are forbidden societies?

Forbidden societies are

1) those which conspire against the Church or the government;
2) those whose members take the oath of blind obedience and absolute secrecy;
3) those which have a ritual of their own not sanctioned by the Church.

Freemasons, Odd-Fellows, Sons of Temperance, Knights of Pythias.

Application. Under no condition become a member of a forbidden society or lodge. Join good, Catholic societies; it will be of great advantage to you.

Fifth Commandment of the Church.

To contribute to the support of the church and our pastors.

256. Who is obliged to contribute to the support of the church and the pastors?

Every Catholic who is able to do so is obliged to contribute to the support of the church and the pastors.

257. Proč musíme přispívati na vydržování kněze a kostela?

Musíme přispívati na vydržování kněze a kostela:

1.) Protože bez přispívání ani kněz ani kostel býti by nemohl.

2.) Protože Pán Bůh a Církev to poroučí.

Žádný kostel by nemohl býti postaven, žádná Bohoslužba slavena a žádný kněz by nemohl žíti bez těchto příspěvků.

"Hoden jest dělník mzdy své..." (Luk. 10, 7.)

"Zda-liž nevíte, že kteříž v svatyni pracují, z toho, co ze svatyně jest, jedí? a kteří oltáři slouží, z oltáře díl mají? Takť i Pán nařídil těm, kteříž evangelium zvěstují, aby z evangelium živi byli." (I. Kor. 9, 13-14.)

Škola též musí býti podporována členy osady, protože bez křesťanské školy náboženství nemůže trvati.

Naučení: Přispívej vždy podle svých prostředků ku vydržování kostela, školy a kněze. Nebuď skoupý oproti Bohu a církvi; to je nejšpinavější skoupost. Neuvaluj břemene podporování tohoto na jiné. Neplatíš-li svou část, činíš vykonávání služeb Božích nesnadným, ne-li docela nemožným.

O šestém přikázání církevním.

Nevstupovati v manželství proti zákonům církve.

258. Co zapovídá Církev těm, kteří vstupují v manželství?

Církev zapovídá těm, kteří vstupují v manželství:

1.) Aby nevstupovali v manželství s příbuznými.
2.) Aby nevstupovali v manželství s nekatolíky.
3.) Aby nevstupovali v manželství bez trojích prohlášek.
4.) Aby neuzavírali sňatek jinak než před knězem.

Smíšené manželství: když jedna osoba je katolická a druhá ne.

257. Why must we contribute to the support of the church and our pastors?

We must contribute to the support of the church and our pastors:

1) because otherwise neither the church nor our pastors could subsist,

2) because God and the Church command it.

No church could be built, no divine service celebrated, and no priest could live without these contributions.

"*The laborer is worthy of his hire*" (Luke 10, 7).

"*Know you not, that they who work in the holy place, eat the things that are of the holy place: and they that serve the altar, partake with the altar? So also the Lord ordained that they who preach the gospel, should live by the gospel*" (I. Cor. 9, 13, 14).

He who *will not* obey this commandment, although he is able, cannot be absolved.

The *school* also must be supported by the members of the parish, because without the Christian school, religion can not subsist.

Application. Contribute always according to your means to the support of the church, school and priests. Be not stingy towards God and the church; this is the meanest stinginess. Do not throw the burden of support on others. If you do not contribute your share, you make the holding of divine service difficult or impossible.

Sixth Commandment of the Church.

Not to marry contrary to the laws of the Church.

258. What does the Church forbid those who intend to marry?

The Church forbids those who intend to marry

1) to marry relatives,

2) to marry a non-Catholic,

3) to marry without the triple publication of the banns,

4) to marry before any one but the pastor.

Mixed marriages: when one person is Catholic and the other is not.

259. Proč církev svatá zakazuje smíšená manželství?

Církev svatá zakazuje smíšená manželství:

1.) Protože v nich není pravé jednoty.
2.) Protože katolík je v nebezpečí ztratiti svou víru.
3) Protože dítky z takových manželství obyčejně nejsou vychováváni jako dobří katolíci.

260. Kdy možno uzavříti sňatek manželský?

Možno jej uzavříti ve kterýkoliv čas, ale slavné požehnání sňatku při mši sv. se nedovoluje od 1. neděle adventní až do vánoc a od popeleční středy až do velikonoc.

Naučení: Ten, kdo vstupuje v manželství, má to učiniti dle zákonů a přání církve svaté: vstupuje potom do tohoto stavu patřičně a může doufati v požehnání Boží. Dobrý katolík nevstupuje ve smíšené manželství.

Chraň se zlého a čiň dobré.

O svědomí.

261.* Kdo nám praví, co jest dobré nebo zlé?

Svědomí nám praví, co jest dobré nebo zlé.

262.* Co činí svědomí?

Svědomí nás varuje před zlým a vybízí nás k dobrému.

Jestliže jsme vykonali dobrý skutek, svědomí nám působí radost a pokoj; jestliže jsme vykonali něco zlého, svědomí nás trápí a činí nás nepokojnými.

Výčitky svědomí. Dobré svědomí a zlé svědomí. Pravíme: nemá dobrého svědomí.

259. Why does the Church abhor and forbid mixed marriages?

The Church abhors and forbids mixed marriages
1) because there is no true unity in them,
2) because the Catholic is in danger of losing his faith,
3) because the children usually are not brought up as good Catholics.

260. When may marriage be contracted?

Marriage may be contracted at any time of the year; but the solemn nuptial blessing is forbidden from the first Sunday in Advent to Christmas, and from Ash Wednesday to Easter Sunday.

For a grave reason the Bishop may permit it even during these seasons.

Marriage between Catholics should be contracted in the parish church, and cannot take place elsewhere without the permission of the bishop or the pastor.

Avoiding Evil and Doing Good.

Conscience.

261. How do we know what is good or evil?

We know what is good or evil by our conscience.

262. What does conscience do?

Conscience warns us against evil, and admonishes us to do what is good.

If we *have done* something good, conscience gives us joy and peace; if we have done something evil, it tortures us and makes us uneasy.

Remorse of conscience. A good conscience and a guilty conscience. We say: He has not a good conscience.

263. Kdo nám dal svědomí?

Pán Bůh nejvýš svatý nám dal svědomí.

Je to hlas Boží v nás a obraz jeho spravedlnosti. — Kdo jedná proti svému svědomí, jedná proti Bohu a Jeho svaté vůli: hřeší.

Naučení: Poslouchej vždy hlasu svého svědomí. Nečiň nikdy nic, co tvé svědomí zakazuje. Jestliže nikdy nebudeš naslouchati svému svědomí, ono přestane konečně k tobě mluviti. Staneš se zatvrzelým a schopným spáchati jakýkoli hřích.

O hříchu.

264.* Kdo se dopouští hříchu?

Ten se dopouští hříchu, kdo vědomě a dobrovolně přestupuje zákon Boží.

Přestupuje, tolik co: neposlouchá.

Neposlušnost oproti Bohu. Nečiniti něco, co Bůh přikázal, nebo činiti něco, co Bůh zapověděl.

265. Kolikerým způsobem můžeme hřešiti?

Můžeme hřešiti:

1.) Myšlenkami.
2.) Žádostmi.
3.) Slovy.
4.) Skutky.
5.) Opomenutím nějaké povinnosti.

Jak hřích vzrůstá: nejprve přichází špatná myšlenka (pouhé pokušení), potom máme v ní zalíbení, zlá žádost následuje, potom špatné rozhodnutí, na to hříšný skutek — konečně hříšný zvyk čili nepravost.

266.* Kdo se dopouští těžkého hříchu?

Ten se dopouští těžkého hříchu, kdo svévolně přestupuje přikázání Boží v důležité věci.

Tři požadavky. 1.) důležitá věc, 2.) jasné poznání, 3.) úplný souhlas vůle.

267. Proč se nazývá těžký hřích smrtelným?

Těžký hřích nazývá se smrtelným, protože tím hříchem duše ztrácí život milosti a propadá věčné smrti.

263. Who gave us our conscience?

God the Most Holy gave us our conscience.

It is the voice of God in man, and an image of His sanctity and justice.—He who acts against his conscience, acts against God and His holy will: he sins.

Application. Always obey the voice of conscience. Never do anything that your conscience forbids. If a man never listens to his conscience, it will finally cease to speak to him: he will become hardened — and capable of committing any sin.

Sin.

264. Who commits sin?

He commits sin who knowingly and wilfully transgresses a divine commandment.

Transgresses = disobeys.

Disobedience towards God. Omitting something that God has commanded, or doing what God has forbidden.

265. In how many ways can we sin?

We can sin

1) by thoughts,
2) by desires,
3) by words,
4) by actions,
5) by omissions.

Development of sin: first come *bad thoughts* (mere temptations), then *taking pleasure* therein, after which follow *evil desires*, then the *bad resolution*, then the *sinful deed* — finally habitual sinning = *vice.*

266. Who commits a grievous sin?

He commits a grievous sin who wilfully transgresses a commandment in an important matter.

Three requisites: 1. an important matter, 2. a clear understanding, 3. a full consent of the will.

267. Why are grievous sins called mortal sins?

Grievous sins are called mortal sins, because they rob the soul of the life of grace, and bring on it eternal death.

268.* Kdo se dopouští lehkého hříchu?

Ten, kdo přestupuje některé přikázání ve věci méně důležité, nebo ne zcela dobrovolně.

269. Proč jest smrtelný hřích největší zlo?

Smrtelný hřích je největší zlo:
1.) Protože těžce uráží Boha.
2.) Protože nás činí nešťastnými pro čas i věčnost.

Neposlušnost, nevděčnost.

Trest andělů — našich první rodičů — věčný trest — Kristus Pán na kříži.

270.* Co ztrácíme smrtelným hříchem?

Smrtelným hříchem ztrácíme:
1.) Posvěcující milost.
2.) Nebe.
3.) Všecky své zásluhy.

271. Proč se máme vystříhati i lehkého hříchu?

Máme se vystříhati i lehkého hříchu:
1.) Protože uráží Boha.
2.) Protože nás přivádí do časných trestů.
3.) Protože nás pomalu přivádí také do hříchu smrtelného.

Naučení: "Synu můj!"... řekl Tobiáš, "po všecky pak dny života svého v paměti měj Boha, abys nikdy nesvolil k hříchu, chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého míti budeme, jestliže se báti budeme Boha a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu, a budeme-li dobře činiti." (Tob. 4, 6, 23.)

O pokušení a příležitostech k hříchu.

272.* Co nás obyčejně přivádí do hříchu?

Do hříchu nás obyčejně přivádí pokušení a zlé příležitosti.

273.* Co jest pokušení?

Pokušení jest myšlenka nebo představa, která nás láká ke hříchu.

268. Who commits a venial sin?

He commits a venial sin who transgresses a commandment in a less important matter, or not quite wilfully.

269. Why is mortal sin the greatest evil?

Mortal sin is the greatest evil
1) because it grievously offends God,
2) because it makes us unhappy for time and eternity.

Disobedience, ingratitude.
The punishment of the angels — of our first parents — eternal punishment — Christ on the Cross.

270. What do we lose by mortal sin?

By mortal sin we lose
1) sanctifying grace,
2) Heaven,
3) all our merits.

271. Why should we also avoid venial sin?

We should also avoid venial sin:
1) because it offends God,
2) because it brings many temporal punishments upon us,
3) because it gradually leads to mortal sin.

Application "*My son*" . . . said Tobias, "*all the days of thy life have God in thy mind, but take heed thou never consent to sin. We lead indeed a poor life, but we shall have many good things if we fear God, and depart from all sin, and do that which is good*" (Tob. 4, 6. 23).

Temptations and Occasions of Sin.

272. What generally leads us into sin?

Temptations and sinful occasions generally lead us into sin.

273. What are temptations?

Temptations are thoughts and suggestions which entice us to sin.

274.* Odkud přichází pokušení?

Pokušení přichází od ďábla, od zlých lidí a od našich zlých náklonností.

Trojí zlá náklonnost: žádostivost očí, žádostivost těla, pýcha života.

275.* Kdy se stává pokušení hříchem?

Pokušení stává se hříchem, když mu neodporujeme, nebo máme-li v něm dobrovolné zalíbení.

276. Jak musíme odporovati pokušením?

Pokušením musíme odporovati hned modlitbou a obrácením myšlenek na jiné věci.

Jestliže padne jiskra na naše šaty, tedy ji střásáme okamžitě.

277.* Co jsou hříšné příležitosti?

Hříšné příležitosti jsou místa, osoby nebo věci, které nás snadno přivádějí do hříchu.

278.* Které jsou nejobyčejnější příležitosti ke hříchu?

Nejobyčejnější příležitosti ke hříchu jsou: špatná společnost, špatná divadla a tance, špatné knihy, obrazy a noviny.

279. Co musíme činiti, dostaneme-li se do příležitosti ke hříchu?

Dostaneme-li se do příležitosti ke hříchu, musíme ji opustiti co nejdříve.

Ten, kdo bezstarostně vyhledává příležitost ke hříchu, jest již vinen hříchem.

"Kdož miluje nebezpečenství, zahyne v něm." (Sirach. 3, 27.)

Naučení: Vyhýbej se opatrně každé příležitosti ke hříchu a stavěj se na odpor všem pokušením. Ten, kdo staví se pokušením na odpor, dobývá sobě zásluh pro nebe; ten, kdo v nich má zalíbení, páchá hřích. Přijdou-li špatné myšlenky v tvoji mysl, okamžitě je vypuď. "Bdětež a modlete se, abyste nevešli v pokušení." (Mat. 26, 41.)

274. Whence do temptations come?

Temptations come from the devil, from wicked fellow-men, or from our evil inclinations.

The threefold evil inclination: concupiscence of the eyes, concupiscence of the flesh, pride of life.

275. When do temptations become sinful?

Temptations become sinful when we do not resist them, or when we take wilful pleasure in them.

276. How must we resist temptations?

We must resist temptations immediately by praying, and by turning our thoughts to other things.

When a spark of fire falls on our clothes we shake it off instantly.

277. What are sinful occasions?

Sinful occasions are places, persons, or things by which we are easily led into sin.

278. Which are the most common occasions of sin?

The most common occasions of sin are: bad company, bad theatres and dances, bad books, pictures and newspapers.

279. What must we do, when we happen to be in the occasion of sin?

When we happen to be in the occasion of sin, we must leave it as soon as possible.

He who carelessly seeks an occasion of sin is already guilty of sin.

"*He that loveth danger shall perish in it*" (Eccli. 3, 27).

Application. Carefully avoid every occasion of sin and resist all temptations. He that resists temptations gains merits for Heaven; he that takes pleasure therein, commits sin. When bad thoughts come to your mind, banish them *immediately*. "*Watch ye and pray that ye enter not into temptation*" (Matt. 26, 41).

O nepravostech.

280. **Kdo je nepravostný?**

Nepravostný je, kdo hoví špatným žádostem a těžkým hříchům.

281.* **Které jsou hlavní nepravosti?**

Hlavní nepravosti jsou:

1.) Pýcha.
2.) Lakomství.
3.) Smilstvo.
4.) Závist.
5.) Obžerství.
6.) Hněv.
7.) Lenost.

Jsou zvány též hlavními hříchy, jelikož jsou příčinou mnoha jiných hříchů.

282. **Kdo je pyšný?**

Pyšný je, kdo se považuje za lepšího nežli jest a kdo chce, aby byl více ctěn nežli zasluhuje.

"Počátek všelikého hříchu jest pýcha" (Sirach 10, 15.) "... Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost." — (Jak. 4, 6.) "Každý, kdo se povyšuje, bude ponížen." (Luk. 14, 11.) Pýcha předchází pád. Pyšný nemůže snésti ani vyššího, ani sobě rovného.

Marnivost (v šatech, kráse atd.) Pýcha (v bohatství, nadání.) Hrdost, domýšlivost.

283. **Kdo jest lakomý?**

Lakomý je, kdo má příliš velkou lásku k penězům a nechce ničeho dáti chudým nebo na dobré účely.

"Kteříž chtějí zbohatnouti, upadávaji v pokušení a v osidlo d'áblovo.... Kořen zajisté všeho zlého jest žádostivost'." (I. Tim. 6, 9-10.) "Lakomci nebudou královstvím Božím vládnouti." (I. Kor. 6, 10.)

Lakomství vede k zatvrzelosti srdce.

284. **Kdo je smilný?**

Smilný je, kdo rád nečistě myslí, nečistě mluví nebo nečistých skutků se dopouští.

Šesté a deváté přikázání.

Vice.

280. What is vice?

Vice is the habit of indulging one's evil desires, and of sinning grievously.

281. Which are the principal vices?

The principal vices are:

1) pride,
2) covetousness,
3) lust,
4) envy,
5) gluttony,
6) anger,
7) sloth.

They are also called *capital sins*, because they are the main sources of many other sins.

282. Who is proud?

He is proud who considers himself better than he is, and who wishes to be honored more than he deserves.

"*Pride is the beginning of all sin*" (Eccli. 10, 15). "*God resisteth the proud, and giveth grace to the humble*" (Jas. 4, 6). "*Every one that exalteth himself shall be humbled*" (Luke 14, 11). Pride precedes the fall. The proud man can bear neither superior nor equal.

Vanity (on account of clothing, beauty etc.), *Pride* (on account of wealth, talents), *Haughtiness*, arrogance.

283. Who is covetous?

He is covetous who has too great a love for money and earthly goods, and gives nothing to the poor or for other good purposes.

"*They that will become rich fall into temptation, and into the snare of the devil . . . For the desire of money is the root of all evils*" (I. Tim. 6, 9. 10). "*The covetous shall not possess the kingdom of God*" (I. Cor. 6, 10).

Covetousness leads to hardness of heart.

284. Who is unchaste?

He is unchaste who indulges in immodest thoughts, words or actions.

Sixth and ninth commandments.

285. Kdo je závistivý?

Závistivý je, kdo nerad vidí štěstí jiných a raduje se z jejich neštěstí.

"Závistí ďábla přišla smrt na okršlek země: následují pak ho ti, kteříž jsou s strany jeho." (Moud. 2, 24-25.)

Kain; bratří Josefovi.

286. Kdo je nestřídmý?

Nestřídmý je, kdo jí a pije příliš mnoho, anebo příliš hltavě.

"Hleďte pak se, aby snad nebyla obtížena srdce vaše obžerstvím a opilstvím, a pečováním tohoto života: a aby nepřišel na vás ten den (soudný) náhle!" (Luk. 21, 34.)

Hltavost, mlsnost, obžerství atd.

287. Kdo je hněvivý?

Hněvivý je, kdo se snadno rozlobí, když se něco neděje podle jeho vůle.

"Hněv muže nekoná spravedlnosti Boží." (Jak. 1, 20.)

Kdyby člověk byl vždy takovým, jakým se stává ve hněvu, patřil by do blázince.

288. Kdo je lenivý?

Lenivý je, kdo se nechce namáhati a pracovati pro své časné a věčné blaho.

"Nebo mnohé zlosti naučila zahálka." (Sirach 33, 29.) Zahálka je počátkem hříchu. "O, bys studený byl aneb horký: ale že jsi vlažný a nejsi ani studený ani horký, počnu tě vyvrhovati z úst Svých."' (Zjev. 3, 15-16.) "Veliký strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyťat bude a na oheň uvržen bude." (Mat. 7, 19.)

O dobrých skutcích.

289. Co jsou dobré skutky?

Dobré skutky jsou takové skutky, které se líbí Bohu.

285. Who is envious?

He is envious who is sad at the good fortune of others, and rejoices at their misfortune.

"*By the envy of the devil, death came into the world. And they follow him that are of his side*" (Wis. 2, 24).

Cain; the brothers of Joseph.

286. Who is gluttonous?

He is gluttonous who eats and drinks too much or too greedily.

"*Take heed to yourselves, lest perhaps your hearts be overcharged with surfeiting and drunkenness and the cares of this life: and that day (of judgment) come upon you suddenly*" (Luke 21, 34).

Greediness, daintiness, drunkenness etc.

287. Who is given to anger?

He is given to anger who easily becomes provoked if things are not as he wishes.

"*The anger of man worketh not the justice of God* (Jas. I, 20).

If a person were always what he is in a passion of anger, he would be fit for an insane asylum.

288. Who is slothful?

He is slothful who shirks the exertion and labor necessary for his temporal and eternal welfare.

"*Idleness hath taught many much evil*" (Eccli. 33, 29). Idleness is the beginning of all vice. "*I would thou wert cold, or hot: But because thou art lukewarm, and neither cold, nor hot, I will begin to vomit thee out of my mouth*" (Apoc. 3, 15. 16). "*Every tree that bringeth not forth good fruit, shall be cut down, and shall be cast into the fire*" (Matt. 7, 19).

Good Works.

289. What are good works?

Good works are such works that are pleasing to God.

290.* Kdy jsou naše dobré skutky záslužny?

Naše dobré skutky jsou záslužny, když je konáme ve stavu milosti a s dobrým úmyslem.

Záslužný — to co zasluhuje odměny.

291.* Co si zasluhujeme každým dobrým skutkem?

Každým dobrým skutkem zasluhujeme si více milostí na zemi a větší odměnu v nebi.

292. Kdy jest náš úmysl dobrý?

Náš úmysl je dobrý, když chceme skutky své ke cti Boží konati.

Jídlo, pití, učení se, práce, hra, odpočívání atd., zkrátka všecko jest záslužné, jestliže jest konáno s dobrým úmyslem.

"Kdožko-li dá nápoje jednomu z těchto nejmenších číši vody studené, jako ve jménu učedníka (z lásky ke Mně) zajisté pravím vám. neztratí odplaty své.' (Mat. 10, 42.)

"Bud'to tedy, že jíte, nebo pijete, neb cožkoli jiného činíte. všecko k slávě Boží čiňte." (I. Kor. 10, 31.)

293.* Jak vzbuzujeme dobrý úmysl?

Dobrý úmysl vzbuzujeme, když si myslíme, nebo pravíme: O můj Bože, všecko ke tvé slávě! — nebo: Z lásky k Pánu Bohu.

294.* Které dobré skutky se zvláště líbí Bohu?

Dobré skutky, které se zvláště líbí Bohu, jsou: modlitba, půst a almužna.

"Modlitba s postem a almužnou lepší jest, než-li poklady zlata schovávati." (Tob. 12, 8.)

Modlitba: všecky pobožnosti, slyšení mše svaté, přijímání svatých svátostí.

Půst: všecky skutký umrtvování se a sebezapírání.

Almužna: všecky skutky milosrdenství a lásky.

295. Které dobré skutky máme především konati?

Především máme:

1.) Věrně zachovávati přikázání Boží a církevní.

2.) Plniti povinnosti svého povolání.

290. When are our good works meritorious?

Our good works are meritorious when we do them in the state of grace, and with a good intention.

Meritorious = deserving of reward.

291. What do we merit by each good work?

By each good work we merit more grace on earth and a greater reward in Heaven.

292. When is our intention good?

Our intention is good when we wish to perform our works for the honor of God.

Eating, drinking, studying, working, playing, resting etc.; in short everything is meritorious if done with a good intention.

"*Whosoever shall give to drink to one of these little ones a cup of cold water only in the name of a disciple* (= for love of Me), *amen I say to you, he shall not lose his reward*" (Matt. 10, 42. Mark. 9, 40).

"*Whether you eat or drink, or whatsoever else you do: do all to the glory of God*" (I. Cor. 10, 31).

293. How may we make a good intention?

We may make a good intention by thinking or saying: O my God, all for Thy honor!—or: For the love of God.

294. What good works are especially pleasing to God?

The good works especially pleasing to God are: prayer, fasting and alms deeds.

"*Prayer is good with fasting and alms, more than to lay up treasures of gold*" (Tob. 12, 8).

Prayer: all works of devotion, hearing Mass, receiving the sacraments.

Fasting: all works of mortification and self-denial.

Alms deeds: all works of mercy and charity.

295. What good works must we perform above all?

Above all we must

1) faithfully keep the commandments of God and of the Church,
2) fulfill the duties of our state of life.

296. Které jsou tělesné skutky milosrdenství?

Tělesné skutky milosrdenství jsou:

1.) Lačné krmiti.
2.) Žíznivé napájeti.
3.) Pocestné do domu přijímati.
4.) Nahé odívati.
5.) Nemocné navštěvovati.
6.) Vězně vysvobozovati.
7.) Mrtvé uctivě pochovávati.

297. Které jsou duchovní skutky milosrdenství?

Duchovní skutky milosrdenství jsou:

1.) Hřešící kárati.
2.) Neumělé učiti.
3.) Pochybujícím dobře raditi.
4.) Zarmoucené těšiti.
5.) Křivdu trpělivě snášeti.
6.) Ubližujícím mile odpouštěti.
7.) Za živé i za mrtvé k Bohu se modliti.

Naučení: Nenech žádného dne uplynouti bez vykonání nějakého dobrého skutku, jinak ten den je ztracen. "Dobré pak číníce, neustávejme, nebo časem svým žíti budeme neustávajíce." (Ke Gal. 6, 9.) Uvažuj slova Spasitelova: "Pokudž jste to učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste to učinili." (Mat. 25, 40.) A: "Blahoslavení milosrdní, nebo oni milosrdenství dojdou." — (Mat. 5, 7.)

O ctnosti.

298. Kdo je ctnostný?

Ctnostný jest, kdo se stále snaží, a hotov jest činiti, co se líbí Bohu.

Protiva: neřestný.

299.* Které jsou tři Božské ctnosti?

Tři Božské ctnosti jsou: víra, naděje a láska.

296. Which are the corporal works of mercy?

The corporal works of mercy are:
1) to feed the hungry,
2) to give drink to the thirsty,
3) to give shelter to the homeless,
4) to clothe the naked,
5) to visit the sick,
6) to ransom the captives,
7) to bury the dead.

297. Which are the spiritual works of mercy?

The spiritual works of mercy are:
1) to admonish the sinner,
2) to instruct the ignorant,
3) to counsel the doubtful,
4) to comfort the sorrowful,
5) to bear wrongs patiently,
6) to forgive all injuries,
7) to pray for the living and the dead.

Application. Let no day pass without doing some good work, otherwise it is a day lost. "*In doing good, let us not fail: for in due time we shall reap*" (Gal. 6, 9). Remember the saying of our Lord: "*As long as you did it to one of these My least brethren, you did it to Me*" (Matt. 25, 40). And: "*Blessed are the merciful: for they shall obtain mercy*" (Matt. 5, 7).

Virtue.

298. Who is virtuous?

He is virtuous who is always striving and ready to do what is pleasing to God.

The contrary: vicious.

299. Which are the three divine virtues?

The three divine virtues are: faith, hope and charity.

300. Proč se nazývají víra, naděje a láska Božské ctnosti?

Víra, naděje a láska nazývají se Božské ctnosti, protože se přímo týkají Pána Boha.

Věříme v Boha, doufáme v Boha a milujeme Boha. Jsou vštípeny do našich duší při křtu svatém.

301.* Jak můžeme zkrátka vzbuditi víru, naději a lásku?

Můžeme zkrátka vzbuditi víru, naději a lásku říkajíce:

O můj Bože, věřím pevně všecko, co jsi zjevil, protože jsi neomylná pravda.

O můj Bože, doufám všecko, co jsi slíbil, protože jsi věrný.

O můj Bože, miluji tě z celého srdce, protože ty jsi mne dříve miloval a obdařil mne nesčíslnými dobrodiními.

302. Které jsou hlavní ctnosti?

Hlavní cnosti jsou:

1.) Pokora.
2.) Dobročinnost.
3.) Čistota.
4.) Bratrská láska.
5.) Střídmost v jídle a pití.
6.) Mírnost.
7.) Pracovitost.

Protivné neřesti: pýcha, lakomství, smilstvo, závist, obžerství, hněv, lenost.

303. Které jsou evangelické rady?

Evangelické rady jsou:

1.) Dobrovolná chudoba.
2.) Ustavičná čistota.
3.) Dokonalé poslušenství duchovního představeného.

Rada — co není poručeno. Kdo zachovává přikázání, dosáhne nebe: ten, kdo zachovává rady, dosáhne větší blaženosti v nebi.

300. Why are faith, hope and charity called divine virtues?

Faith, hope and charity are called divine virtues because they directly relate to God.

We believe *in God,* we hope *in God,* and we love *God.*—They are infused into our souls at baptism.

301. How may we briefly make an act of faith, hope and charity?

We make an act of faith, hope and charity, by briefly saying:

O my God, I believe all Thou hast said, because Thou art the infallible truth.

O my God, I hope for all Thou hast promised, because Thou art faithful.

O my God, I love Thee with all my heart, because Thou hast loved me first, and hast given me countless benefits.

302. Which are the seven principal virtues?

The seven principal virtues are:

1) humility,
2) liberality,
3) chastity,
4) brotherly love,
5) temperance in eating and drinking,
6) meekness,
7) diligence.

The contrary vices: pride, covetousness, lust, envy, gluttony, anger, sloth.

303. Which are the evangelical counsels?

The evangelical counsels are:

1) voluntary poverty,
2) perpetual chastity,
3) entire obedience to a spiritual superior.

Counsel = what is not *commanded.* They are called *evangelical,* because they are mentioned by the Evangelists. He who observes the commandments, will obtain Heaven; he who observes the counsels will obtain a higher place in Heaven.

"Chceš-li pak vjíti do života, ostříhej přikázání. Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej co máš, rozdej chudým, a budeš míti poklad v nebi: a pojď, následuj mne." Mat. 19, 17-21.)

304. Kdo je povinen zachovávati evangelické rady?

Evangelické rady zachovávati jsou povinni ti, kteří se zavázali slibem činiti tak.

Tři klášterní sliby. — Klášterníci: mnichové, bratří; jeptišky, sestry. — Kláštery, konventy.

305. Která jsou osmero blahoslavenství?

Osmero blahoslavenství jsou:

1.) Blahoslavení chudí duchem: nebo jejich jest království nebeské.
2.) Blahoslavení tiší; nebo oni zemí vládnouti budou.
3.) Blahoslavení lkající: nebo oni potěšeni budou.
4.) Blahoslavení, kteříž lačnějí a žíznějí po spravedlnosti: nebo oni nasyceni budou.
5.) Blahoslavení milosrdní: nebo oni milosrdenství dojdou.
6.) Blahoslavení čistého srdce: nebo oni Boha viděti budou.
7.) Blahoslavení pokojní: nebo oni synové Boží slouti budou.
8.) Blahoslavení, kteříž protivenství trpí pro spravedlnost: nebo jejich jest království nebeské. (Mat. 5, 3-10.)

306.* Co musíme činiti, abychom vedli zbožný život?

Abychom vedli zbožný život, musíme:

1.) Pilně se modliti.
2.) Rádi slyšeti slovo Boží.
3.) Často přijímati sv. svátosti.
4.) Ctíti Pannu Marii.
5.) Zapírati sebe i v dovolených věcech.
6.) Často vzbuzovati dobrý úmysl.

"*If thou wilt enter into life, keep the commandments. If thou wilt be perfect, go, sell what thou hast, and give to the poor, and thou shalt have treasure in Heaven*" (Matt. 19, 17. 21).

304. Who are obliged to observe the evangelical counsels?

All those are obliged to observe the evangelical counsels who have bound themselves by a vow to do so.

The three *religious vows.* — *Religious:* Monks, Friars, Brothers; Nuns, Sisters.—Monasteries, Convents.

305. Which are the eight beatitudes?

The eight beatitudes are:

1) Blessed are the poor in spirit, for theirs is the kingdom of Heaven.
2) Blessed are the meek, for they shall possess the land.
3) Blessed are they that mourn, for they shall be comforted.
4) Blessed are they that hunger and thirst after justice, for they shall be filled.
5) Blessed are the merciful, for they shall obtain mercy.
6) Blessed are the clean of heart, for they shall see God.
7) Blessed are the peace-makers, for they shall be called the children of God.
8) Blessed are they that suffer persecution for justice' sake, for theirs is the kingdom of Heaven. (Matt. 5, 3—10).

306. What must we do to lead a devout life?

To lead a devout life we must

1) pray diligently,
2) love to hear the word of God,
3) often receive the sacraments,
4) honor the Blessed Virgin,
5) deny ourselves, even in lawful things,
6) often make a good intention.

Další prostředek vésti zbožný život jest: vstoupiti do spolků a do zbožných bratrstev.

Naučení: Ten, kdo vede zbožný život, bude míti pokojnou mysl, šťastnou smrt a dosáhne nebe.

O milosti.

307.* Čeho potřebujeme, abychom vedli zbožný život?

Abychom vedli zbožný život, potřebujeme milosti Boží.

308.* Co je milost Boží?

Milost Boží jest nadpřirozený dar, který Bůh uděluje naší duši k věčnému spasení.

309.* Co je skutková milost?

Skutková milost je ona milost, kterou potřebujeme ke každému dobrému skutku.

Skutková milost — napomáhající.

Ona osvěcuje náš rozum, nabádá naši vůli činiti dobré a napomáhá je vykonati. Odporovati pokušení je také dobrý skutek.

"Beze mne nemůžete ničeho učiniti." (Jan 15, 5.) "Bůh zajisté jest, kterýž působí ve vás i chtění i vykonání podle dobré vůle (Své)." (K Filip. 2, 13.) "Všecko mohu skrze Toho, kterýž mne posiluje." (K Filip. 4, 13.)

310.* Jak zvláště dosahujeme skutkové milosti?

Skutkové milosti zvláště dosahujeme svátostmi a modlitbou.

Milost nemá účinku pro naše spasení, jestliže s ní nespolupůsobíme. "Napomínáme (vás), abyste nepřijímali milosti Boží nadarmo." (II. Kor. 6, 1.)

311.* Co jest posvěcující milost?

Posvěcující milost jest ta milost, která nás činí svatými a dětmi Božími.

Posvěcující milost jest nadpřirozený nebeský život duše; svatební šat, bez něhož nikdo nemůže býti připuštěn k nebeské hostině.

A further means to lead a devout life is, to join sodalities and confraternities.

Application. He who leads a devout life will have peace of mind, a happy death and will obtain Heaven.

Grace.

307. What do we need to lead a devout life?

To lead a devout life, we need the grace of God.

308. What is grace?

Grace is a heavenly gift, which God confers upon our soul for our salvation.

309. What is actual grace?

Actual grace is that grace which we need for every good work.

Grace of assistance, transient grace.

It enlightens our understanding and inclines our will to do good and aids us to accomplish it. To resist temptation is also a good work.

"*Without Me you can do nothing*" (John 15, 5). "*It is God who worketh in you both to will and to accomplish, according to His good will*" (Phil. 2. 13). "*I can do all things in Him who strengtheneth me*" (Phil. 4, 13).

310. How do we particularly obtain actual grace?

We particularly obtain actual grace by the sacraments and prayer.

Grace is not effectual for our salvation if we do not *co-operate* with it. "*We exhort you that you receive not the grace of God in vain*" (II. Cor. 6, 1).

311. What is sanctifying grace?

Sanctifying grace is that grace which makes us holy and children of God.

Sanctifying grace is the supernatural, heavenly life of the soul; the nuptial garment without which no one can be admitted to the heavenly banquet.

312.* **Jak dosahujeme posvěcující milosti?**

Posvěcující milosti dosahujeme svátostí křtu.

313.* **Jak ztrácíme posvěcující milost?**

Posvěcující milost ztrácíme smrtelným hříchem.

314.* **Jak znovu nabýváme posvěcující milosti?**

Nabýváme znovu posvěcující milosti svátostí pokání.

Naučení. — Posvěcující milost je náš nejdražší poklad, mající větší cenu než peníze, zdraví a život. Aby získal pro nás tuto milost, zemřel Pán náš na kříži. Jen ten, kdo umírá ve stavu posvěcující milosti, může se dostati do nebe. Čím více posvěcující milosti máme, tím větší bude naše blaženost v nebi.

---

312. How do we obtain sanctifying grace?

We obtain sanctifying grace by the Sacrament of Baptism.

313. How do we lose sanctifying grace?

We lose sanctifying grace by mortal sin.

314. How do we regain sanctifying grace?

We regain sanctifying grace by the Sacrament of Penance.

Application. Sanctifying grace is our most precious treasure, of greater value than money, health and life. To obtain this grace for us our Lord died on the Cross. Only he who dies in the possession of sanctifying grace can enter into Heaven. The more sanctifying grace we possess, the greater will be our happiness in Heaven.

ČÁST III.

Musíme přijímati svátosti.

315.* Co jest svátost?

Svátost jest viditelné znamení, které nám uděluje neviditelnou milosť.

Viditelné (zevnější) znamení naznačuje neviditelnou (vnitřní) milost. Lití vody při křtu označuje a působí očistění duše.

316.* Kdo ustanovil svátosti?

Pán Ježíš ustanovil svátosti.

Obřady ustanovila církev sv., aby dodaly svátostem větší vážnosti a pro povznesení mysle. Svátosti jsou platné bez obřadů, ale nikdy bez viditelného znamení.

317.* Jak se nazývá sedm svatých svátostí?

Sedm svatých svátostí se nazývá:

1.) Křest.
2.) Biřmování.
3.) Nejsvětější Svátost oltářní.
4.) Svátost pokání.
5.) Poslední pomazání.
6.) Svěcení kněžstva.
7.) Stav manželský.

318.* Které svátosti můžeme přijmouti toliko jednou?

Křest, biřmování a svěcení kněžstva můžeme přijmouti toliko jednou.

Vtiskují známku na duši, která zůstává na vždy: nezrušitelnou známku.

319.* Jak musíme přijímati svátosti?

Svátosti musíme přijímati hodně.

S patřičnou přípravou — jinak svatokrádež.

Part III.

We must receive the Sacraments.

---

315. What is a Sacrament?

A Sacrament is a visible sign which imparts to us invisible grace.

The *visible* (outward) sign *indicates* the invisible (inward) grace. The pouring on of water at Baptism denotes and *effects* the cleansing of the soul.

316. Who instituted the Sacraments?

Jesus Christ instituted the Sacraments.

The *ceremonies* were instituted by the Church for greater solemnity and edification. The Sacraments are *valid* without the ceremonies, but not without the visible sign.

317. Which are the seven Sacraments?

The seven Sacraments are:

1) Baptism,
2) Confirmation,
3) Holy Eucharist,
4) Penance,
5) Extreme Unction,
6) Holy Orders,
7) Matrimony.

318. What Sacraments can be received only once?

The Sacraments that can be received only once are Baptism, Confirmation and Holy Orders.

They imprint a character on the soul which remains forever: *an indelible* mark.

319. How must we receive the Sacraments?

We must receive the Sacraments worthily.

With the proper preparation — otherwise a sacrilege.

320.* Která jest největší svátost?

Největší svátost je Svátost oltářní.
Ježíš Kristus Sám.

321.* Která jest nejpotřebnější svátost?

Nejpotřebnější svátost jest křest.

Naučení: Svátosti jsou svaté a činí nás svatými; neznesvěcuj jich. Chraň se zvláště hrozného zločinu přijímati je nehodně.

1. O křtu svatém.

322.* Proč je křest nejpotřebnější svátost?

Křest je nejpotřebnější svátost:

1.) Protože beze křtu žádný nemůže býti spasen.
2.) Protože beze křtu žádný nemůže jinou svátost přijmouti.

"Nenarodí-li se kdo znova z vody a z Ducha svatého, nemůže vjíti do království Božího." (Jan 3, 5.)

323.* Jak se křtí?

Kdo křtí leje vodu na hlavu křtěnce a pronáší při tom slova: "Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého."

Jakákoli přirozená voda. Dosti jest, když se dotkne a steče po těle. "Protož jdouce, učte všecky národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého." (Mat. 28, 19.)

324.* Co se děje v duši člověka při křtu?

Duše člověka při křtu jest očistěna ode všeho hříchu a posvěcena milostí Boží.

Výměr: křest jest ta svátost, ve které jsme očisťováni ode všeho hříchu a posvěceni milostí Boží.

Účinky křtu. Snímá: 1.) Dědičný hřích, 2.) všecky hříchy, které jsme spáchali přede křtem, 3.) věčný trest, 4.) všecek časný trest. — Uděluje: 1.) posvěcující milost, 2.) činí nás dětmi Božími,

320. Which is the greatest Sacrament?

The Holy Eucharist is the greatest Sacrament.

Jesus Christ Himself.

321. Which is the most necessary Sacrament?

Baptism is the most necessary Sacrament.

Application. The Sacraments are holy and make us holy. Do not profane them; beware, especially, of the fearful crime of receiving them unworthily.

I. Baptism.

322. Why is Baptism the most necessary Sacrament?

Baptism is the most necessary Sacrament

1) because without Baptism no one can be saved,
2) because without Baptism no other Sacrament can be received.

"*Unless a man be born again of water and the Holy Ghost, he cannot enter into the kingdom of God*" (John 3. 5).

323. How is Baptism administered?

Baptism is administered by pouring water on the head of the person to be baptized, and at the same time pronouncing the words: "I baptize thee in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost."

Any *natural* water. Enough to touch, and flow from the skin.
"*Going therefore, teach ye all nations: baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost*" (Matt. 28, 19).

324. What takes place in the soul of the person baptized?

The soul of the person baptized is cleansed from all sin and sanctified by the grace of God.

Definition: Baptism is that Sacrament by which we are cleansed from all sin and sanctified by the grace of God.

Effects of Baptism. *It takes away:* 1) original sin, 2) all sins committed before Baptism, 3) the eternal punishment, 4) all temporal

3.) dědici nebe, 4.) členy katolické církve, 5.) vlévá v naší duši Božské ctnosti, 6.) vtiskuje duši nezrušitelné znamení.

325.* Kdo může křtíti platně?

Každý může křtíti platně.

326.* Kdo má právo křtíti?

Kněz má právo křtíti.

Neknězi jest dovoleno křtíti jen v případu nutné potřeby, t. j., když osoba je v nebezpečí zemříti beze křtu a žádného kněze nemožno dosíci. — Soukromý křest.

327. Kdy mají býti děti křtěny?

V prvním týdnu po narození mají děti býti křtěny, pokud možno.

328. Co jest křestní slib?

Křestní slib jest prohlášení učiněné při křtu svatém: že se odřekneme ďábla, hříchu a zachováme víru.

329. Jaké jsou povinnosti kmotrů?

Povinnosti kmotrů jsou, aby odpovídali za dítě při křtu a později se starali o jeho vychování v náboženství katolickém.

330. Kdo může býti kmotrem?

Kmotrem může býti jen praktický katolík nejméně 14 roků starý.

Kmotři mají povinnost dohlížeti, aby dítě bylo vyučeno v katolické víře; stanou se duševně spřízněni s osobou křtěnou. Nekatolík anebo kdo není praktický katolík nemůže pomáhati ve vychování dítěte jako praktického katolíka.

Tvůj patron, jehož jméno ti bylo dáno při křtu, je svatý, on tě má chrániti; modli se k němu, abys si uchoval křestní milost. Oslavuj každý rok jeho svátek; to by tě mělo upamatovati na křest.

punishment. *It gives:* 1) sanctifying grace, 2) it makes us children of God, 3) heirs of Heaven, 4) members of the Catholic Church 5) it infuses into the soul the divine virtues, 6) it imprints an indelible mark on the soul.

325. Who can baptize validly?

Any one can baptize validly.

326. Who has the right to baptize?

The pastor has the right to baptize.

A lay person is permitted to baptize only in case of *necessity* i. e. when a person is in danger of dying without baptism, and no priest can be had. — Private Baptism.

327. When should children be baptized?

Children should be baptized within one week after birth, if such is possible.

328. What are the baptismal vows?

The baptismal vows are the promises made at Baptism: to renounce the devil and sin, and to preserve the faith.

329. What must sponsors do?

Sponsors must at Baptism answer for the child and, later, take care that it be brought up a Catholic.

330. Who can be sponsor?

Only a practical Catholic who is at least 14 years old, can be sponsor.

Sponsors should see that the child be instructed in the Catholic faith. They become spiritually related to the person baptized. A non-Catholic or one who is not a practical Catholic cannot help in bringing up a child as a true Catholic.

Your *patron* saint is the saint whose name was given you at Baptism. He is to protect you; pray to him for the preservation of the baptismal grace. Celebrate his feast annually; it should remind you of your Baptism.

Obřady přede křtem: dýchání ve tvář, vymítání (zlého ducha), svěcená sůl, effeta, křestní sliby, vyznání víry, mazání svatým olejem — mazání svatým křižmem, položení bílého plátna na křtěnou osobu, rozžatou svíci do ruky.

Slavný křest, se všemi obřady (v kostele) a soukromý křest. Ten, kdo přijal soukromý křest, musí býti donesen do kostela k doplnění obřadů.

Jestliže nemůže někdo přijati svátost křtu, může býti spasen křtem žádosti (dokonalá láska k Bohu, která zahrnuje žádost po křtu). Nebo může býti spasen křtem krve (mučednictvím), ale tyto nejsou svátostmi.

Naučení:. Po celý život děkuj Pánu Bohu za křest svatý; kdybys nebyl býval pokřtěn, nebyl bys býval dítětem Božím a nemohl bys býti spasen. Plný vděčnosti pomáhej podle možnosti druhým, aby byli též pokřtěni, zvláště pohanským dětem spolkem sv. dětství.

2. O svatém biřmování.

331.* Kdo uděluje biřmování?

Biskup uděluje biřmování.

332. Jak uděluje biskup biřmování?

Když biskup uděluje biřmování, klade ruku svou na hlavu biřmovance a činí kříž na čele svatým křižmem, řka: "Znamenám tě znamením svatého kříže a posiluji tě křižmem spasení ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého." Amen.

Dříve než toto učiní, vztahuje biskup ruce nade všemi biřmovanci a modlí se, aby Duch svatý na ně sestoupil. — Po biřmování uděluje biskup všem požehnání; všichni biřmovanci mají býti tomuto požehnání přítomni.

Svaté křižmo je olivový olej, k němuž je přimíseno něco balsámu a na Zelený čtvrtek od biskupa posvěcený.

333.* Co se děje v duši biřmovance?

Duše biřmovance bývá naplněna a posilněna Duchem svatým.

Ceremonies. Before Baptism: blowing upon the face, exorcism, blessed salt, ephpheta, baptismal vows, profession of faith, anointing with holy oil. — *After Baptism*: anointing with chrism (Christian), placing a white linen cloth on the person baptized, and a lighted candle in his hand.

Solemn Baptism, with all the ceremonies (in the church), and *private Baptism*. He who has received private Baptism must afterwards be brought to the church for the ceremonies.

If any one cannot receive the Sacrament of Baptism, he can be saved by the *baptism of desire* (perfect love of God which includes the desire of the Sacrament,) or he may be saved by the *baptism of blood* (martyrdom for Christ). These, however, are no Sacraments.

Application. All your life thank God for holy Baptism. If you had not been baptized, you would not be a child of God and could not be saved. Out of gratitude, help as far as you can, others to be baptized, especially pagan children, through the Association of the Holy Childhood.

2. Confirmation.

331. Who administers Confirmation?

The bishop administers Confirmation.

332. How does the bishop administer Confirmation?

The bishop when administering Confirmation, places his hand on the head of the person to be confirmed and anoints the forehead with chrism, in the form of a cross, saying: "I sign thee with the sign of the cross, and I confirm thee with the chrism of salvation, in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost." Amen.

Before doing this, the bishop extends his hands over *all* those who are to be confirmed and prays that the Holy Ghost may descend upon them. — *After* Confirmation, the bishop gives the blessing to all. All those who were confirmed must be present at this blessing.

Chrism consists of olive oil and balsam, and is blessed by the bishop on Holy Thursday.

333. What takes place in the soul of the person confirmed?

The soul of the person confirmed is filled with the Holy Ghost and strengthened by Him.

Confirmation signifies strengthening. Indelible mark.

Definition: Confirmation is that Sacrament, by which man is filled with the Holy Ghost, and strengthened by Him.

334. K čemu je posilována duše biřmovance?

Duše biřmovance je posilována: aby víru svou statečně vyznával, a přemáhal nepřátele svého spasení.

Sedm darů Ducha Svatého: Dar moudrosti, rozumu, rady, síly, umění, pobožnosti a bázně Boží.

Vlastní vinou zanedbati sv. biřmování je hřích.

335. Co máme činiti před biřmováním?

Před biřmováním máme:

1.) Modliti se vroucně k Duchu svatému.
2.) Vykonati dobrou sv. zpověď.

Kmotrové při sv. biřmování nevstupují v duchovní příbuzenstvo s biřmovancem jako kmotrové při křtu.

Naučení: Měj vroucí touhu přijati hodně svátost biřmování. Když jsi přijal sv. biřmování, pamatuj, že zvláště nyní vyvolil si v tobě Duch svatý svůj chrám. Chraň se, abys jej neodpudil od sebe smrtelným hříchem.

3. O Nejsvětější Svátosti oltářní.

336.* Co jest Nejsvětější Svátost oltářní?

Nejsvětější Svátost oltářní je pravé tělo a pravá krev Pána našeho Ježíše Krista pod způsobami chleba a vína.

Nejsvětější Svátost — tolik co manna nebeská, chléb andělský — večeře Páně. Zaopatření — potrava na cestu do věčnosti.

***337. Jak jest Pán Ježíš přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní?**

Pán Ježíš je přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní tak, jak jest v nebi na pravici Boha Otce.

S tělem a krví, s duší, člověčenstvem a Božstvím.

Totéž tělo, které bylo položené v jesličkách a přibito na kříž, pak oslavené a proměněné.

334. Why is the soul of the person confirmed strengthened?

The soul of the person confirmed is strengthened that he may bravely profess his faith and combat against the enemies of his salvation.

The seven gifts of the Holy Ghost: 1) wisdom, 2) understanding, 3) counsel, 4) fortitude, 5) knowledge, 6) piety, 7) fear of the Lord.

Neglecting to receive Confirmation through one's own fault, is sinful.

335. What should we do before Confirmation?

Before Confirmation we should
1) pray fervently to the Holy Ghost,
2) make a good confession.

The *Sponsors at Confirmation* do not contract spiritual relationship with the person confirmed.

Application. Have a great desire to receive worthily the Sacrament of Confirmation. If you have been confirmed, remember, that you have become, in a particular manner, a temple of the Holy Ghost. Beware of banishing the Holy Ghost from your heart by mortal sin.

3. The Holy Eucharist.

336. What is the Holy Eucharist?

The Holy Eucharist is the Body and Blood of our Lord Jesus Christ under the appearances of bread and wine.

Holy Eucharist = Blessed Sacrament. Corpus Christi = Body of Christ; Sacred Host = Divine Victim; Bread of Angels, Heavenly Manna, Lord's Supper. Viaticum = provision for a journey.

337. How is Jesus Christ present in the Holy Eucharist?

Jesus Christ is present in the Holy Eucharist as He is in Heaven, at the right hand of His Father.

With flesh and blood, body and soul, humanity and divinity.

The same body which was placed in the manger and was nailed to the Cross — but glorious and transfigured.

Přítomnost Krista Pána: Jako Bůh na každém místě, jako Bůh a člověk v nebi na pravici Boha Otce a kdekoli jest Nejsvětější Svátost oltářní.

Skutečně (ne obrazně) — pravdivě (nikoli domněle) — podstatně (všecko, co k podstatě přináleží).

338. Kdy přislíbil Pán Ježíš Nejsvětější Svátost oltářní?

Pán Ježíš přislíbil Nejsvětější Svátost oltářní po zázračném nasycení pěti tisíc mužů.

339. Kterými slovy přislíbil Pán Ježíš Nejsvětější Svátost oltářní?

Pán Ježíš přislíbil Nejsvětější Svátost oltářní těmito slovy: "Chléb, kterýž já dám, tělo mé jest, (jež vydám) za život světa. Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Nebo tělo mé právě je pokrm, a krev má právě jest nápoj." (Jan 6, 52-54-56.)

340.* Kdy ustanovil Pán Ježíš Nejsvětější Svátost oltářní?

Pán Ježíš ustanovil Nejsvětější Svátost oltářní večer před svou smrtí.

Zelený čtvrtek. Svátek Božího Těla.

341.* Jak ustanovil Pán Ježíš Nejsv. Svátost oltářní?

Pán Ježíš vzal chléb, požehnal jej a dával svým učedníkům, řka: "Vezměte a jezte; toto jest tělo mé." Potom vzal kalich s vínem, požehnal jej dával svým učedníkům, řka: "Pijte z toho všickni: toto jest krev má. To čiňte na mou památku."

342.* Co se stalo, když Pán Ježíš řekl nad chlebem a vínem: "Toto jest tělo mé", "Toto jest krev má"?

Když Pán Ježíš řekl: "Toto jest tělo mé" 'a "Toto jest krev má," chléb se proměnil v Jeho nejsvětější tělo a víno v Jeho nejsvětější krev.

Proměnění — přepodstatnění: přeměna chleba a vína v tělo a krev Pána Ježíše Krista.

Presence of Christ: As God everywhere — as God and Man, in Heaven at the right hand of His Father, on earth, wherever the Blessed Sacrament is.

Really (not figuratively) — truly (not merely represented or imagined) — essentially (whatever belongs to the nature of a thing).

338. When did Jesus promise the Blessed Sacrament?

Jesus promised the Blessed Sacrament after the miracle of the loaves and fishes.

339. In what words did Jesus promise the Blessed Sacrament?

Jesus promised the Blessed Sacrament in these words: "The bread that I will give, is My flesh for the life of the world. Amen, amen I say unto you: Except you eat the flesh of the Son of man, and drink His blood, you shall not have life in you. For My flesh is meat indeed: and My blood is drink indeed." (John 6, 52. 54. 56).

340. When did Jesus institute the Blessed Sacrament?

Jesus instituted the Blessed Sacrament on the eve of His death.

Holy Thursday — (Feast of Corpus Christi).

341. How did Jesus institute the Blessed Sacrament?

Jesus took bread, blessed it, broke it, and gave it to His disciples saying: "Take ye, and eat: this is My body." He then took the chalice with wine, blessed it, and gave it to His disciples, saying: "Drink ye all of this: this is My blood. Do this for a commemoration of Me."

342. What took place when Jesus pronounced over the bread and wine the words: "This is My Body," "This is My Blood?"

When Jesus pronounced the words: "This is My Body" "This is My Blood," the bread was changed into His most sacred Body, and the wine into His most sacred Blood.

Consecration or transubstantiation = change of bread and wine into the Body and Blood of Christ.

343. Jakou moc dal Pán Ježíš svým apoštolům, když řekl: "To čiňte na mou památku"?

Když Pán Ježíš řekl: "To čiňte na mou památku," dal apoštolům moc činiti, co On učinil, totiž: proměňovati chléb a víno v jeho tělo a krev.

344. Komu odevzdali apoštolové moc proměňovati chléb a víno v tělo a krev Krista Pána?

Apoštolové odevzdali moc proměňovati chléb a víno v tělo a krev Krista Pána biskupům a kněžím.

345.* Kdy proměňují biskupové a kněží chléb a víno v tělo a krev Kristovu?

Biskupové a kněží proměňují chléb a víno v tělo a krev Kristovu při oběti mše svaté.

346.* Co jest po pozdvihování na oltáři místo chleba a vína?

Po pozdvihování jest na oltáři místo chleba a vína pravé tělo a pravá krev Pána Ježíše Krista.

347.* Co ještě zbývá po pozdvihování z chleba a vína?

Jen způsoba chleba a vína ještě zbývá po pozdvihování.

348. Co rozumíme způsobami chleba a vína?

Způsobami chleba a vína rozumíme vše to, co na chlebě a víně smysly poznáváme, jako: podobu, barvu, chuť a jiné známky.

Tělo Páně na pohled vypadá ještě jako chléb, ale jím už není. Podobenství: Žena Lotova proměněna v solný sloup — podoba ženy — ale sůl.

349. Pod kolika způsobami jest Pán Ježíš přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní?

Pán Ježíš v Nejsvětější Svátosti oltářní jest přítomen pode dvěma způsobami: pod způsobou chleba a pod způsobou vína.

343. What power did Jesus give His Apostles when He said: "Do this for a commemoration of Me?"

By the words: "Do this for a commemoration of Me," Jesus gave His Apostles the power to do what He had done, namely: to change bread and wine into His Body and Blood.

344. Who received from the Apostles the power of changing bread and wine into the Body and Blood of Christ?

The bishops and priests received from the Apostles the power of changing bread and wine into the Body and Blood of Christ.

345. When do the bishops and priests change bread and wine into the Body and Blood of Christ?

The bishops and priests change bread and wine into the Body and Blood of Christ in the holy sacrifice of Mass.

346. After the consecration, what is on the altar in the place of bread and wine?

After the consecration there is on the altar in the place of bread and wine the true Body and Blood of Jesus Christ.

347. What remains of the bread and wine after consecration?

Only the appearances of the bread and wine remain after consecration.

348. What is meant by the appearances of bread and wine?

By the appearances of bread and wine is meant all that the senses perceive of bread and wine; as the form, color, taste, etc.

The sacred Host still looks like bread, but is no longer such. *Comparison:* Lot's wife changed into a pillar of salt — the form of a woman — but salt.

349. Under how many appearances is Jesus present?

Jesus is present under two appearances: under the appearance of bread and under the appearance of wine.

350.* Jest Pán Ježíš přítomen celý i pod jednou způsobou?

Pán Ježíš je celý přítomen i pod jednou způsobou.

351. Jest Pán Ježíš přítomen celý i v každé části způsob chleba a vína?

Pán Ježíš je přítomen celý i v každé části způsoby chleba i v každé části způsoby vína.

352.* Jak dlouho zůstává přítomen Pán Ježíš v Nejsv. Svátosti oltářní?

Pán Ježíš zůstává přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní potud, dokud způsoby trvají.

353. Co máme činiti, poněvadž Pán Ježíš je přítomen v Nejsvětější svátosti?

Poněvadž Pán Ježíš jest přítomen v Nejsv. Svátosti, máme se jí klaněti.

Klekni na jedno koleno před svatostánkem, na obě kolena, jest-li že jest vystavena Nejsvětější Svátost oltářní.

354. Proč ustanovil Pán Ježíš Nejsvětější Svátost?

Pán Ježíš ustanovil Nejsvětější Svátost:

1.) Aby s námi stále mohl býti i jako člověk.
2.) Aby se za nás obětoval při mši svaté.
3.) Abychom Jej mohli přijímati jako duševní pokrm ve svatém přijímání.

Naučení: Navštěvuj často Pána Ježíše v Nejsvětější Svátosti oltářní. Toto jednání bude se Mu líbiti a přinese ti bohatou odměnu. Rád choď do kostela, když vystavena jest Nejsvětější Svátost a uděluje se požehnání. Když jdeš kolem kostela, pozdrav svého Vykupitele slovy: Pochválena budiž bez přestání Nejsv. Svátost Oltářní.

O oběti mši svaté.

355. Co znamená obětovati?

Obětovati znamená: Přinésti Bohu viditelný dar zcela a úplně.

350. Is Jesus present whole and entire under each appearance?

Jesus is present whole and entire under each appearance.

351. Is Jesus present whole and entire in each particle of the appearances of bread and wine?

Jesus is present whole and entire in each particle of the appearance of bread, and in each particle of the appearance of wine.

352. How long does Jesus remain present in the Blessed Sacrament?

Jesus remains present in the Blessed Sacrament as long as the appearances exist.

353. What must we do because Jesus is present in the Blessed Sacrament?

Because Jesus is present in the Blessed Sacrament, we must adore the Blessed Sacrament.

Genuflect in passing before the Tabernacle; on both knees, if the Blessed Sacrament is exposed.

354. Why did Jesus institute the Blessed Sacrament?

Jesus instituted the Blessed Sacrament

1) that He might always remain with us also in His humanity,
2) that He might sacrifice Himself for us in holy Mass,
3) that we might receive Him as spiritual food in Holy Communion.

Application. Frequently visit our Lord in the Blessed Sacrament. This will please Jesus and bring you a rich reward. Love to go to church when the Blessed Sacrament is exposed and Benediction is given. If you pass a church salute your Redeemer, saying: Praised be Jesus without end in the Blessed Sacrament.

The Holy Sacrifice of Mass.

355. What means: to offer sacrifice?

To offer sacrifice means: to offer to God a visible gift whole and entire.

356. Proč obětujeme?

Obětujeme proto, abychom se klaněli Bohu, jako Pánu všech věcí.

357.* Co se vyžaduje k oběti?

K oběti se vyžaduje:

1.) Viditelný dar.
2.) Kněz, který Bohu obětuje.
3.) Oltář, na kterém se obětuje.

Za všech časů a na všech místech byly přinášeny oběti. Kain Abel, Noe, Abraham obětovali. Pohané mají též oběti. Ve starém zákoně předepsal Bůh podrobně oběti čistých zvířat. To bylo předobrazení oběti Kristovy na kříži; proto nedokonalé oběti.

358.* Která je dokonalá obět'?

Dokonalá obět' je obět' na kříži, ve které se Pán Ježíš obětoval Svému nebeskému Otci.

Viditelný dar byl Pán Ježíš sám. On byl též knězem. Kříž byl oltářem.

359.* Obnovuje se posud obět' Pána Ježíše na kříži?

Obět' Pána Ježíše na kříži dosud se obnovuje při každé mši svaté.

360. Jak se obětuje Pán Ježíš při mši svaté?

Pán Ježíš se obětuje při mši svaté nekrvavým způsobem.

Na kříži krvavým způsobem.

361.* Kdy ustanovil Pán Ježíš obět' mše svaté?

Pán Ježíš ustanovil obět' mše svaté při poslední večeři a poručil svým apoštolům, aby ji obětovali až na konec světa.

"To čiňte na mou památku."

362. Kdo je vlastně knězem při mši svaté?

Knězem při mši svaté jest vlastně Pán Ježíš, který se obětuje rukama viditelného kněze.

356. Why do we offer sacrifice?

We offer sacrifice to adore God as the Lord of all things.

357. What is required for a sacrifice?

For a sacrifice is required
1) a visible gift,
2) a priest who offers it to God,
3) an altar on which it is offered.

At all times and in all places there have been sacrifices. The sacrifices of Cain and Abel, of Noah, of Abraham. The pagans also have sacrifices. In the old law, God prescribed in detail the sacrifices of clean animals. These were *figures* of the sacrifice of Christ on the Cross; therefore *imperfect sacrifices.*

358. Which is the perfect sacrifice?

The perfect sacrifice is the sacrifice on the Cross, in which Jesus Christ offered Himself to His heavenly Father.

The visible gift was Jesus Himself. He was also the priest. The Cross was the altar.

359. Is the sacrifice of Christ on the Cross still offered?

The sacrifice of Christ on the Cross is still offered in every Mass.

360. How does Jesus offer Himself in the Mass?

In the Mass Jesus offers Himself for us to His heavenly Father in an unbloody manner.

On the Cross in a bloody manner.

361. When did Jesus institute the holy sacrifice of the Mass?

Jesus instituted the holy sacrifice of the Mass at the Last Supper, and commanded His Apostles to offer it until the end of the world.

"Do this for a commemoration of Me."

362. Who is the invisible Priest in the Mass?

The invisible Priest in the Mass is Jesus Christ Who offers Himself by the hands of the visible priest.

Výměr: Mše svatá jest oběť, ve které Pán Ježíš se obětuje svému nebeskému Otci rukama kněze nekrvavým způsobem.

363.* Které jsou hlavní části mše svaté?

Hlavní části mše svaté jsou:

1.) Obětování.
2.) Pozdvihování.
3.) Přijímání.

Při obětování obětuje kněz chléb a víno. Při pozdvihování proměňuje kněz chléb a víno v tělo a krev Pána Ježíše Krista a Pán Ježíš se obětuje. Při přijímání kněz přijímá tělo a krev Pána Ježíše Krista.

364. Kdo mají zvláštní užitek ze mše svaté?

Zvláštní užitek ze mše svaté mají:

1.) Kněz, který ji obětuje.
2.) Všichni, kteří jsou přítomni mši svaté pobožně.
3.) Ti, za které se zvláště obětuje.

Všeobecný užitek: všichni údové církve bojující a trpící mají účastenství na užitku každé mše svaté.

365. Proč můžeme ve mši svaté dosáhnouti všeho od Pána Boha?

Můžeme ve mši svaté dosáhnouti všeho od Pána Boha, protože se Pán Ježíš za nás obětuje a s námi se za nás modlí.

366. Proč se obětuje mše svatá?

Mše svatá se proto obětuje:

1.) Abychom se Pánu Bohu klaněli a Jej chválili.
2.) Abychom děkovali Mu za všecka dobrodiní.
3.) Abychom došli odpuštění hříchů a časných trestů.
4.) Abychom mohli dosíci všeho, čeho potřebujeme.

Oběť chvály, díkůčinění, slitovná a prosebná. — Obřady jsou prastaré a mají hluboký význam. — Roucha, jež kněz na sobě má, naznačují, že při oltáři kněz zaujímá místo Pána Ježíše a slaví posvátné tajemství.

Definition: Mass is that sacrifice in which Jesus Christ offers Himself to His heavenly Father by the hands of the priest in an unbloody manner.

363. Which are the principal parts of the Mass?

The principal parts of the Mass are:
1) the Offertory,
2) the Consecration,
3) the Communion.

At the *Offertory* the priest offers bread and wine.

At the *Consecration* the priest changes bread and wine into the Body and Blood of Jesus Christ, and Jesus Christ offers Himself.

At the *Communion* the priest receives the Body and Blood of Jesus Christ.

364. Who are especially benefited by the Mass?

Those especially benefited by the Mass are:
1) the priest who says Mass,
2) all who attend Mass with devotion,
3) those for whom it is especially offered.

General benefit: All the members of the Church Militant and Suffering participate in the benefits of every Mass.

365. Why can we by means of the holy sacrifice obtain everything from God?

By means of the holy sacrifice we can obtain everything from God, because Jesus Christ offers Himself for us and prays with us and for us.

366. What are the ends for which Mass is offered?

The ends for which Mass is offered are:
1) to adore and praise God,
2) to thank Him for all benefits,
3) to obtain the remission of sins and of the temporal punishment due to them,
4) to obtain all that we need.

A sacrifice of praise, of thanksgiving, of propitiation, of petition.

The *ceremonies* are most ancient and have a profound meaning.

The *vestments* worn by the priest indicate that at the altar he takes the place of Jesus Christ and celebrates a sacred mystery.

Naučení: Nic není více svatého, co by se Bohu více líbilo, nic mocnějšího, nežli obět' mše svaté. Jdi na mši sv. tolikrát, kolikrát je ti to možno; tato služba Boží stáhne ti s nebe požehnání Boží v hojnosti. Při obětování obětuj sebe a své dobré úmysly Pánu Bohu; při pozdvihování klaněj se Spasiteli na oltáři přítomnému a obětuj Jej Pánu Bohu za své potřeby; při přijímání vzbud' vřelou touhu přijati Pána Ježíše do svého srdce. (Duchovní přijímání.)

O svatém přijímání.

367.* Co se nám podává při svatém přijímání?

Při svatém přijímání se nám podává tělo a krev Pána Ježíše Krista za pokrm pro naši duši.

368. Jakých milostí nám uděluje sv. přijímání?

Sv. přijímání nám uděluje tyto milosti:

1.) Spojuje nás co nejúžeji s Pánem Ježíšem.
2.) Rozmnožuje v nás posvěcující milost.
3.) Krotí naše zlé žádosti.
4.) Posiluje nás ve vykonávání všeho dobrého.
5.) Očišťuje nás od všedních hříchů.
6.) Chrání nás od smrtelných hříchů.
7.) Jest nám závdavkem věčného života.

"Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mne přebývá a já v něm." (Jan 6, 57.) "Kdo jí má tělo a pije mou krev, má život věčný." (Jan 6, 55.)

369. Kdo dostává milosti při sv. přijímání?

Ten dostává milosti při sv. přijímání, kdo přijímá hodně.

370. Kdo přijímá hodně?

Ten přijímá hodně, kdo je ve stavu posvěcující milosti Boží.

Lehké hříchy nečiní nehodným sv. přijímání, ale zmenšují jeho účinky.

The *Latin language* is 1) one, 2) holy, 3) catholic and 4) apostolic — therefore most appropriate for the holy sacrifice.

Application. There is nothing more sacred, more pleasing to God, more powerful than the holy sacrifice. Go to Mass as often as possible; this will draw down upon you God's blessing in abundance. At the *Offertory*, offer yourself and your good resolutions to God. At the *Consecration* adore your Saviour present on the altar and offer Him to God for your needs. At the *Communion* have a great desire to receive Jesus into your heart. (Spiritual communion.)

Holy Communion.

367. What do we receive in Holy Communion?

In Holy Communion we receive the Body and Blood of Jesus Christ for the nourishment of our soul.

368. What are the effects of Holy Communion?

The effects of Holy Communion are these:
1) it unites us most intimately with Jesus Christ;
2) it increases in us sanctifying grace;
3) it weakens our evil inclinations;
4) it strengthens us in the practice of all virtues;
5) it cleanses us from venial sins;
6) it preserves us from mortal sins;
7) it is a pledge of eternal life.

"*He that eateth My flesh and drinketh My blood, abideth in Me and I in him*" (John 6, 57). "*He that eateth My flesh, and drinketh My blood, hath everlasting life*" (John 6, 55).

369. How must we receive Holy Communion to obtain the graces of this Sacrament?

To obtain the graces of this Sacrament we must receive Holy Communion worthily.

370. Who receives Holy Communion worthily?

He receives Holy Communion worthily who receives it in the state of sanctifying grace.

Venial sins do not render Holy Communion unworthy, but they lessen the effect of the graces of Holy Communion.

371. Kdo přijímá nehodně?

Ten přijímá nehodně, kdo je vědomě ve stavu smrtelného hříchu, když přijímá.

Ten, kdo přijímá tělo Páně nehodně, znesvěcuje nejenom svatou věc, ale samu osobu Pána Boha a donucuje Boha samého vstoupiti do srdce, v němž jest smrtelný hřích, kterýžto Bůh nejvíce nenávidí.

372. Co praví sv. Pavel o tom, kdo přijímá nehodně?

Svatý Pavel praví: "Kdokoli jísti bude chléb tento, aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude tělem a krví Páně..... Ten odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje těla Páně." (I. Kor. 11, 27-29.)

Zrada Jidášova.

Následky: slepota a zatvrzelost srdce, jiné časné tresty, věčné zavržení.

373. Jak často měli bychom přijímati sv. přijímání?

Měli bychom přijímati sv. přijímání tak často, jak jen možno; kdyby možno bylo, každý den.

Církev si přeje, aby věřící přistupovali ke stolu Páně denně. Vše, čeho církev požaduje jest, míti pravý úmysl a býti prost od smrtelného hříchu. Máme pravý úmysl, když si přejeme zalíbiti se Bohu a hledati Božské pomoci proti svým slabostem a nedostatkům.

374.* Jak se musíme připraviti na svaté přijímání?

Na sv. přijímání se musíme připraviti takto:

1.) Vykonati dobrou sv. zpověď, abychom se očistili od smrtelných hříchů.
2.) Postiti se, to jest: ničeho nejísti a ničeho nepíti od půlnoci.
3.) Modliti se vhodné modlitby.

Zkusiž pak sám sebe člověk, a tak z toho chleba jez, a z kalicha pij." (I. Kor. 11, 28.)

Osoby, které jsou nebezpečně nemocny, nepotřebují se postiti. (Zaopatřování.)

Modlitby před sv. přijímáním: 1. (Odpověz na otázku: Kdo jest to, Jenž přichází ke mně? Ježíš, můj Pán a Bůh) vzbuzení víry a klanění se. 2. (Ke komu přichází? Ke mně, bídnému hříšníku) pokora a lítost. 3. (Proč přichází ke mně? Protože mě miluje a chce mě spasiti) naděje, láska a vřelá touha.

371. Who receives Holy Communion unworthily?

He receives Holy Communion unworthily who knowingly receives it in the state of mortal sin.

He who receives Holy Communion unworthily, profanes not merely a sacred thing, but the *Person of God* Himself; he compels God to enter a heart wherein dwells mortal sin, which is most hateful to Him.

372. What does St. Paul say of him who receives unworthily?

St. Paul says: "Whosoever shall eat this bread, or drink the chalice of the Lord unworthily: shall be guilty of the Body and of the Blood of the Lord . . . he . . . eateth and drinketh judgment to himself: not discerning the body of the Lord." (I.Cor.11,27.29).

The treason of Judas.

Consequences: blindness and hardness of heart, other temporal punishments, eternal damnation.

373. How often should we receive Holy Communion?

We should receive Holy Communion as often as we can, if possible, every day.

The Church desires that the faithful approach the Holy Table daily. All she requires is a right intention and freedom from mortal sin. A right intention is present when we desire to please God and to seek this divine remedy for our weaknesses and defects.

374. How must we prepare for Holy Communion?

To prepare for Holy Communion we must

1) make a good confession to cleanse ourselves from mortal sins,
2) fast, that is: neither eat nor drink anything from midnight,
3) recite suitable prayers.

"Let a man prove himself: and so let him eat of that bread, and drink of the chalice." (2. Cor. 11, 28).

Persons who are *dangerously sick,* need not be fasting (Viaticum).

Prayers before Communion: 1) [In answer to the question: Who is He that comes to me? Jesus, my Lord and my God] *faith and adoration.* 2) [To whom is He coming? To me, a poor sinner] *humility and contrition.* 3) [Why does He come? Because He loves me and wishes to save me] *hope, love and ardent desire.*

375. Jak máme jíti ke sv. přijímání?

Ke sv. přijímání máme jíti s největší uctivostí s rukama sepjatýma a s očima k zemi sklopenýma.

Při stolu Páně máme si kleknouti, vzíti před sebe bílou roušku, hlavu zdvihnouti, položiti jazyk na spodní ret a přijati v největší uctivosti svatou hostii.

376. Co praví kněz, když klade sv. hostii na jazyk?

Když kněz klade sv. hostii na jazyk, praví: "Tělo Pána našeho Ježíše Krista uchovej duši tvou k životu věčnému. Amen."

377. Co máme činiti po sv. přijímání?

Po sv. přijímání máme se vrátiti na své dřívější místo s největší uctivostí a po nějaký čas nábožně se modliti.

378. Jak dlouho máme se modliti po sv. přijímání?

Po svatém přijímání máme se modliti nejméně čtvrt hodiny.

379. Co se máme modliti po sv. přijímání?

Po svatém přijímání máme Pánu Ježíši děkovati, vzbuditi víru, naději a lásku a prositi za milosti pro sebe i pro jiné.

Modlitby po sv. přijímání: 1. (Odpověz na otázky: Kdo jest Ježíš, a kdo jsem já?) víra, pokora, obdiv, svatá radost. 2. (Co vykonal Pán Ježíš pro mne a co já konám pro Něho?) díkůčinění, lítost, láska. 3. (Čeho žádá Pán Ježíš ode mne a čeho já mám žádati od Něho?) věrnost, sliby, žádost za mnohé milosti, pro nás, pro jiné, pro duše v očistci.

Naučení: Vzbuď vřelou touhu po sv. přijímání. Nemůžeš býti šťastnější ani bohatší nežli když přijmeš samého Boha do svého srdce. On jest původce a pramen všech milostí; přijímej tělo Páně často a buď dobře připraven; pamatuj, že sv. přijímání jest zárukou věčného života. Oslavuj každý rok výroční den svého prvního svatého přijímání.

375. How should we approach the holy table?

We should approach the holy table with the greatest reverence, with hands joined, and eyes cast down.

At the holy table we should kneel, spread the communion-cloth over our hands, hold the head erect, extend the tongue a little over the lower lip, and most reverently receive the Sacred Host.

376. What does the priest say when placing the Sacred Host on the tongue?

When placing the Sacred Host on the tongue the priest says: "May the Body of our Lord Jesus Christ preserve thy soul unto life everlasting. Amen."

377. What should we do after receiving Holy Communion?

After receiving Holy Communion we should return to our place with the greatest reverence, and spend some time in devout prayer.

378. How much time ought we to spend in prayer after Holy Communion?

After Holy Communion we ought to spend at least a quarter of an hour in prayer.

379. What prayers should we say after Holy Communion?

After Holy Communion we should say prayers of thanksgiving, renew the acts of faith, hope and charity, and ask of Jesus graces for ourselves and for others.

Prayers after Holy Communion: 1) [In answer to the question: Who is Jesus, and who am I?] *faith, humility, amazement, holy joy;* 2) [What has Jesus done for me, and what have I done for Him?] *thanksgiving, contrition, love;* 3) [What does Jesus ask of me, and what shall I ask of Him?] *fidelity*; promises; *petition for many graces*, for ourselves and others, also for the souls in purgatory.

Application. Have a great desire for Holy Communion. You can never be happier nor richer than when you receive God into your heart. He is the Author and Source of all graces. Receive Holy Communion frequently and be well prepared; remember, Holy Communion is a pledge of eternal life. Every year celebrate the anniversary of your first Holy Communion.

4. O svátosti pokání.

380.* Co se stává ve svátosti pokání?

Ve svátosti pokání kněz odpouští hříchy.

Výměr: pokání jest svátost, ve které kněz odpouští hříchy.

381.* Od koho kněz dostal moc hříchy odpouštěti?

Kněz dostal moc hříchy odpouštěti od Pána Boha — ve svátosti svěcení kněžstva.

382.* Komu nejprve Kristus Pán dal moc hříchy odpouštěti?

Kristus Pán dal nejprve moc hříchy odpouštěti svým apoštolům.

"Ježíš dechl na apoštoly a řekl jim: Přijměte Ducha svatého: kterýmž odpustíte hříchy, odpouštějí se jim: a kterýmž zadržíte, zadržány jsou." (Jan 20, 22-23.)

383. Čeho nás zbavuje svátost pokání?

Svátost pokání nás zbavuje:

1.) Všech smrtelných hříchů.
2.) Všech lehkých hříchů, jestliže jich litujeme a z nich se vyznáme.
3.) Věčných trestů.
4.) Aspoň části časného trestu.

384. Co nám dává svátost pokání?

Svátost pokání nám dává:

1.) Posvěcující milost, jestliže byla ztracena.
2.) Ještě více posvěcující milosti, jestliže nebyla ztracena.
3.) Mnoho zvláštních milostí ku zbožnému životu.

4. Penance.

380. What takes place in the Sacrament of Penance?

In the Sacrament of Penance the priest remits sins.

Definition: Penance is the Sacrament in which the priest remits sins.

381. From whom did the priest receive the power of forgiving sins?

The priest received the power of forgiving sins from God—in the Sacrament of Holy Orders.

382. To whom did Christ first give the power of forgiving sins?

Christ first gave the power of forgiving sins to His Apostles.

"*Jesus breathed on the Apostles, and said to them: Receive ye the Holy Ghost: Whose sins you shall forgive, they are forgiven them: and whose sins you shall retain, they are retained*" (John 20, 22. 23).

383. What does the Sacrament of Penance take away?

The Sacrament of Penance takes away

1) all mortal sins,
2) all venial sins for which we are sorry and which we confess,
3) the eternal punishment,
4) at least a part of the temporal punishment.

384. What does the Sacrament of Penance give us?

The Sacrament of Penance gives us

1) sanctifying grace, if it was lost;
2) an increase of sanctifying grace, if it was not lost;
3) many special graces for a devout life.

385.* Co musíme činiti, abychom přijali svátost pokání hodně?

Abychom přijali svátost pokání hodně, musíme:

1.) Vzývati Ducha Svatého.
2.) Zpytovati svědomí.
3.) Litovati hříchů.
4.) Učiniti dobré předsevzetí.
5.) Zpovídati se ze svých hříchů.
6.) Zadostučiniti.

1. Musíme vzývati Ducha Svatého.

386.* Proč musíme vzývati Ducha Svatého?

Musíme vzývati Ducha Svatého:

1.) Aby nám dal dobře poznati své hříchy.
2.) Aby nám pomohl jich zkroušeně litovati.
3.) Aby nám přispěl z nich se upřímně vyznati.

387. Jak vzýváme Ducha Svatého?

Vzýváme Ducha Svatého takto: "Přijď, o Duše svatý a pomoz mi, abych poznal své hříchy, jich skroušeně litoval a upřímně se z nich vyznal."

Otče náš, atd.

2. Musíme zpytovati svědomí.

388.* Co znamená: zpytovati svědomí?

Zpytovati svědomí znamená: upamatovati se na hříchy, které jsme spáchali.

389.* Jak nejlehčeji zpytujeme svědomí?

Nejlehčeji zpytujeme svědomí, když postupně na přikázání Boží a církevní myslíme a při tom se sebe ptáme: Jak jsem proti tomuto přikázání zhřešil?

Zrcadlo zpovědní.

385. What must we do to receive the Sacrament of Penance worthily?

To receive the Sacrament of Penance worthily, we must

1) invoke the Holy Ghost,
2) examine our conscience,
3) be sorry for our sins,
4) make a firm purpose of amendment,
5) confess our sins,
6) make satisfaction.

1. We must invoke the Holy Ghost.

386. Why must we invoke the Holy Ghost?

We must invoke the Holy Ghost

1) that He may enlighten us to know our sins well,
2) that He may help us to be heartily sorry for them,
3) that He may assist us to confess them sincerely.

387. How may we invoke the Holy Ghost?

We may invoke the Holy Ghost by saying: "Come, O Holy Ghost, and help me, that I may know my sins, be heartily sorry for them and confess them sincerely."

Our Father, etc.

2. We must examine our conscience.

388. What means:to examine our conscience?

To examine our conscience means: to bring to our mind the sins we have committed.

389. Which is the best manner of examining our conscience?

The best manner of examining our conscience is to think on the commandments of God and of the

3. Musíme hříchů litovati.

390.* Kdo lituje hříchů?

Ten lituje hříchů, kdo upřímně želí, že je spáchal.

391.* Proč musíme svých hříchů litovati?

Svých hříchů musíme litovati, protože jsme jimi urazili Boha a zasloužili trest od Něho.

Lítost nad hříchy — skroušenost.

Přirozená lítost: žel týkající se hanby časné ztráty atd. — neužitečná pro zpověď. Nadpřirozená lítost žel týkající se Pána Boha. Ta jest: 1.) Nedokonalá (z bázně před peklem ....); dostatečná pro zpověď. 2.) Dokonalá (z lásky k Pánu Bohu, který nás dříve miloval — nesčíslné dobrodiní.) Dokonalá lítost (ve které jest obsažena touha po sv. zpovědi) odnímá hřích i před sv. zpovědí. Máme tedy vzbuditi dokonalou lítost; 1.) Kdykoli jsme spáchali smrtelný hřích; 2.) v nebezpečí smrti. Musíme vyznati hříchy ve své nejbližší svaté zpovědi.

392. Kterých hříchů musíme litovati, když jdeme ke sv. zpovědi?

Když jdeme ke sv. zpovědi, musíme litovati všech těžkých hříchů.

Jestliže máme na duši jen lehké hříchy, musíme litovati aspoň jednoho z nich.

Lítost je nejdůležitější část' svátosti pokání. Ani Sám Bůh nemůže odpustiti tomu, kdo opravdově nelituje svých hříchů. Abys vzbudil opravdovou lítost, uvažuj: 1.) Trest hříchu (ztráta nebe — peklo — očistec) — 2.) Ježíše na kříži (hořké umučení a smrt) — 3.) Lásku a dobrotu Boží, Jeho nesčíslná dobrodiní a svou nevděčnost.

4. Musíme učiniti dobré předsevzetí.

393.* Kdo činí dobré předsevzetí?

Ten činí dobré předsevzetí, kdo má upřímnou vůli, že se polepší a že se nikdy nedopustí smrtelného hříchu.

Church, and to ask ourselves at each commandment: How have I sinned against it?

Table of Sins.

3. We must be sorry for our sins.

390. Who is sorry for his sins?

He is sorry for his sins who sincerely regrets having committed them.

391. Why must we be sorry for our sins?

We must be sorry for our sins because by them we have offended God, and deserve to be punished by Him.

Sorrow for our sins — contrition.

Natural contrition: sorrow on account of disgrace, temporal loss, etc. — useless for confession. *Supernatural contrition*: sorrow on account of God. It is 1. *imperfect* — (fear of hell . . .); — sufficient for confession. 2. *Perfect* — (love of God, who has loved us first — numberless blessings). *Perfect contrition* (which includes the desire for the sacrament) takes away sin even before confession. We should, therefore, make an act of perfect contrition: 1. As often as we committed a mortal sin; 2. When in danger of death. We must confess the sins in our next confession.

392. For what sins must we be sorry when going to Confession?

When going to Confession we must be sorry at least for all our mortal sins.

If we are guilty of venial sins only, we must be sorry for at least *one* of them.

Contrition is *the most important part* of the Sacrament of Penance. Even God Himself cannot forgive him, who is not truly sorry for his sins. *In order to have true contrition*, think 1. of the punishment of sin — (loss of Heaven — hell, — purgatory) — 2. of Jesus on the Cross (bitter passion and death) — 3. of God's love and bounty, His countless benefits — and your ingratitude.

4. We must make a firm purpose of amendment.

393. Who has a firm purpose of amendment?

He has a firm purpose of amendment who is fully determined to do better and never more to commit a mortal sin.

Ten, kdo je zcela rozhodnut nehřešiti, musí se rozhodnouti též, že se vystříhá blízké příležitosti ke hříchu, jako zlé společnosti atd. Ten, kdo má na duši jen lehké hříchy, musí se rozhodnouti aspoň jednoho z nich se vystříhati.

394. Jak vzbudíme lítost a dobré předsevzetí?

Vzbudíme lítost a dobré předsevzetí takto:

O milosrdný Bože, zhřešil jsem! Nejsem hoden slouti synem Tvým — Ty nenávidíš hřích, já jsem jej miloval. Ty trestáš hřích přísně, já jsem opovrhl Tvým trestem. Ty's byl vždy tak dobrý ke mně a já jsem Tě urazil. Ty's pro mne tolik trpěl a já jsem Tě rmoutil — ach, Bože, srdečně toho lituji, že jsem byl tak velikým nevděčníkem. Odpusť mi, o dobrý Otče můj, a přijmi mě opět za Své dítě. Miluji Tě z celého srdce a nikdy již Tě neurazím.

5. Musíme se zpovídati ze svých hříchů.

395.* Co znamená: zpovídati se?

Zpovídati se znamená: upřímně říci své hříchy knězi.

396.* Z kterých hříchů musíme se nutně zpovídati?

Musíme se nutně zpovídati ze všech smrtelných hříchů.

397. Jak se musíme zpovídati, jestliže jsme spáchali tentýž hřích vícekrát než jednou?

Jestliže jsme spáchali tentýž hřích vícekrát než jednou, musíme říci, kolikrát jsme jej spáchali.

Je to vždy nový hřích, ačkoli má vždy totéž jméno. Řekni určitý počet anebo kolikrát asi.

Přitěžující okolnosti (krádež — krádež v kostele, udeřiti jiné — udeřiti rodiče) musíš také říci.

He who is fully resolved not to sin must also be resolved to avoid the proximate *occasion* of sin: everything that easily leads to sin, as bad company, etc.

He who is guilty of venial sin only, must be determined to avoid at least *one* of them.

394. How may we make an act of contrition and a firm purpose of amendment?

We may make an act of contrition and a firm purpose of amendment by saying:

O merciful God: I have sinned! I am no longer worthy to be Thy child. — Thou hatest sin; I have loved it. Thou punishest sin severely; I have despised Thy punishment. Thou hast always been so good to me and I have offended Thee. Thou hast suffered so much for me and I have grieved Thee. — Ah, I am sorry and it grieves me to have been so ungrateful. Pardon me, O best of Fathers, and accept me again as Thy child. I love Thee with all my heart and I will never more offend Thee.

5. We must confess our sins.

395. What means: to confess?

To confess means: to tell our sins sincerely to the priest.

396. What sins must we necessarily confess?

We must necessarily confess all our mortal sins.

397. How must we confess if we have committed the same sin more than once?

If we have committed the same sin more than once, we must tell how many times we have committed it.

It is every time a new sin although it has the same name. Mention exactly, or about, how many times.

Aggravating circumstances (stealing — to steal from the church; striking others — striking our parents) must also be mentioned.

398. Je nutno zpovídati se z lehkých hříchů?

Není nutno zpovídati se z lehkých hříchů, ale je to dobré a užitečné.

399. Smí kněz říci něco, co slyšel ve svaté zpovědi?

Kněz nesmí nikdy říci něco, co slyšel ve sv. zpovědi, ani kdyby tím mohl zachrániti svůj život nebo jiných.

Pečeť zpovědní. Sv. Jan Nepomucký.

400. Jak přijímá svátost pokání ten, kdo svou vlastní vinou vynechal smrtelný hřích?

Ten, kdo vlastní vinou vynechal smrtelný hřích, přijímá nehodně svátost pokání a jeho zpověď jest neplatna.

Žádný hřích mu není odpuštěn, ani ty, ze kterých se zpovídal. Dopouští se nového smrtelného hříchu, svatokrádeže.

Kdo má úmysl vyzpovídati se ze všech hříchů, ale beze své viny zapomene jeden nebo více, vykonal dobrou a platnou zpověď. Musí říci zapomenutý hřích v nejbližší zpovědi. — Generální svatá zpověď.

401.* Jak začínáme svatou zpověď?

Svatou zpověď začínáme slovy:

"Posledně jsem byl u svaté zpovědi před ..... Od toho času jsem spáchal tyto hříchy."

402.* Co řekneme, když jsme pověděli své hříchy?

Když jsme pověděli své hříchy, řekneme:

"Těchto a všech hříchů celého svého života upřímně lituji, protože jsem jimi urazil Boha. Upřímně míním se polepšiti a nikdy již nehřešiti."

6. Musíme zadostučiniti.

403. Co znamená: zadostučiniti?

Zadostučiniti znamená: vykonati pokání, které nám kněz ve sv. zpovědi uložil.

398. Is it necessary to confess venial sins?

It is not necessary to confess venial sins, but it is good and advisable to do so.

399. Is the priest allowed to tell anything he has heard in confession?

The priest is never allowed to tell anything he has heard in confession, not even, if by doing so, he could save his own life or that of others.

Seal of confession. St. John Nepomucene.

400. How does he receive the Sacrament of Penance who through his own fault omits a mortal sin?

He who through his own fault omits a mortal sin, receives the Sacrament of Penance unworthily, and the confession is invalid.

No sins are forgiven him, not even those which he confessed. He commits another mortal sin, a sacrilege.

He who *intends* to confess all his sins, but without his fault *forgets* one or more of them, makes a good and valid confession. He must mention the forgotten sin in his next confession. — General confession.

401. How do we begin our confession?

We begin our confession by saying:

"My last confession was made . . . . ago. Since that time I have committed the following sins."

402. What do we say, when we have told our sins?

When we have told our sins we say:

"For these and all the sins of my life, I am most heartily sorry, because by them I have offended God. I am firmly resolved to amend my life and to sin no more."

6. We must make *satisfaction*

403. What means to make satisfaction?

To make satisfaction means: to perform the penance given by the priest in confession.

404. Proč nám ukládá kněz pokání ve zpovědi?

Kněz nám ukládá pokání ve zpovědi:

1.) Abychom si takto odbyli časné tresty za své hříchy.
2.) Abychom polepšili svůj život.

O rozhřešení.

405. Jak uděluje kněz rozhřešení?

Kněz uděluje rozhřešení těmito slovy: "Rozhřešuji tě ze hříchů tvých ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen."

406. Co máme činiti, když jsme dosáhli rozhřešení?

Když jsme dosáhli rozhřešení, máme poděkovati Bohu, obnoviti svoje dobré předsevzetí a možno-li, vykonati pokání.

Naučení: Choď často ku sv. zpovědi; připravuj se k ní vždycky dobře. Zpovídej se úplně — lépe jest raději docela se nezpovídati než neupřímně. Neodkládej nikdy se svatou zpovědí, když jsi byl tak nešťasten spáchati smrtelný hřích. Můžeš náhle zemříti a býti na věky ztracen.

O odpustcích.

407. Kde se nám odpouští věčný trest?

Věčný trest se nám odpouští ve svátostech křtu a pokání.

408.* Jakým způsobem dosahujeme hlavně odpuštění časných trestů?

Odpuštění časných trestů dosahujeme hlavně když si získáme odpustky.

Výměr: Odpustky jsou odpuštění časných trestů, zasloužených za hřích.

409. Kdo může uděliti odpustky?

Papež jako zástupce Kristův může uděliti odpustky.

404. Why does the priest give us a penance in confession?

The priest gives us a penance in confession in order
1) that we may expiate the temporal punishment,
2) that we may amend our life.

Absolution.

405. How does the priest give absolution?

The priest gives absolution by saying: "I absolve thee from thy sins in the name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost. Amen."

406. What should we do after we have received absolution?

After we have received absolution we should give thanks to God, renew our good resolutions, and, if possible, perform the penance.

Application. Go often to confession; always prepare well for it. Be sincere in confession — it is better not to confess at all than to be insincere in confession. Never postpone confession when you have had the misfortune to commit a mortal sin. You might die suddenly and be eternally lost.

Indulgences.

407. How is the eternal punishment remitted?

The eternal punishment is remitted by the Sacraments of Baptism and Penance.

408. By what means principally do we obtain the remission of the temporal punishment?

We obtain the remission of the temporal punishment principally by gaining indulgences.

Definition: An indulgence is the remission of the temporal punishment due to sin.

409. Who can grant indulgences?

The Pope as Vicar of Jesus Christ, can grant indulgences.

"Cožbyskoli rozvázal na zemi, bude rozvázáno i na nebi." (Mat. 16, 19.) Biskupové rovněž mohou uděliti některé odpustky.

410.* Jak získáme odpustků?

Odpustků získáme, když přesně vykonáme, co církev sv. nařizuje.

Pomodliti se ústně předepsané modlitby.

Odpustky padesáti, sto dní atd. Dle úmyslu církve svaté odpustky jednoho dne odpouštějí tolik trestů, kolik bylo odpuštěno za starých časů za jeden den církevního pokání. Quadragena — 40 dní.

Mnohé odpustky mohou býti přivlastněny duším v očistci.

Naučení: Vyslovení jmen Ježiš, Maria: 25 dní odpustků, "Pochválen buď' Pán Ježíš Kristus — na věky": 50 dní; znamení sv. kříže: 50 dní; se svěcenou vodou: 100 dní; "Ježíši, milosrdenství!" 100 dní; "Sladké srdce Panny Marie, budiž mou ochranou!" 300 dní; "Vzpomeň, o milostivá Panno!" 300 dní; Anděl Páně: 100 dní; vzbuzení víry, naděje a lásky: 7 let a 7 quadragen; Litanie Panny Marie: 300 dní.

5. O svátosti posledního pomazání.

411.* Kdo má přijati svátost posledního pomazání?

Každý má přijati svátost posledního pomazání, kdo přišel k užívání rozumu a je nebezpečně nemocen.

I děti, staré 6 nebo 7 let, ačkoliv ještě nebyly u první svaté zpovědi. Osoby, které náhle onemocněly, ačkoli nemají vědomí nebo jsou neschopny mluviti.

412. Jak uděluje kněz poslední pomazání?

Kněz uděluje poslední pomazání tak, že pomazává nemocného svatým olejem na pěti smyslech a praví: "Tímto svatým pomazáním a Svým láskyplným milosrdenstvím odpustiž tobě Pán, cožkoli jsi provinil zrakem, sluchem, atd."

413.* Jak prospívá poslední pomazání duši?

Poslední pomazání prospívá duši tím:

1.) Že rozmnožuje posvěcující milost,
2.) Že odpouští lehké hříchy a ty smrtelné hříchy, ze kterých nemocný se nemůže zpovídati.

"*Whatsoever thou shalt loose on earth, it shall be loosed also in Heaven*" (Matt. 16, 19).

Bishops also can grant some indulgences.

410. What must we do to gain an indulgence?

To gain an indulgence we must strictly perform what the Church prescribes.

Recite the prescribed prayers *orally*.

Plenary and partial indulgences. Indulgences of 50, 100 days, etc. According to the intention of the Church an indulgence of one day remits as much punishment as was remitted in ancient times by one day of ecclesiastical penance. Quarantine = 40 days.

Many indulgences are also applicable to the poor souls in purgatory.

Application. Pronouncing the names of Jesus and Mary: 25 days indulgence; "Praised be Jesus Christ — forever:" 50 days; sign of the cross: 50 days; with holy water: 100 days; "My Jesus, mercy!" 100 days; "Sweet Heart of Mary, be my salvation!" 300 days; The Memorare, 300 days; the Angelus, 100 days, the acts of Faith, Hope and Charity: 7 years and 7 quarantines; Litany of the Blessed Virgin: 300 days.

5. Extreme Unction.

411. Who ought to receive the Sacrament of Extreme Unction?

Every one who has come to the use of reason and is dangerously sick, ought to receive the Sacrament of Extreme Unction.

Even children of 6 and 7 years, although they have not made their first confession. Persons suddenly taken sick, though they be unconscious or unable to speak.

412. How does the priest administer Extreme Unction?

The priest administers Extreme Unction by anointing the five senses of the sick person with holy oil, and saying: "Through this holy unction, and of His tender mercy, may the Lord pardon thee whatsoever sins thou hast committed by the sight, the hearing, etc."

413. What benefits does Extreme Unction confer on the soul?

Extreme Unction confers these benefits on the soul

1) it increases sanctifying grace,

2) it remits the venial sins and those

3.) že posiluje duši v utrpení a pokušení.

414.* Jak prospívá poslední pomazání tělu?

Poslední pomazání prospívá tělu tím, že nemocnému ulevuje v bolestech a často navrací mu zdraví.

"Stůně-li kdo z vás? uvediž (k sobě) starších církve, a ať se nad ním modlí, mažíce jej olejem ve jménu Páně, a modlitba víry uzdraví nemocného a polehčíť jemu Pán, a jestliže jest v hříších, budou mu odpuštěny." (Jak. 5, 14-15.)

Výměr: Poslední pomazání je svátost, která jest ustanovena ku prospěchu nemocných.

415. Kdy má nemocný přijati poslední pomazání?

Nemocný má přijati poslední pomazání když jest ještě při rozumu.

*Jestliže jest možno, přijmi ještě svátost pokání a tělo Páně před pomazáním sv. olejem. Po posledním pomazání udělují se plnomocné odpustky v hodinu smrti.

416. Co má býti připraveno ve světnici nemocného pro poslední pomazání?

Ve světnici nemocného toto má býti připraveno pro poslední pomazání:

1.) Stůl, přikrytý bílým prostěradlem.
2.) Na stole kříž.
3.) Na každé straně kříže posvěcená svíce.
4.) Svěcená voda.
5.) Sůl nebo chléb.
6.) Bavlna.
7.) Sklenice vody.
8.) Lžička.

Naučení: Nebezpečně jsa nemocen pošli záhy pro kněze, abys s plným vědomím mohl přijati svátost posledního pomazání a s patřičnou nábožností. Modli se často ještě ve zdraví za milosť šťastné smrti a abys neodešel z tohoto života bez svatých svátostí.

(Bona Mors, nebo bratrstvo pro šťastnou smrt.)

mortal sins which the sick person cannot confess,

3) it gives strength in suffering and temptations.

414. How does Extreme Unction benefit the body?

Extreme Unction benefits the body by relieving it in its pain and often restoring it to health.

"*Is any man sick among you? Let him bring in the priests of the Church, and let them pray over him, anointing him with oil in the name of the Lord: And the prayer of faith shall save the sick man, and the Lord shall raise him up: and if he be in sins, they shall be forgiven him*" (Jas. 5, 14. 15).

Definition: Extreme Unction is the Sacrament, which is instituted for the benefit of the sick.

415. When should a sick person receive Extreme Unction?

A sick person should receive Extreme Unction whilst he still has the use of his reason.

If possible, receive the Sacrament of Penance and Holy Eucharist before being anointed; after Extreme Unction, the plenary indulgence for the hour of death is given.

416. What should be prepared in the sick room for the administration of the Last Sacraments?

For the administration of the Last Sacraments there should be prepared in the sick room

1) a table covered with a white cloth,
2) on the table a crucifix,
3) on each side of the crucifix a blessed candle,
4) holy water,
5) salt or bread,
6) cotton,
7) a glass of water,
8) a table-spoon.

Application. When seriously sick, send for the priest in time, that you may be able to receive the last Sacraments while fully conscious and with proper devotion. Pray often, while in health, for the grace of a happy death, and that you may not depart this life without the Sacraments.

(Bona Mors, or confraternity for a happy death.)

6. O svátosti svěcení kněžstva.

417.* Kdo může světiti na kněze?

Jen biskup může světiti na kněze.

418. Jak světí biskup na kněze?

Biskup vkládá ruce na ty, kteří mají býti vysvěceni a modlí se nad nimi; pomazává sv. olejem jejich ruce a odevzdává jim posvátné nádoby s chlebem a vínem.

419.* Jakou moc hlavně přijímá kněz při svěcení?

Při svěcení přijímá kněz hlavně moc obětovati mši svatou a odpouštěti hříchy.

420. Jakou zvláštní milost přijímá kněz při svěcení?

Při svěcení přijímá kněz tu zvláštní milost, aby způsobem Bohumilým mohl plniti své kněžské povinnosti.

Každý může býti vysvěcen, koho Pán Bůh si vyvolil ke kněžství, kdo má potřebné vědomosti a zbožnost a kdo dokončil svůj 24. rok.

421. Jaké svěcení předchází vysvěcení na kněze?

Čtyři nižší a dvě vyšší svěcení předcházejí vysvěcení na kněze.

Pořad svěcení: tonsura (při které se dostává klerika a vstupuje do kněžského stavu) ostiarius (vrátný), lektor (předčitatel), exorcista, akolyta (přisluhující při mši svaté) — subdiakon a diakon.

Nejvyšší svěcení jest svěcení na biskupa, neboť jest doplněním kněžství.

Kněžstvo — laikové.

Naučení: Kněží jsou zástupci Boží: proto je měj v uctivosti. Oni jsou tvoji největší duševní dobrodinci: proto jim buď vděčen. Oni se starají o tvoje věčné blaho: proto přispívej k jich vydržování. — "Kdo slouží oltáři, má z něho též žíti." Modlívej se za ně často, jako oni se modlí za tebe.

6. Holy Orders.

417. Who can administer the Sacrament of Holy Orders?

Only a bishop can administer the Sacrament of Holy Orders.

418. How does the bishop administer Holy Orders?

The bishop imposes his hands upon those to be ordained, prays over them, anoints their hands, and delivers to them the sacred vessels with bread and wine.

419. What power does the priest chiefly receive in ordination?

In ordination the priest chiefly receives the power to offer the Holy Sacrifice of the Mass, and to forgive sins.

420. What special grace does the priest receive in ordination?

In ordination the priest receives the special grace to fulfill his priestly duties in a manner pleasing to God.

Any one may be ordained who has received from God the vocation to the priesthood, who possesses the necessary knowledge and piety, and who has completed his 24th year.

421. What Orders precede ordination?

Ordination is preceded by four minor, and two major Orders.

The series of Orders: (tonsure, by which the cassock is received and the clerical state is entered) *ostiarius* (doorkeeper), *lector* (reader), *exorcist*, *acolyte* (Mass-server) — *subdeacon* and *deacon*.

The highest order is that of a bishop, since it is a completion of the priesthood.

Clergy — laity.

Application. Priests are God's representatives: therefore respect them. They are your greatest spiritual benefactors: therefore be grateful to them. They take care of your eternal welfare: therefore you should contribute to their support. "He that serves the altar shall also live by the altar." Pray often for them, as they do for you.

7. O svátosti stavu manželského.

422.* Proč jest manželství posvátné?

Manželství je posvátné:

1.) Protože Bůh sám je ustanovil v ráji.
2.) Protože Kristus Pán je povýšil na svátost.

423. Oč se mají nejvíce starati ti, kteří chtějí vstoupiti v manželství?

Ti, kteří chtějí vstoupiti v manželství, mají se o to nejvíce starati, aby též druhá osoba byla dobrý a ctnostný katolík.

Náboženství a ctnost, nikoliv peníze a krása, činí manželství šťastným.

424. Jak se nazývají dvě osoby, které si manželství slíbily?

Dvě osoby, které si manželství slíbily, nazývají se snoubenci.

Přislíbení manželství je závazné. Ten, kdo zruší takový slib bez závažné příčiny, dopouští se těžkého hříchu.

425. Jak přijímají snoubenci svátost manželství?

Snoubenci přijímají svátost manželství, když prohlásí před knězem a dvěma svědky, že spolu do stavu manželského vstupují.

Svatební obřad — svěcení prstenů.

426. Kdy přijímají snoubenci slavné oddavkové požehnání?

Snoubenci přijímají slavné oddavkové požehnání při oddavkové mši svaté.

Odtud jest vroucí přání církve, aby všickni snoubenci oddáváni byli při mši svaté.

427.* Může býti manželství rozloučeno?

Manželství nikdy nemůže býti rozloučeno leč smrtí — jest nerozlučitelné.

Rozloučení při světském úřadě — tak zvaný rozvod, — nemá žádné platnosti před Bohem ani před církví. Jestliže osoba takto rozvedená vstupuje v manželství znovu, ač druhá je ještě na živu, žije v cizoložství.

7. Matrimony.

422. Why is Matrimony sacred?

Matrimony is sacred:

1) because God Himself instituted it in Paradise,

2) because Christ made it a Sacrament.

423. What should be the chief care of those who intend to enter the state of matrimony?

The chief care of those who intend to enter the state of matrimony should be: to see that the other person be a good and virtuous Catholic.

Religion and virtue, not money and beauty, make matrimony happy.

424. What are two persons called who have promised to marry each other?

Two persons who have promised to marry each other are called betrothed or engaged.

A solemn promise of marriage is binding. He who breaks such a promise without an important reason, commits a grievous sin.

425. How do bride and bridegroom receive the Sacrament of Matrimony?

Bride and bridegroom receive the Sacrament of Matrimony by declaring in presence of their pastor and two witnesses that they take each other for husband and wife.

Marriage rite — blessing of the ring.

426. When do bride and bridegroom receive the solemn nuptial blessing?

Bride and bridegroom receive the solemn nuptial blessing only at the nuptial Mass.

Hence it is the ardent wish of the Church that all betrothed be married at Mass.

427. Can the bond of marriage ever be dissolved?

The bond of marriage can never be dissolved except by death — it is indissoluble.

A separation by the secular court — the so-called divorce — is of no avail before God and the Church. If a person thus separated marries again whilst the other party is still alive, he or she lives in adultery.

428.* Jakou milost uděluje svátost manželství?

Svátost manželství uděluje manželům milost, aby dobře mohli plniti povinnosti svého stavu.

429. Které jsou nejdůležitější vzájemné povinnosti manželů?

Nejdůležitější vzájemné povinnosti manželů jsou: aby žili spolu v lásce a věrnosti, a pomáhali si navzájem až do smrti.

430. Která jest hlavní povinnost manželů k jich dětem?

Hlavní povinnost manželů k jich dětem jest ta, aby jim dali dobré, křesťanské vychování.

Mají je vychovávati nikoli pro svět, nýbrž pro Boha, který bude požadovati přísný počet od rodičů.

Učiti je záhy modliti se — posílati je do katolických škol (ne do státních škol) — naváděti je ke ctnostem a náboženství slovem i příkladem; chrániti je před hříchem, trestati je, jestliže nutno — modliti se za ně každý den.

Naučení: Manželství je posvátný stav — je to stav nesnadný a plný zodpovědnosti. Nikdo nemůže v něm býti šťasten bez požehnání Božího; proto by každý měl vstupovati veň ve jménu Božím, dle zákonů a přání Jeho svaté církve. Kdokoli vstupuje veň ve smrtelném hříchu, páchá svatokrádež a přivolává na svou hlavu kletbu Boží.

---

428. What grace does the Sacrament of Matrimony give?

The Sacrament of Matrimony gives to the married couple the grace to fulfill the duties of their state.

429. Which are the most important duties of married people towards each other?

The most important duties of married people towards each other are to live in mutual love and fidelity, and to assist each other until death separates them.

430. Which is the chief duty of married people towards their children?

The chief duty of married people towards their children is to give them a good, Christian education.

They should bring them up, not for the world, but for God, who will demand a strict account of the parents.

To teach them early to pray — send them to the Catholic school (not to the public school) — lead them on to virtue and religion by example as well as by words — guard them against sin — punish them, if necessary — pray for them every day.

Application. Matrimony is a holy state — it is also a difficult and responsible one. Without the blessing of God, no one can be happy in this state, therefore it should be entered with God according to the rules and wishes of His Holy Church. Whoever enters this state in mortal sin, commits a sacrilege and draws down upon himself the curse of God.

ČÁSŤ IV.

Musíme se modliti.

431.* Co znamená: modliti se?

Modliti se znamená: pozdvihnouti duši k Pánu Bohu, abychom s Ním mluvili.

Můžeme se modliti jen srdcem — vnitřní modlitba — nebo vyjadřovati své myšlenky slovy — slovní modlitba. Jestliže se modlíme bez myšlení na Pána Boha: retní modlitba — hříšná.

432. Proč se modlíme?

Modlíme se:

1.) Abychom chválili Boha.
2.) Abychom děkovali Bohu.
3.) Abychom Boha prosili.

Modlitba chvály, díkůčinění a prosebná.

433.* Proč se musíme modliti?

Musíme se modliti:

1.) Protože to Bůh přikázal.
2.) Protože bez modlitby nemůžeme zůstati v milosti Boží.

Modlitba je tak potřebna duši, jako potrava tělu. Dech duše. Klíč od nebe. Řebřík k nebi.

Všichni, kteří jsou v nebi, dostali se tam, protože se dobře modlili. Všickni, kteří jsou v pekle, dostali se tam, protože se dobře nemodlili.

434. Jak se musíme modliti?

Modliti se musíme:

1.) Pobožně.
2.) Důvěrně.
3.) Vytrvale.

Part IV.

We must Pray.

---

431. What means:to pray?

To pray means: to raise our soul to God, in order to speak to Him.

We can pray with the heart only—*mental prayer*—or express our thoughts in words—*vocal prayer*. If we pray without thinking of God: *prayer of the lips*—a sin.

432. Why do we pray?

We pray
1) in order to praise God,
2) in order to thank God,
3) in order to beseech God.

Prayer of praise, of thanksgiving, and of petition.

433. Why must we pray?

We must pray
1) because God has commanded it,
2) because without prayer we cannot remain in the grace of God.

Prayer is as necessary for the soul as food is for the body. The breath of the soul. The key of Heaven. The ladder to Heaven.

All who are in Heaven, are there because they prayed well. All who are in hell, are there because they did not pray well.

434. How must we pray?

We must pray
1) with devotion,
2) with confidence,
3) with perseverance.

Humility — resignation to the will of God.

435. Kdo se modlí pobožně?

Ten se modlí pobožně, kdo myslí na Boha a na to, co chce Bohu říci.

436. Kdo se modlí důvěrně?

Ten se modlí důvěrně, kdo jest jist, že Bůh vyslyší jeho modlitbu, protože to slíbil.

"Všecko, začkoli modlíce se prosíte, věřte, že vezmete, a stane se vám." (Mar. 11, 24.) "Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete: tlucte a bude vám otevříno." (Mat. 7, 7.) "Amen, amen pravím vám: Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dát' vám." (Jan 16, 23.)

437. Kdo se modlí vytrvale?

Ten se modlí vytrvale, kdo neustává se modliti, třeba by nebyl vyslyšen okamžitě.

"Potřebí jest vždycky se modliti a neustávati." (Luk. 18, 1.)

Příklady: Neodbytný přítel. Kananejská žena. Svatá Monika modlila se 18 roků za obrácení svého syna Augustina.

438. Co smíme žádati od Boha?

Smíme žádati od Boha všecko, co jest potřebné a užitečné tělu a duši.

439.* Co bychom měli zvláště žádati od Boha?

Měli bychom zvláště žádati od Boha, abychom se dostali do nebe.

Milost vytrvalosti. Šťastná smrt.

440. Proč nedosahujeme vždycky všecko, zač se modlíme?

Nedosahujeme vždycky všecko, zač se modlíme:

1.) Protože se vždycky nemodlíme, jak bychom měli.
2.) Protože to, zač se modlíme, není vždy pro nás dobrým.

441.* Za koho máme se modliti?

Máme se modliti za sebe a za jiné, zvláště za své rodiče, příbuzné, za přátele i za nepřátele a za duše v očistci.

435. Who prays with devotion?

He prays with devotion, who thinks of God and of what he wishes to say to God.

436. Who prays with confidence?

He prays with confidence, who thinks: "God will surely hear my prayer, because He has promised it."

"*All things, whatsoever you ask when you pray, believe that you shall receive, and they shall come unto you*" (Mark. 11, 24). "*Ask, and it shall be given you: seek, and you shall find: knock, and it shall be opened to you*" (Matt. 7. 7). "*Amen, amen I say to you: if you ask the Father anything in My name, He will give it you*" (John 16, 23).

437. Who prays with perseverance?

He prays with perseverance, who does not cease to pray although he may not be heard immediately.

"*We ought always to pray and not to faint*" (Luke 18, 1).

Examples: The importunate friend. The woman of Chanaan. St. Monica prayed eighteen years for the conversion of her son Augustine.

438. What may we ask of God?

We may ask of God everything that is necessary or useful for body and soul.

439. What should we especially ask of God?

We should especially ask of God that we may gain Heaven.

Grace of perseverance. A happy death.

440. Why do we not always obtain what we ask for?

We do not always obtain what we ask for

1) because we do not always pray as we ought,
2) because what we ask for is not always good for us.

441. For whom should we pray?

We should pray for ourselves and for others, especially for our parents and relatives, for friends and enemies, and for the souls in purgatory.

442.* Kde se můžeme modliti?

Můžeme se modliti všude, protože Bůh je na každém místě.

443. Kde se zvláště dobře můžeme modliti?

Zvláště dobře můžeme se modliti v kostele.

Kostel je dům modlitby — dům Boží — posvěcen. V kostele je všecko posvátné. Pán Ježíš je tam přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní.

444.* Kdy se můžeme modliti?

Můžeme se modliti každý čas, ve dne i v noci.

445.* Kdy se zvláště máme modliti?

Máme se zvláště modliti:

1.) Každé ráno a večer.
2.) Před jídlem a po jídle.
3.) V neděli a v zasvěcené svátky.
4.) V každé potřebě a pokušení.

Denní modlitby záležejí v díkůčinění a prosbě.

Rodinné modlitby jsou zvláště účinné. Slova Pána Ježíše: "Kde jsou dva neb tři shromážděni ve jménu mém, tut' jsem já u prostřed nich." (Mat. 18, 20.)

Naučení: Modlívej se rád. Je to největší čest', že jest nám dovoleno mluviti s Bohem. Je tak snadno se modliti: můžeme se modliti každého času a na každém místě. Dítě rádo mluví se svým otcem a dítě Boží rádo mluví s Bohem. Modlitbou ctíme Pána Boha a můžeme dosíci všeho. Ten, kdo ví, jak se dobře modliti, ví též, jak dobře žíti (Sv. Augustin); a ten, kdo dobře žije, dobře i zemře.

O modlitbě Páně.

Otče náš, Jenž jsi na nebesích;
Posvěť se jméno Tvé:
Přijď království Tvé;
Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi;
Chléb náš vezdejší dejž nám dnes;
A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme
našim vinníkům.

442. Where can we pray?

We can pray everywhere, because God is everywhere.

443. Where especially can we pray well?

We can especially pray well in the church.

The church is the house of prayer — a house of God,— consecrated. In church everything is holy. Jesus present in the Blessed Sacrament.

444. When can we pray?

We can pray at all times, by day and by night.

445. When in particular should we pray?

We should pray in particular

1) every morning and evening,
2) before and after meals,
3) on Sundays and Holydays of obligation,
4) in every necessity and temptation.

Daily prayers consist of thanksgiving and petition.

Family prayers are particularly efficacious. The words of our Lord: "*Where there are two or three gathered together in My name, there am I in the midst of them*" (Matt. 18, 20.).

Application. Love and practice prayer. It is a great honor that we are permitted to speak to God. It is so easy to pray: we can do so at all times and in all places. A child loves to speak to its father, a child of God loves to speak to God. By prayer we honor God and may obtain everything. He that knows how to pray well, knows also how to live well (St. Augustine); and he that lives well, shall also die well.

The Lord's Prayer.

Our Father, who art in Heaven;
Hallowed be Thy name;
Thy kingdom come;
Thy will be done on earth as it is in Heaven;
Give us this day our daily bread;
And forgive us our trespasses as we forgive
those who trespass against us;

A neuvoď nás v pokušení
Ale zbav nás od zlého.
Amen.

446.* Proč je Otče náš nejlepší ze všech modliteb?

Otče náš je nejlepší ze všech modliteb, protože Sám Kristus Pán nás mu naučil.

Modlitba Páně. Nejmocnější. Jednoduchá a snadná pro mladé i staré. Všem vyhoví. Obsahuje všecko, zač máme se modliti. Je obsahem celého evangelia.

447.* Z čeho se skládá modlitba Páně?

Modlitba Páně skládá se z krátké předmluvy a ze sedmi proseb.

O předmluvě.

Otče náš, Jenž Jsi na nebesích.

448. **Co nám slovo: "Otče" připomíná?**

Slovo "Otče" nám připomíná, že se máme modliti s dětinnou důvěrou, protože Bůh jest naším Otcem.

449. **Co znamená slovo: "náš?"**

Slovo "náš", znamená, že se máme modliti jeden za druhého, protože jsme dítky jednoho nebeské Otce.

450. **Co znamenají slova: "Jenž jsi na nebesích?"**

Slova "Jenž jsi na nebesích" znamenají, že při modlitbě máme srdce své k Bohu pozdvihnouti a světské myšlenky zapuditi.

O sedmi prosbách.

První prosba: Posvěť se Jméno Tvé.

451. **Zač se modlíme v první prosbě?**

V první prosbě se modlíme za milost, abychom Pána Boha v každém čase ctili a oslavovali.

And lead us not into temptation;
But deliver us from evil.
Amen.

446. Why is the Our Father the best of all prayers?

The Our Father is the best of all prayers, because Christ Himself has taught it.

The Lord's Prayer. Is most powerful. Is simple and easy for young and old. Suits all. Contains everything for which we ought to pray. It is a summary of the whole gospel.

447. Of what parts does the Lord's Prayer consist?

The Lord's Prayer consists of a short preface and seven petitions.

The Preface.

Our Father who art in Heaven.

448. Of what should the word "Father" remind us?

The word "Father" should remind us to pray with filial confidence, because God is our Father.

Filial = childlike.

449. Of what should the word "our" remind us?

The word "our" should remind us to pray for one another, because we are all children of the one Father who is in Heaven.

450. Of what should the words "who art in Heaven" remind us?

The words "who art in Heaven" should remind us to raise our hearts to God, and to banish all worldly thoughts during prayer.

The Seven Petitions.

First Petition: *Hallowed be Thy name.*

451. What do we pray for in the first petition?

In the first petition we pray for the grace to honor and glorify God at all times.

Hallowed = honored as sacred.

Druhá prosba: **Přijď království Tvé.**

452. Zač se modlíme ve druhé prosbě?

Ve druhé prosbě se modlíme, aby Bůh přivedl všecky lidi do Své církve, a po smrti aby je vzal do nebe.

Třetí prosba: **Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi.**

453. Zač se modlíme ve třetí prosbě?

Ve třetí prosbě se modlíme, abychom v každý čas konali vůli Boží tak věrně, jak ji konají andělé v nebi.

Čtvrtá prosba: **Chléb náš vezdejší dejž nám dnes.**

454. Zač se modlíme ve čtvrté prosbě?

Ve čtvrté prosbě se modlíme, aby nám Bůh dal vše, čeho je třeba tělu i duši.

Pátá prosba: **Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.**

455. Zač se modlíme v páté prosbě?

V páté prosbě se modlíme, aby nám Bůh odpustil hříchy naše a tresty za ně.

456. Co slibujeme Bohu v páté prosbě?

V páté prosbě slibujeme Bohu, že odpustíme všem, kteří nám ublížili.

Šestá prosba: **A neuvoď nás v pokušení.**

457. Zač se modlíme v šesté prosbě?

V šesté prosbě se modlíme, aby nás Bůh bránil před pokušením, anebo aspoň nám dal milost je přemáhati.

Second Petition: *Thy kingdom come.*

452. What do we pray for in the second petition?

In the second petition we pray that God may bring all men into His Church and after death take them into Heaven.

Third Petition: *Thy will be done on earth as it is in Heaven.*

453. What do we pray for in the third petition?

In the third petition we pray that we may at all times do the will of God as faithfully as the angels do it in Heaven.

Fourth Petition: *Give us this day our daily bread.*

454. What do we pray for in the fourth petition?

In the fourth petition we pray that God may give us all that is necessary for body and soul.

Fifth Petition: *And forgive us our trespasses as we forgive those who trespass against us.*

455. What do we pray for in the fifth petition?

In the fifth petition we pray that God may forgive us our sins and the punishment due to them.

456. What do we promise God in the fifth petition?

In the fifth petition we promise God that we will forgive all those who have offended us.

Sixth Petition: *And lead us not into temptation.*

457. What do we pray for in the sixth petition?

In the sixth petition we pray that God may preserve us from temptations to sin, or, at least, give us the grace to resist them.

Sedmá prosba: Ale zbav nás od zlého.

458. Zač se modlíme v sedmé prosbě?

V sedmé prosbě se modlíme, aby nás Bůh chránil před hříchem a přede všemi zlými jeho následky.

459. Co znamená slovo "Amen"?

Slovo Amen znamená: "Staň se".

Naučení: Často se pobožně modli Otčenáš. Pomni, že modlitba tato pochází z Nejsvětějšího srdce Ježíšova, a dotkne se srdce Otce nebeského. Vždy dojde vyslyšení. Jsi-li v nesnázi anebo jiné potřebě a nevíš, jak bys Boha měl prositi, pomodli se Otčenáš, jenž obsahuje všecko.

Zdrávas Maria.

Zdrávas Maria, milosti plná! Pán s Tebou požehnaná Tys mezi ženami (slova archanděla Gabriela; Luk. 1, 28.), a požehnaný plod života Tvého (slova sv. Alžběty; Luk. 1, 42.) Ježíš. (Dodatek církve).

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Amen. (Modlitba církve svaté.)

460.* Z kolika částí skládá se Zdrávas Maria?

Zdrávas Maria skládá se ze dvou částí: z modlitby chvály a z modlitby prosby.

Ave Marie. Pozdravení andělské.

Modlitba chvály.

461. Na co si máme vzpomenouti, když se modlíme "Zdrávas Maria"?

Když se modlíme "Zdrávas Maria", máme si vzpomenouti, že pozdravujeme a uctíváme Pannu Marii těmi slovy, kterými ji anděl pozdravil a uctil ve jménu Božím.

Seventh Petition: *But deliver us from evil.*

458. What do we pray for in the seventh petition?

In the seventh petition we pray that God may preserve us from sin and from all the evils which came into the world through sin.

459. What does the word 'Amen' mean?

The word 'Amen' means: 'So be it.'

Application. Say the Our Father frequently, and with devotion. Remember, it came from the most sacred Heart of Jesus and touches the Heart of our heavenly Father. It always finds a ready hearing. If you are in trouble or in need and know not how to speak to God: say the Our Father, it includes everything.

The Hail Mary.

Hail Mary, full of grace! the Lord is with thee, blessed art thou among women (words of the Archangel Gabriel; Luke 1, 28), and blessed is the fruit of thy womb, (words of St. Elizabeth; Luke 1, 42), Jesus. (Added by the Church.)

Holy Mary, Mother of God! pray for us sinners, now, and at the hour of our death. Amen. (Prayer of the Church.)

460. Of how many parts does the Hail Mary consist?

The Hail Mary consists of two parts: a prayer of praise and a prayer of petition.

Ave Maria. Angelical Salutation.

The Prayer of Praise.

461. Of what should we think when saying the words 'Hail Mary'?

When saying the words 'Hail Mary' we should think that we salute and honor the Blessed Virgin Mary in the same words in which the angel, in the name of God, saluted and honored her.

462. Co znamenají slova "milosti plná"?

Slova "milosti plná" znamenají, že Bůh udělil Panně Marii tolik svatosti, kolik jen může uděliti člověku.

463. Co znamenají slova "Pán s Tebou"?

Slova "Pán s Tebou" znamenají, že Bůh byl vždy zvláštním způsobem s Pannou Marií.

464. Co znamenají slova "požehnaná Tys mezi ženami"?

Slova "požehnaná Tys mezi ženami" znamenají, že Panna Maria je požehnaná a poctěná nade všechny ženy.

465. Co znamenají slova "požehnaný plod života Tvého, Ježíš"?

Slova "požehnaný plod života Tvého, Ježíš" znamenají, že Panna Maria jest proto požehnaná, poněvadž porodila Spasitele, od Něhož pocházejí všechny milosti.

Modlitba prosby.

466. Co žádáme od Panny Marie?

Žádáme od Panny Marie, aby za nás u Boha orodovala.

467. Proč Panna Maria může obdržeti všecko pro nás od Boha?

Panna Maria může obdržeti všechno pro nás od Boha, protože je matkou Boží.

468. Proč pravíme: "Pros za nás hříšné"?

Pravíme: "pros za nás hříšné", protože jsme hříšníci a protože Panna Maria cítí zvláštní soustrast s hříšníky.

462. What do we mean when we say 'full of grace'?

When we say 'full of grace' we mean that God gave the Blessed Virgin all the holiness that He can give to a human being.

463. What do we mean when we say 'the Lord is with thee'?

When we say 'the Lord is with thee' we mean that God always was with the Blessed Virgin in a most particular manner.

464. What do we mean when we say 'blessed art thou among women'?

When we say 'blessed art thou among women' we mean that the Virgin Mary is blessed and honored above all women.

465. What do we mean when we say 'blessed is the fruit of thy womb, Jesus'?

When we say 'blessed is the fruit of thy womb, Jesus' we mean that the Virgin Mary is blessed for having given birth to the Redeemer from Whom all blessings come.

The Prayer of Petition.

466. What do we ask of the Blessed Virgin Mary?

We ask of the Blessed Virgin Mary that she may pray to God for us.

467. Why can the Blessed Virgin Mary obtain for us all things from God?

The Blessed Virgin Mary can obtain for us all things from God, because she is the Mother of God.

468. Why do we say: 'pray for us sinners'?

We say: 'pray for us sinners', because we are sinners and because the Blessed Virgin Mary has especial compassion for sinners.

469. Co žádáme od Panny Marie slovy: "nyní i v hodinu smrti naší"?

Slovy: "nyní i v hodinu smrti naší" žádáme od Panny Marie:

1.) Aby nám vyprosila všecko, čeho potřebujeme za živa;
2.) Aby nám pomohla zvláště v hodinu smrti dostati se do nebe.

Naučení: Po modlitbě Otčenáši je "Zdrávas Maria" nejmilejší, nejkrásnější a nejmocnější modlitbou. Je nejkrásnějším pozdravením, které kdy slyšeno bylo na světě; anděl první je vyslovil. Modli se vždy nábožně Zdrávas Maria, tak nejvíce potěšíš svou nebeskou Matku a budeš jist Její přímluvou.

Anděl Páně.

470. Co se modlíme, když se zvoní anděl Páně?

Když se zvoní anděl Páně, modlíme se:

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii poselství.
A ona počala z Ducha Svatého.

Zdrávas.

I řekla Marie: Aj, já dívka Páně.
Staniž mi se podle slova tvého.

Zdrávas.

A Slovo tělem učiněno jest.
A přebývalo mezi námi.

Zdrávas.

Oroduj za nás svatá Boží Rodičko! Abychom byli hodni učiněni zaslíbení Kristových.

MODLEME SE:

Milost Tvou prosíme, Pane, rač v mysli naše vlíti, abychom jenžto jsme andělským zvěstováním vtělení Krista, Syna Tvého poznali, skrze umučení Jeho a kříž ku slávě vzkříšení přivedeni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

469. What do we ask of the Blessed Virgin Mary when we say: 'now, and at the hour of our death'?

When we say: 'now, and at the hour of our death' we ask the Blessed Virgin Mary

1) **to obtain for us everything that we need in life;**
2) to assist us especially when we die that we may obtain Heaven.

Application. Next to the Our Father, the Hail Mary is the sweetest, the most beautiful, and the most powerful prayer. It is the most beautiful salutation that was ever heard on earth: first spoken by the angel. Always say the Hail Mary with devotion; thus you give great pleasure to your heavenly Mother Mary, and will be sure of her intercession.

The Angelus.

470. What prayer do we say when the bell rings for the Angelus?

When the bell rings for the Angelus we say:

The Angel of the Lord declared unto Mary.
And she conceived by the Holy Ghost.
Hail, Mary, etc.

Behold the handmaid of the Lord.
Be it done unto me according to Thy word.
Hail, Mary, etc.

And the Word was made flesh.
And dwelt among us.
Hail, Mary, etc.

Let us pray.

Pour forth, we beseech Thee, O Lord, Thy grace into our hearts; that as we have known the Incarnation of Christ Thy Son by the message of an Angel, so, by His Passion and Cross,

471. Proč se zvoní anděl Páně třikrát denně?

Anděl Páně se zvoní třikrát denně, abychom děkovali Pánu Bohu za vtělení se Syna Božího a utíkali se pod ochranu Matky Boží.

472. Musíme se modliti anděl Páně?

Nemusíme se modliti anděl Páně, ale je to dobré a spasitelné pro nás.

Růženec.

Ve jménu Otce atd.
Věřím v Boha Otce Všemohoucího atd.
Sláva Otci atd.
Otče náš atd.

Tři Zdrávas Maria; prosíme za milost víry, naděje a lásky.

1.) Rozmnož víru naši.
2.) Posilni naši naději.
3.) Rozhojni lásku naši.
Sláva Otci atd.
Otče náš atd.

Potom se modli desetkrát Zdrávas Maria (desátek) rozjímaje o každém z následujících tajemství:

1. Růženec radostný — od adventu do postu.

1.) Kterého Jsi z Ducha Svatého počala.
2.) S kterým Jsi Alžbětu navštívila.
3.) Kterého Jsi, Panno, v Betlémě porodila.
4.) Kterého Jsi v chrámě obětovala.
5.) Kterého Jsi v chrámě nalezla.

we may be brought to the glory of His resurrection; through the same Christ our Lord. Amen.

471. Why is the Angelus-bell rung three times a day?

The Angelus-bell is rung three times a day in order that we may frequently thank God for the Incarnation and place ourselves under the protection of the Mother of God.

472. Are we obliged to say the Angelus?

We are not obliged to say the Angelus, but it is good and salutary to do so.

The Rosary.

In the name of the Father, etc.
I believe in God the Father Almighty, etc.
Glory be to the Father, etc.
Our Father, etc.

Three Hail Marys, asking for the grace of faith, hope and charity.

1. Increase our faith.
2. Strengthen our hope.
3. Inflame our hearts with the fire of divine love.

Glory be to the Father, etc.
Our Father, etc.

Then say ten Hail Marys (= a decade) meditating on each of the following mysteries:

I. The five joyful mysteries, — which are said from Advent until Lent.

1. The Annunciation.
2. The Visitation.
3. The Birth of Jesus Christ in Bethlehem.
4. The Presentation of our Blessed Lord in the Temple.
5. The Finding of the Child Jesus in the Temple.

II. Růženec bolestný — v postě.

1.) Který se pro nás krví potiti ráčil.
2.) Který pro nás bičován býti ráčil.
3.) Který pro nás trním korunován býti ráčil.
4.) Který pro nás těžký kříž nésti ráčil.
5.) Který za nás ukřižován býti ráčil.

III. Růženec slavný — od velikonoc do adventu.

1.) Který z mrtvých vstáti ráčil.
2.) Který na nebe vstoupiti ráčil.
3.) Který Ducha Sv. seslati ráčil.
4.) Který Tebe na nebe vzíti ráčil.
5.) Který Tě v nebi korunovati ráčil.

473. Proč je růženec mocnou modlitbou?

Růženec je mocnou modlitbou:

1.) Protože se skládá z nejkrásnějších modliteb.
2.) Protože jím dosahujeme mnoho milostí a odpustků.

Říjen, růženecký měsíc. — Spolek sv. růžence. — Živý růženec.

474. Kdy máme zvláštní prospěch z modlitby sv. růžence?

Zvláštní prospěch z modlitby svatého růžence máme, když při každém tajemství prosíme za zvláštní milost.

Abychom správně se modlili růženec, musíme: 1.) pronášeti zbožně slova, 2.) rozjímati krátce o každém tajemství. To jsou též podmínky, abychom dosáhli odpustků.

II. The five sorrowful mysteries. — During Lent.

1. The Prayer and Blood Sweat of our Blessed Saviour in the Garden.
2. The Scourging of our Blessed Lord at the Pillar.
3. The Crowning of our Blessed Saviour with Thorns.
4. Jesus carrying His Cross.
5. The Crucifixion of our Lord Jesus Christ.

III. The five glorious mysteries. — From Easter to Advent.

1. The Resurrection of our Lord from the dead.
2. The Ascension of Christ into Heaven.
3. The Descent of the Holy Ghost upon the Apostles.
4. The Assumption of the Blessed Virgin Mary into Heaven.
5. The Coronation of the Blessed Virgin Mary in Heaven.

473. Why is the rosary so excellent a prayer?

The rosary is so excellent a prayer

1) because it is composed of the most beautiful prayers;

2) because by it we obtain many graces and gain many indulgences.

October, rosary month. — Confraternity of the rosary. — Living rosary.

474. When do we derive particular benefit from the rosary?

We derive particular benefit from the rosary when we ask for a particular grace at every mystery.

To say the rosary properly, we must: 1) pronounce the words devoutly, 2) meditate briefly on each mystery. These are also the conditions for gaining the indulgences.

O křížové cestě.

475. **Které jest čtrnáctero zastavení křížové cesty?**

Čtrnáctero zastavení křížové cesty jest:

1.) Pán Ježíš je odsouzen na smrt.
2.) Pán Ježíš béře na Sebe těžký kříž.
3.) Pán Ježíš padá ponejprv pod křížem.
4.) Pán Ježíš potkává Svou zarmoucenou matku.
5.) Šimon Cyrenský pomáhá Ježíšovi nésti kříž.
6.) Veronika podává Ježíši roucho.
7.) Ježíš padá po druhé pod křížem.
8.) Ženy Jerusalemské pláčou nad Ježíšem.
9.) Pán Ježíš padá po třetí pod křížem.
10.) Pán Ježíš oděvu zbaven.
11.) Pán Ježíš jest na kříž přibit.
12.) Pán Ježíš na kříži umírá.
13.) Pán Ježíš Matce Své na klín položen.
14.) Pán Ježíš položen do hrobu.

476. **Co musíme činiti, když se modlíme křížovou cestu soukromně?**

Když se modlíme křížovou cestu soukromně, musíme jíti od jednoho zastavení ke druhému a rozjímati u každého zastavení o utrpení Páně.

Takto jen můžeme dosíci odpustků. Jinak ovšem, modlíme-li se společně.

O litaniích.

477. **Co jsou litanie?**

Litanie jsou modlitby, složené ze mnoha krátkých vzývání Boha a Svatých.

478. **Které jsou nejdůležitější litanie?**

Nejdůležitější litanie jsou:

1.) Litanie Nejsvětějšího jména Ježíš.
2.) Litanie Nejsv. Srdce Pána Ježíše.

The Stations of the Cross.

475. Which are the fourteen stations of the Cross?

The fourteen stations of the Cross are:
1) Jesus is condemned to death.
2) Jesus is made to bear his Cross.
3) Jesus falls the first time under His Cross.
4) Jesus meets His afflicted Mother.
5) The Cyrenian helps Jesus to carry His Cross.
6) Veronica wipes the face of Jesus.
7) Jesus falls the second time.
8) Jesus speaks to the women of Jerusalem.
9) Jesus falls the third time.
10) Jesus is stripped of His garments.
11) Jesus is nailed to the Cross.
12) Jesus dies on the Cross.
13) Jesus is taken down from the Cross.
14) Jesus is placed in the sepulchre.

476. What must we do when saying the stations privately?

When saying the stations privately, we must go from one station to another and meditate at each station on the sufferings of our Lord.

Thus only can the indulgences be gained. It is different when the stations are said in common.

Litanies.

477. What are litanies?

Litanies are prayers composed of many short invocations of God and of the saints.

478. Which are the approved litanies?

The approved litanies are:
1) the litany of the Most Holy Name of Jesus,
2) the litany of the Sacred Heart of Jesus,
3) the litany of the Blessed Virgin,
4) the litany of St. Joseph,
5) the litany of the Saints.

3.) Litanie Panny Marie.
4.) Litanie sv. Josefa.
5.) Litanie všech svatých.

Těchto pět litanií je schváleno Svatým Otcem.

O znamení sv. kříže.

Ve jménu † Otce i † Syna i † Ducha Svatého. Amen.

479. **Proč uctíváme Pána Boha zvláště znamením sv. kříže?**

Uctíváme Pána Boha zvláště znamením sv. kříže, protože sv. křížem vyznáváme víru v Nejsv. Trojici a ve vykoupení.

Vyznáváme víru svou v Nejsv. Trojici slovy, a víru svou ve vykoupení znamením, které děláme pronášejíce ona slova.

480. **Proč jest znamení sv. kříže velmi užitečné a mocné?**

Znamení sv. kříže jest velmi užitečné a mocné:
1.) Protože jím odháníme d'ábla, který se kříže bojí.
2.) Protože jím dosahujeme mnoho milostí a požehnání od Boha.

Odtud požehnati se znamená udělati znamení sv. kříže.

481.* **Kdy máme zvláště dělati znamení sv. kříže?**

Máme dělati znamení sv. kříže zvláště:
1.) Když se ráno probudíme a večer když leh※áme.
2.) Před modlitbou a po modlitbě.
3.) Když jsme pokoušeni, zvláště zlými myšlenkami.
4.) V každém nebezpečí.
5.) Dříve než podnikáme něco důležitého.

O žehnáních a svěceních.

482. **Kdy je znamení sv. kříže zvláště mocné?**

Znamení sv. kříže je zvláště mocné, když biskup nebo kněz je činí nad osobami nebo věcmi ve jménu církve; tím je žehná, nebo světí.

The Sign of the Cross.

In the name of the † Father and of the † Son and of the † Holy Ghost. Amen.

479. Why do we honor God in a particular manner by making the sign of the cross?

We honor God in a particular manner by making the sign of the cross, because we thereby profess our faith in the Blessed Trinity and in the Redemption.

We profess our faith in the Blessed Trinity by the words, our faith in the Redemption by the sign which we make while pronouncing the words.

480. Why is the sign of the cross so very beneficial and efficacious?

The sign of the cross is so very beneficial and efficacious

1) because it drives away the devil who fears the cross,
2) because by it we obtain many graces and blessings from God.

Hence to *'bless oneself'* means to make the sign of the cross.

481. When should we particularly make the sign of the cross?

We should particularly make the sign of the cross

1) in the morning on awakening and in the evening when retiring,
2) before and after prayer,
3) when tempted, especially by bad thoughts,
4) in all dangers,
5) before undertaking anything important.

Blessings and Consecrations.

482. When in particular is the sign of the cross efficacious?

The sign of the cross is particulary efficacious when a bishop or priest, in the name of the Church, makes it over persons or things; because thereby they are blessed and made holy.

483.* Co se modlí kněz, když žehná?

Když kněz žehná, vzývá požehnání Boží na osoby nebo věci ve jménu církve.

Požehnání při mši sv., požehnání s Nejsv. Svátostí, žehnání dětí, žehnání nemocných. Požehnání sv. Blažeje.

Považuj vždy za veliké dobrodiní dosáhnouti požehnání biskupa nebo kněze.

484. Co se stane, když kněz světí osoby nebo věci?

Když kněz světí osoby nebo věci, stávají se svatými a posvěcenými ke službě Boží.

Chrám, oltáře, zvony, kalichy, — voda, svíce, popel, palmy, paškal, — kříže, růžence, medálky, obrazy atd. — Svátostniny.

485. Proč jest velice užitečné míti a užívati svěcených věcí?

Jest velice užitečné míti a užívati svěcených věcí:

1.) Protože nás chrání proti ďáblu a mnohým zlým věcem.

2.) Protože nám zjednávají požehnání pro tělo i pro duši.

486.* Které ze svěcených věcí máme nejčastěji užívati?

Nejčastěji ze svěcených věcí máme užívati svěcené vody.

Má býti vždy v katolické domácnosti.

Naučení: Nos u sebe vždy něco svěceného: růženec, medálek, škapulíř a podobné. Měj vždy doma svěcené svíce, palmy a svěcenou vodu. Pokrop se často svěcenou vodou, zvláště vstávaje, opouštěje dům a ukládaje se ke spaní. Ona má velkou moc. Vykropuj svěcenou vodou ku prospěchu duší v očistci, a říkej: "Odpočinutí věčné dej jim, o Pane."

483. What prayer does the priest say when blessing persons or things?

When blessing persons or things, the priest, in the name of the Church, implores the blessing of God on them.

The blessing at Mass; Benediction with the Blessed Sacrament; blessing of children; blessing of the sick. The blessing of St. Blase.

Always consider it a great benefit to receive a bishop's or a priest's blessing.

484. What takes place when the priest blesses persons or things?

When the priest blesses persons or things they are holy and consecrated to the service of God.

Churches, altars, bells, chalices, — water, candles, ashes, palms, Easter-candle, — crucifixes, rosaries, medals, pictures, etc.

Sacramentals.

485. Why is it very beneficial to use blessed articles?

It is very beneficial to use blessed articles

1) because they protect us against the devil and many evils,

2) because they give us blessings for soul and body.

486. Which, of all blessed objects should we most frequently use?

Of all blessed objects, we should most frequently use holy water.

It should always be in Catholic homes.

Application. Always have something blessed about you: a rosary, medal, scapular and the like. Have always in your homes blessed candles, palms and holy water. Use holy water frequently, especially when rising, leaving the house and retiring. It has a great power. Sprinkle holy water for the benefit of the poor souls, and whilst doing so say: 'Eternal rest grant unto them, O Lord.'

Modlitby a poučení.

Znamení sv. kříže.

Ve jménu † Otce i † Syna i † Ducha Svatého. Amen.

Modlitba Páně.

Otče náš, jenž Jsi na nebesích! Posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvoď nás v pokušení. Ale zbav nás od zlého. Amen.

Pozdravení andělské.

Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou. Požehnaná Ty's mezi ženami a požehnaný plod života tvého, Ježíš. Svatá Maria, matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrtí naší. Amen.

Apoštolské vyznání víry.

Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Jesu Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, Jenž se počal z Ducha Svatého, narodil se z Marie Panny; trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest; sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých; vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího; odtud přijde soudit živých i mrtvých. Věřím v Ducha Svatého; svatou církev obecnou, Svatých obcování; odpuštění hříchů; těla vzkříšení a život věčný. Amen.

Prayers and Instructions.

The Sign of the Cross.

In the name of the † Father, and of the † Son, and of the † Holy Ghost. Amen.

The Our Father, or Lord's Prayer.

Our Father who art in Heaven; hallowed be Thy name; Thy kingdom come; Thy will be done on earth as it is in Heaven; give us this day our daily bread; and forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us; and lead us not into temptation; but deliver us from evil. Amen.

The Hail Mary, or Angelical Salutation.

Hail Mary, full of grace, the Lord is with thee; blessed art thou among women, and blessed is the fruit of thy womb, Jesus. Holy Mary, Mother of God, pray for us sinners, now and at the hour of our death. Amen.

The Apostles' Creed.

I believe in God, the Father Almighty, Creator of Heaven and earth; and in Jesus Christ, His only Son, our Lord, Who was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary; suffered under Pontius Pilate, was crucified; died, and was buried; He descended into hell; the third day He arose again from the dead; He ascended into Heaven, sitteth at the right hand of God, the Father Almighty; from thence He shall come to judge the living and the dead. I believe in the Holy Ghost; the Holy Catholic Church; the Communion of Saints; the forgiveness of sins, the resurrection of the body, and life everlasting. Amen.

Anděl Páně.

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii poselství.
A ona počala z Ducha Svatého.
Zdrávas.
I řekla Maria: Aj, já dívka Páně.
Staniž mi se podle slova tvého.
Zdrávas.
A Slovo tělem učiněno jest
A přebývalo mezi námi.
Zdrávas.
Oroduj za nás, Svatá Boží Rodičko!
Abychom hodni učiněni byli zaslíbení Kristových.

MODLEME SE.

Milost Tvou prosíme, Pane, rač v mysli naše vlíti, abychom, jenžto jsme andělským zvěstováním vtělení Krista Syna Tvého poznali, skrze umučení Jeho a kříž ku slávě vzkříšení přivedeni byli. Skrze téhož Krista Pána našeho. Amen.

Od vzkříšení Páně až ke svátku Nejsvětější Trojice.

Raduj se nebes královno, alleluja.
Neb syn Tvůj, Jehož's nosila, alleluja. Zdrávas.
Vstal z mrtvých jak předem pravil, alleluia.
Přimluv se za nás u Něho, alleluja. Zdrávas.
Raduj se a plesej, Panno Maria, alleluja.
Neboť vstal Pán v pravdě, alleluja. Zdrávas.

MODLEME SE.

Bože, Jenž Jsi z mrtvých vstáním Syna svého, Pána, našeho, celý svět oblažiti ráčil, dej, prosíme, abychom na přímluvu Blahoslavené Panny Marie, Rodičky Jeho, blaženosti života věčného dosáhli. Pro téhož Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Vzbuzení víry, naděje a lásky.

VÍRA: O můj Bože! Věřím pevně všecko, co nám skrze svou svatou církev k věření předkládáš, poněvadž Ty, věčná a neomylná pravda, jsi to zjevil. O Ježíši, rozmnož víru mou!

The Angelus.

The Angel of the Lord declared unto Mary.
And she conceived by the Holy Ghost.
Hail, Mary, etc.
Behold the handmaid of the Lord.
Be it done unto me according to thy word.
Hail, Mary, etc.
And the Word was made flesh.
And dwelt among us.
Hail, Mary, etc.
Pray for us, O Holy Mother of God,
That we may be made worthy of the promises of Christ.

LET US PRAY.

Pour forth, we beseech Thee, O Lord, Thy grace into our hearts; that as we have known the Incarnation of Christ Thy Son by the message of an Angel, so, by His Passion and Cross, we may be brought to the glory of His resurrection; through the same Christ our Lord. Amen.

From Easter until Trinity Sunday.

O Queen of Heaven, rejoice! Alleluia.
For He whom thou didst merit to bear, Alleluia.
Hath arisen, as He said, Alleluia.
Pray for us to God. Alleluia.
Rejoice and be glad, O Virgin Mary. Alleluia.
For the Lord hath risen indeed. Alleluia.

LET US PRAY.

O God, who through the Resurrection of Thy Son our Lord Jesus Christ, didst vouchsafe to fill the world with joy; grant, we beseech Thee, that, through His Virgin Mother, Mary, we may lay hold on the joys of everlasting life. Through the same Christ our Lord. Amen.

Acts of Faith, Hope and Charity.

FAITH. O my God! I firmly believe all the sacred truths which Thy holy Catholic Church believes and teaches, because Thou, the infallible truth, hast revealed them. — O Jesus, increase my faith.

NADĚJE: O můj Bože! Doufám pro zásluhy Pána Ježíše obdržeti od Tebe odpuštění hříchů svých, Tvou milost a život věčný, poněvadž jsi to slíbil, jenž jsi všemohoucí, věčný a nekonečně milosrdný. O Ježíši, posilni naději mou!

LÁSKA: O můj Bože! Miluji Tě z celého srdce svého nade všecko, poněvadž jsi můj nejlaskavější Otec a největší dobrodinec. Pro Tebe miluji též bližního svého, přítele nebo nepřítele, jako sebe samého. O Ježíši, rozněť lásku mou.

KRÁTCE.

O můj Bože, věřím pevně všecko, co Jsi zjevil, protože Jsi neomylná Pravda.

O můj Bože, doufám všecko, co Jsi slíbil, protože Jsi věrný.

O můj Bože, miluji Tě z celého srdce, protože Jsi mne dříve miloval a obdařil mne nesčíslnými dobrodiními.

Vzbuzení lítosti.

O milosrdný Bože: Zhřešil jsem. Nejsem hoden slouti synem Tvým. Ty nenávidíš hřích; já jsem jej miloval. Ty trestáš hřích přísně, já jsem opovrhl Tvým trestem. Tys byl vždy tak dobrý ke mně a já jsem Tě urazil. Tys pro mne tolik trpěl a já jsem Tě rmoutil. Ach, Bože, srdečně toho lituji, že jsem byl tak velikým nevděčníkem. Odpusť mi, o dobrý Otče můj, a přijmi mne opět za své dítě. Miluji Tě z celého srdce a nikdy již Tě neurazím.

Krátká ranní modlitba.

Ve jménu † Otce i † Syna i † Ducha Svatého. Amen. Sláva Otci, kterýž mne stvořil. Sláva synu, kterýž mne vykoupil; sláva Duchu svatému, kterýž mne posvětil. — Chvála Bohu, že minulou noc zachoval a ku počátku tohoto dne mne bezpečně přivedl.

Hope. O my God! relying upon Thy goodness and promises, I hope to obtain pardon for my sins, grace to serve Thee in this world and life everlasting, through the merits of Jesus Christ, my Lord and Redeemer. — O Jesus, strengthen my hope.

Charity. O my God! I love Thee above all things with my whole heart and soul, because Thou art infinitely worthy of love; I love also my neighbor as myself, for the love of Thee; I forgive all who have injured me, and ask pardon of all whom I have injured.—O Jesus, inflame my love. Amen.

SHORT ACTS OF FAITH, HOPE AND CHARITY.

O my God, I believe all Thou hast said, because Thou art the infallible truth.

O my God, I hope for all Thou hast promised, because Thou art faithful.

O my God, I love Thee with all my heart, because Thou hast loved me first, and hast given me countless benefits.

An Act of Contrition.

O merciful God: I have sinned! I am no longer worthy to be called Thy child. Thou hatest sin; I have loved it. Thou punishest sin severely; I have despised Thy punishment. Thou hast always been so good to me, and I have offended Thee. Thou hast suffered so much for me, and I have grieved Thee. — Ah, I am sorry and it grieves me to have been so ungrateful. Pardon me, O best of Fathers, and accept me again as Thy child. I love Thee with all my heart, and will never more offend Thee.

A Short Morning Prayer.

In the name of the † Father, and of the † Son, and of the † Holy Ghost. Amen.

Glory be to the Father, who created me.
Glory be to the Son, who redeemed me.
Glory be to the Holy Ghost, who sanctified me.

Praise be to God for preserving me during the past night, and bringing me safely to the beginning of a new day.

Můj laskavý Ježíši, Tobě odevzdávám srdce své; Tobě se celý zasvěcuji z vděčné lásky k Tobě a jako náhradu za všecky moje nevěrnosti milosti Tvé. Pevně si umiňuji s pomocí milosti Tvé vědomě Tebe nikdy neurážeti.

Otčenáš, Zdrávas, Věřím v Boha, Desatero Božích přikázání. Všemohoucí Bůh mne požehnej a zachovej a ode všeho zlého ostříhej a k životu věčnému přivediž. A duše věrných zemřelých skrze milosrdenství Boží at' odpočívají v pokoji. Amen.

Můj dobrý anděle strážný, bdiž nade mnou, chraň mne a vod' mne po celý den.

Modlitby před jídlem a po jídle.

Před jídlem.

Pane Bože, Otče nebeský! požehnej nás i těchto Svých darů, kterých z Tvé štědrosti požívati budeme. Skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Po jídle.

Děkujeme Tobě, Otče nebeský, za Tvoje dary, kterých jsme z Tvé štědroty požívali. Sláva Otci atd. Otče náš atd.

Rač odplatiti Hospodine všem, kteří nám pro jméno Tvé dobře činí, životem věčným. Amen.

Krátká večerní modlitba.

Ve jménu † Otce i † Syna i † Ducha Svatého. Amen. Otče náš, Zdrávas, Věřím v Boha, Desatero Božích přikázání.

MODLEME SE.

Navštiv, prosíme Tebe, Pane, tento příbytek, zažeň daleko od něj všecky úklady nepřítele: Poruč, aby tvoji svatí andělé v něm přebývali, nás aby v pokoji ostříhali a Tvoje požehnání vždycky s námi zůstávej. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

My Loving Jesus, I give Thee my heart, and I consecrate myself wholly to Thee, on account of the grateful love I bear Thee, and as a reparation for all my unfaithfulness to grace; and I purpose with Thine aid never willfully to offend Thee.

Our Father, Hail Mary, Creed.

May the Lord bless me and keep me and preserve me from all evil, and bring me to life everlasting; and may the souls of the faithful departed, through the mercy of God, rest in peace.

O my good Guardian Angel, protect and guide me.

Grace before, and after meals.

Before meals.

Bless us, O Lord, and these Thy gifts which we are about to receive from Thy bounty. Through Christ our Lord. Amen.

After meals.

We give Thee thanks, O Almighty God, for all Thy mercies, who livest and reignest world without end. Amen. Glory be, etc.

Vouchsafe, O Lord, to reward with eternal life all those who do us good for Thy name's sake. Amen.

A Short Evening Prayer.

In the name of the † Father, and of the † Son, and of the † Holy Ghost. Amen.

Our Father, etc.
Hail Mary, etc.
I Believe, etc.

PRAYERS.

Visit, we beseech Thee, O Lord, this habitation, and drive far from it all snares of the enemy: let Thy holy Angels dwell therein, to keep us in peace, and may Thy blessing be upon us always. Through our Lord, etc. Amen.

I give Thee thanks, O Lord my God, for having preserved me during this day from all dangers of body and soul. Blessed be Thy Holy Name now and forever. Amen.

O my good Guardian Angel, watch over me and protect me.

Díky vzdáváme Tobě, Pane Bože, že jsi nás chránil celý den ode všech nebezpečenství na těle i na duši. Velebeno budiž Tvé svaté jméno nyní i na věky. Můj dobrý anděle strážný, bdi nade mnou a chraň mne. Všemohoucí a milosrdný Bůh nás požehnej a ochraňuj: Otec, † Syn a Duch svatý. Amen. A duše věrných zemřelých skrze milosrdenství Boží nechť odpočívají v pokoji. Amen.

Zpytuj své svědomí, zdali jsi dnes některým hříchem Boha neurazil. Pakli ano, vzbuzuj lítost a učiň předsevzetí, že více hřešiti nebudeš.

Zdrávas Královno.

Zdrávas královno, Matko milosrdenství, živote, sladkosti, naděje naše, buď zdráva. K Tobě voláme vyhnaní synové Evy; k Tobě vzdycháme lkající a plačící v tomto slzavém údolí. I protož, orodovnice naše, obrať k nám Své milosrdné oči, a Ježíše, požehnaný plod života Tvého, nám po tomto putování ukaž, o milostivá, o přívětivá, o přesladká Panno Maria!

Vzpomeň, o milostivá ...

Vzpomeň, o milostivá Panno Maria, že nebylo slýcháno, abys koho opustila, jenž se pod Tvou ochranu utíkal, Tvé pomoci hledal, o Tvou přímluvu se byl ucházel. Touto důvěrou naplněn, k Tobě, o Matko Boží, volám: Nezamítej slova má, nýbrž slyš a vyslyš mne milostivě. Amen.

Růženec.

Ve jménu Otce..........
Věřím v Boha..........
Sláva Otci..............
Otče náš...............
Třikrát Zdrávas s dodatkem:
1. Rozmnož víru naši.
2. Posilniž naději naši.
3. Rozhojni lásku naši.

May the Almighty and merciful Lord bless and protect us; the Father, ✠ the Son, and the Holy Ghost. Amen.

And may the souls of the Faithful departed, through the mercy of God, rest in peace.

Salve Regina.

Hail, holy Queen, Mother of mercy; our life, our sweetness, and our hope. To thee do we cry, poor banished children of Eve; to thee do we send up our sighs, mourning and weeping in this valley of tears. Turn, then, most gracious Advocate, thine eyes of mercy towards us; and after this our exile, show unto us the blessed fruit of thy womb, Jesus; O clement, O pious, O sweet Virgin Mary.

Memorare.

Remember, O most loving Virgin Mary, that never was it known that any one who fled to thy protection, implored thy help, and sought thine intercession, was left forsaken. Inspired with this confidence, I fly unto thee, O Virgin of virgins, my Mother. To thee I come; before thee I stand, sinful and sorrowful. O Mother of the Word, despise not my words, but graciously hear and grant my prayer. Amen.

The Rosary.

In the name of the Father, etc.
I believe in God the Father Almighty, etc.
Glory be to the Father, etc.
Our Father, etc.
Three Hail Marys, asking for the grace of faith, hope and charity.

1. Increase our faith.
2. Strengthen our hope.
3. Inflame our hearts with the fire of divine love.

I. Tajemství radostného růžence, — jenž se zvláště modlí od adventu až do čtyřicetidenního postu.

Sláva Otci.............
Otče náš..............
Desetkrát Zdrávas s těmito tajemstvími:

1. kterého jsi z Ducha Sv. počala. (Ovoce: pokora.)
2. s kterým jsi Alžbětu navštívila. (Láska k bližnímu.)
3. kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila. (Chudoba.)
4. kterého jsi v chrámě obětovala. (Poslušnost.)
5. kterého jsi v chrámě nalezla. (Touha po Ježíši.)

II. Tajemství bolestného růžence — zvláště pro 40 denní půst.

1. který se pro nás krví potiti ráčil. (Lítost.)
2. který pro nás bičován býti ráčil. (Zevnější umrtvení)
3. který pro nás trním korunován býti ráčil. (Trpělivost v soužení.)
4. který pro nás těžký kříž nésti ráčil. (Vnitřní umrtvení.)
5. který za nás ukřižován býti ráčil. (Láska k Bohu.)

III. Tajemství slavného růžence, zvláště pro dobu velikonoční.

1. který z mrtvých vstáti ráčil. (Obrácení.)
2. který na nebe vstoupiti ráčil. (Touha po nebi.)
3. který Ducha sv seslati ráčil. (Čistota srdce.)
4. který Tebe na nebe vzíti ráčil. (Šťastná smrt.)
5. který Tě v nebi korunovati ráčil. (Důvěra v Pannu Marii.)

Anděle Boží, strážce můj,
Rač vždycky být ochránce můj;
Mne vždycky řiď a napravuj,
Ke všemu dobrému mne vzbuzuj.
Ctnostem svatým mne vyučuj;
Ať jsem tak živ, jak chce Bůh můj.
Tělo, svět, ďábla přemáhám,
Na Tvá vnuknutí pozor dám.
A v tom svatém obcování
Ať setrvám do skonání;
Po smrti pak v nebi věčně,
Chválím Boha ustavičně. Amen

Otčenáš, Zdrávas.

Glory be to the Father, etc.
Our Father, etc.

Then say ten Hail Marys (= a decade) meditating on each of the following mysteries:

I. The five joyful mysteries, — which are said from Advent until Lent.

1. The Annunciation.
2. The Visitation.
3. The Birth of Jesus in Bethlehem.
4. The Presentation of our Blessed Lord in the Temple.
5. The Finding of the Child Jesus in the Temple.

I. The five sorrowful mysteries. — During Lent.

1. The Prayer and Blood Sweat of our Blessed Saviour in the Garden.
2. The Scourging of our Blessed Lord at the Pillar.
3. The Crowning of our Blessed Saviour with Thorns.
4. Jesus carrying His Cross.
5. The Crucifixion of our Lord Jesus Christ.

III. The five glorious mysteries. — From Easter until Advent.

1. The Resurrection of our Lord from the dead.
2. The Ascension of Christ into Heaven.
3. The Descent of the Holy Ghost upon the Apostles.
4. The Assumption of the Blessed Virgin Mary into Heaven.
5. The Coronation of the Blessed Virgin Mary in Heaven.

To our Guardian Angel.

Angel of God, my Guardian dear,
To whom His love commits me here,
Ever this day be at my side,
To light and guard, to rule and guide. Amen.

Pobožnost' zpovědní.

Příprava.

Mám jíti ke sv. zpovědi, přijati svátost pokání. Vykonati něco vznešeného a velice důležitého. Jak si mám počínati?

Předně musím se pomodliti k Duchu svatému, aby mně pomohl; za druhé, musím své svědomí zpytovati; za třetí, lítost vzbuditi; za čtvrté, učiniti pevné předsevzetí; za páté, zpovídati se z hříchů; za šesté, vykonati pokání. S pomocí Boží chci vykonati toto všecko, jak nejlépe mohu.

1. Modlitba k Duchu sv. za osvícení mysle.

Přijď o Duše svatý a pomoz mi, abych poznal své hříchy, jich zkroušeně litoval a upřímně se z nich vyznal. Otče náš a Zdrávas.

2. Zpytování svědomí.

Za přispění Ducha sv. míním své svědomí zpytovati a přísně se tázati sebe, jak a v čem jsem zhřešil.

Zrcadlo zpovědní.

Byla moje poslední sv. zpověd platná?

Proti desateru přikázání Božích.

PRVNÍ PŘIKÁZÁNÍ. V jednoho Boha věřiti budeš.

(Modlitba.)

Vykonal jsem své poslední pokání?
Zanedbal jsem ranní a večerní modlitbu?
Modlil jsem se pobožně?
Četl jsem nevěrecké knihy a noviny?
Styděl jsem se veřejně za svoji víru?

Devotion for Confession.

Preparation.

I am about to go to confession, to receive *the holy Sacrament of Penance.* This is a great and serious matter. What must I do?

First of all, I must pray to *the Holy Ghost* to help me; second, I must *examine my conscience;* third, I must *make an act of contrition;* fourth, I must make a *firm purpose of amendment;* fifth, I must *confess my sins;* sixth, I must make *satisfaction.* With the grace of God, I will now do all these things as well as I can.

1. Prayer to Obtain the Light of the Holy Ghost.

Dearest Father in Heaven, I now wish to know clearly all my sins, my shortcomings and my negligences, to feel sorry for them, to confess them properly, and to amend my life. For this end give me the assistance of Thy Holy Spirit.

For this intention, I will now say an Our Father and a Hail Mary.

2. Examination of Conscience.

With the assistance of the Holy Ghost, I will now examine my conscience and seriously ask myself in what manner I have sinned.

Table of Sins.

Was my last confession perhaps a bad one?

Against the Ten Commandments of God.

FIRST COMMANDMENT. I am the Lord thy God. Thou shalt not have strange gods before me; thou shalt not make to thyself any graven thing to adore it.

(Catchword: Prayer.)

Have I omitted my *morning prayers*?
Have I omitted my *evening prayers*?
Have I omitted to *say my penance*?
Have I neglected to study my catechism?
Have I been ashamed of my religion?

DRUHÉ PŘIKÁZÁNÍ. **Nevezmeš jména Božího nadarmo.**

(Jméno Boží.)

Vyslovoval jsem lehkomyslně svatá jména?
Přísahal jsem bez potřeby nebo lživě?
Klel jsem?

TŘETÍ PŘIKÁZÁNÍ. **Pomni, abys den sváteční světil.**

(Neděle.)

Opomenul jsem jíti na mši svatou v neděli nebo zasvěcený svátek.

Přišel jsem pozdě na mši svatou?

Choval jsem se neuctivě v kostele?

Konal jsem těžkou práci v neděli, nebo v zasvěcený svátek?

ČTVRTÉ PŘIKÁZÁNÍ. **Cti otce svého i matku svou.**

(Rodiče.)

Choval jsem se vzdorovitě k rodičům nebo představeným?

Nadával jsem rodičům nebo představeným?

Poslouchal jsem vždy své rodiče nebo představené?

PÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ. **Nezabiješ.**

(Bližní.)

Nadával jsem?
Hněval jsem se?
Tloukl jsem někoho?

Sváděl jsem ke hříchu jiné, ke lži, ku krádeži, k jiným hříchům?

Přál jsem sobě smrt anebo jiným?

Škodil jsem lehkomyslně sobě na zdraví nebo někomu jinému!

SECOND COMMANDMENT. Thou shalt not take the namo of the Lord thy God in vain.

(Name of God.)

Have I pronounced the *name of God* or of *Jesus irreverently* ?

Have I *sworn without necessity* ?

Have I *cursed* ?

THIRD COMMANDMENT. Remember that thou keep holy the Sabbath day.

(Sunday.)

Have I through my own fault missed Mass *on Sundays* and *Holydays of obligation* ?

Have I *neglected sermons and catechism* ?

Have I *neglected Vespers and Benediction* ?

Have I *come too late to Mass* ?

Have I *talked* or *laughed in the church* ?

Have I been *wilfully distracted during my prayers* ?

Have I worked on Sundays without necessity ?

FOURTH COMMANDMENT. Honor thy father and thy mother, that it may be well with thee, and thou mayest live long on the earth.

(Parents.)

Have I neglected to pray for my parents and teachers ?

Have I *disobeyed* them?

Have I been *stubborn* and *disrespectful* towards them?

Have I *offended my parents* so that they wept over me ?

Have I *ridiculed* and *laughed* at *old people* ?

FIFTH COMMANDMENT. Thou shalt not kill.

(Neighbor.)

Have I *quarreled* with *other children* ? called them *bad names* or *struck* them? my *brothers* and *sisters* ?

Have I entertained *hatred* against others?

Have I *wished death* to *myself* ? to my *parents* ? to *others* ?

Have I *led others into sin* ? to *lie* ? to *steal* ? or *into other sins* ? Have I taught or told my *brothers* and *sisters* to do something bad ?

ŠESTÉ PŘIKÁZÁNÍ. Nesesmilníš.
DEVÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ. Nepožádáš manželky bližního svého.

(Čistota.)

Myslil jsem dobrovolně na nečisté věci?
Poslouchal jsem rád nečisté řeči?
Mluvil jsem nečistě?
Díval jsem se na nečisté věci?
Činil jsem nečisté věci sám?
Činil jsem nečisté věci s jinými?

SEDMÉ PŘIKÁZÁNÍ. Nepokradeš.
DESÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ. Nepožádáš statku bližního svého.

(Cizí majetek.)

Mlsal jsem?
Kradl jsem?
Vrátil jsem nalezenou věc?
Poškodil nebo zničil jsem cizí majetek?

OSMÉ PŘIKÁZÁNÍ. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.

(Lež.)

Lhal jsem?
Řekl jsem nepravé věci o jiných?
Vyprávěl jsem bez potřeby chyby jiných?
Tajil jsem chyby jiných, když jsem měl je vyjeviti?

Proti přikázáním církevním.

Jedl jsem vědomě maso v pátek neb jiné postní dny?

Sedmero hlavních hříchů.

1.) Pýcha, 2.) lakomství, 3.) nečistota, 4.) závist, 5.) nestřídmost, 6.) hněv, 7.) lenost.

Byl jsem pyšný?
Byl jsem lakomý?
Byl jsem závistivý?
Byl jsem nestřídmý?
Byl jsem lenivý?

SIXTH COMMANDMENT. Thou shalt not commit adultery.

NINTH COMMANDMENT. Thou shalt not covet thy neighbor's wife.

(Impurity.)

Did I take *pleasure in immodest thoughts*?
Did I listen to *immodest conversation*?
Did I *speak* immodestly?
Did I *look with pleasure* at immodest things?
Did I *commit* immodest actions with myself?
Did I *commit* immodest actions with others?

SEVENTH COMMANDMENT. Thou shalt not steal.

TENTH COMMANDMENT. Thou shalt not unjustly desire thy neighbor's goods.

(Stealing.)

Did I *secretly* take things at home?
Did I *steal*? What? Where?
Did I accept stolen things?
Did I *spoil* or *destroy* anything belonging to others?
Did I wantonly spoil my books, clothes, etc?

EIGHTH COMMANDMENT. Thou shalt not bear false witness against thy neighbor.

(Lying.)

Did I *tell lies*?
Did I *slander* others? How?
Did I *tell the hidden faults of others*?
Did I *conceal* the wickedness of others when I should have told it?

Against the Commandments of the Church.

Did I *eat meat* on Fridays? or on other days of abstinence?

The seven capital sins.

1) Pride, 2) covetousness, 3) lust, 4) envy, 5) gluttony, 6) anger, 7) sloth.

Was I *vain*?
Was I *avaricious*?
Did I *envy others*?
Did I *rejoice* at my neighbor's misfortune?
Did I eat or drink *too much*?

3. a 4. Lítost a dobré předsevzetí.

O můj Bože, nyní jsem prozpytoval své svědomí. Kolik těžkých hříchů jsem se zase dopustil! Kolikrát jsem je spáchal! Kam bych byl přišel, kdybych byl zemřel bez svaté zpovědi? Nebyl bych spasen, aniž do nebe se dostal. Byl bych snad již hořel v pekle ve společnosti ďáblů a zavržených.

Když si pomyslím, že Jsi Ty anděly pro jediný hřích s nebe do pekla svrhl, že z krásných andělů pro jediný hřích stali se ohyzdní ďáblové, co bych já zasloužil za své mnohé hříchy!

O jak lituji, že jsem se jich dopustil! Ale ještě více jich lituji, vida Tě o Ježíši, jak visíš na kříži! Ruce Tvé a nohy přibity. Hlava trním korunována. Svaté tělo Tvé ranami pokryto a krví zbroceno. Kdo Tě to přibil na kříž? Proč jsi snášel tak hrozná muka? Ach, to hříchy učinily — i hříchy mé!

O Ježíši, pohleď na mne, jak srdečně lituji, že jsem zhřešil. Nikdy již nepřibiji Tě znovu hříchy svými na kříž. Nikoli, o Bože můj, již nikdy!

Ty jsi můj největší dobrodinec. Z nejčistší lásky daroval Jsi mně všecko, čím jsem a co mám: život a zdraví, pokrm a oblek, mé rodiče i anděla strážce. Jenom Tobě mám co děkovati, o Bože můj, za to, že nejsem ani židem ani pohanem, ale dítětem katolické církve. Než místo, abych Tě byl miloval za tak mnohonásobná dobrodiní, splácel jsem Ti nevděkem a urážel a hněval jsem Tebe, dobrotivý Otče můj! Z hloubi srdce svého lituji všeho a upřímně si přeji, abych nebyl nikdy býval zhřešil. Opravdově lituji, že jsem Tě tak často urazil, můj nejmilejší a nejdobrotivější Otče, Jehož jsem měl milovati nade všecko. Mám v ošklivosti všecky své hříchy a pevně si umiňuji, že se polepším a opět se stanu Tvým poslušným dítětem. Dej mi opět Svou milost, abych setrval v tomto pevném předsevzetí. Amen. Otčenáš. Zdrávas atd.

3. and 4. Contrition and Firm Purpose of Amendment.

O my Lord and my God, I have now examined my conscience. Ah, how many grievous sins have I again committed: How many times have I offended Thee! What would have become of me, had I died without confession? I might not have been saved, nor have entered Heaven. I might even now *be in hell*, burning forever in that pool of fire, with the devils and the damned. When I consider that Thou hast cast the angels out of Heaven on account of one sin, and that by sin the brightest angels became hideous devils, — what would I have deserved for my numerous sins! Now I am sorry for having committed them, still more so when I see Thee, *O my Jesus*, hanging on the Cross. There I see Thy hands and feet pierced by nails, there I see Thee crowned with thorns and covered with wounds and blood. Who has nailed Thee to the Cross, and why dost Thou die suffering these great torments? Ah, this is caused by sin, and by *my sins also*. But behold me now, O Jesus, truly sorry for having sinned. I will no more crucify Thee by my sins. No, O my God, never more. Thou art, indeed, *my greatest Benefactor*. Out of pure love hast Thou done everything for me, and hast given me all I have: life and health, food and clothing, my good parents and my Guardian Angel. Thee alone must I thank that I am not a Jew nor a heathen, but a child of the holy Catholic Church. Instead of loving Thee more for these manifold blessings, I have been ungrateful and have grievously offended Thee, O best of fathers. I am now sorry from the bottom of my heart, and wish sincerely that I had never sinned. I am truly and really sorry for having so often offended Thee, my best and most loving Father, whom I should have loved above all things. I detest all my sins and firmly resolve to amend my life and to become again Thy good and obedient child. I earnestly pray for Thy holy grace that I may accomplish this good resolution. Amen.

Our Father. Hail Mary.

Kratší způsob vzbuzení lítosti.

O můj Bože, srdečně lituji, že jsem Tě urazil a rozhněval! Již nejsem hoden slouti dítětem Tvým. Ty nenávidíš hřích — a já jsem ho miloval. Ty trestáš nepravostí — a já jsem Tvého trestu nedbal. Tolik dobrodiní Jsi mi, o Bože můj, prokázal, a já jsem Tě tolikráte a tak velice urazil. Spasiteli můj, Tys taková muka pro mne podstoupil a já jsem Tě urážel. Ach, jak lituji, že jsem byl k Tobě tak velice nevděčným! Odpusť mi, můj dobrý Otče, a přijmi mě opět za své dítě. Miluji Tě z celého srdce a činím pevné předsevzetí, že Tě na věky neurazím.

5. Zpověď.

Půjdu ke zpovědi. Povím na sebe knězi všecky hříchy tak, jak je poznávám, aby mně otcovsky poučil a dal mně rozhřešení. O nejsladší Ježíši, buď při mně se Svou milostí. Maria, Matko mého Spasitele a též Matko má, pomoz Svému slabému dítěti. Můj andělíčku strážce, můj sv. patrone, provázejte mne.

Ve zpovědnici chovej se a mluv, jak ti bylo přikázáno.

6. Zadostučinění.

Vykonal jsem sv. zpověď. Kněz na místě Božím odpustil mně hříchy. O děkuji Ti, nebeský Otče, za tuto milost. Polepším se jistě a nebudu již hřešiti. Příště budu se pobožně modliti, pilně učiti, rád poslouchati, budu zbožným a hodným v kostele, ve škole, doma a všude. Zvláště vystříhám se své hlavní chyby N.! Tímto způsobem, o můj Bože, spolupůsobě s Tvou milostí, bez níž nemohu ničeho vykonati, doufám Tobě se zalíbiti. Za to Tě žádám pro Pána Ježíše Krista, Syna Tvého, Pána našeho. Amen.

Nyní se pomodli pokání, jenž ti kněz uložil.

Shorter Act of Contrition.

O my God! I am heartily sorry for having offended Thee, and I detest all my sins, because I dread the loss of Heaven and the pains of hell, but most of all because they offend Thee, my God, who art all good and deserving of all my love. I firmly resolve, with the help of Thy grace, to confess my sins, to do penance, and to amend my life. Amen.

5. Confession.

I will now go to confession. I will tell the priest all my sins as well as I can, so that he may admonish me and absolve me from them. O dearest Jesus, assist me with Thy grace. O Mother of my Redeemer, and also my Mother, help thy weak child. My dear Guardian Angel, my holy patron Saint, accompany me.

In the confessional, speak and act as you have been instructed.

6. Satisfaction.

I have now made my confession and the priest, in the name of Jesus, has pardoned my sins. O heavenly Father, I praise Thee, I thank Thee. I will now truly amend my life and sin no more. Henceforth I will pray devoutly, learn diligently, obey willingly, be pious and good in church, in school, at home, and everywhere. I will guard myself particularly against my predominant passion . . . . Thus, O my God, co-operating with Thy holy grace, without which I can do nothing, I hope to become pleasing to Thee. For this I pray, through Jesus Christ Thy dear Son, our Lord. Amen.

Now perform the penance enjoined by the priest.

Šestero pravd, které musí každý věděti a věřiti.

1. Jeden jest toliko Bůh, Jenž stvořil všecky věci a Jenž řídí a zachovává celý svět.

2. Bůh jest spravedlivý soudce, Jenž dobré odměňuje a zlé tresce.

3. Tři jsou Božské osoby: Otec, Syn a Duch svatý.

4. Druhá Božská osoba z Nejsvětější Trojice se vtělila, aby nás Svou smrtí vykoupila a učinila nás věčně šťastnými.

5. Duše lidská je nesmrtelná.

6. Milost Boží je nevyhnutelně potřebná ku spasení.

Desatero Božích přikázání.

1. V jednoho Boha budeš věřiti.

2. Nevezmeš jména Božího nadarmo.

3. Pomni, abys den sváteční světil.

4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.

5. Nezabiješ.

6. Nesesmilníš.

7. Nepokradeš.

8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.

9. Nepožádáš manželky bližního svého.

10. Aniž požádáš statku jeho.

Šestero přikázání církevních.

1. V neděli a v zasvěcený svátek celou mši svatou nábožně slyšeti.

2. Ustanovené dny postu, újmy a zdrželivosti zachovávati.

3. Nejméně jednou v roce se zpovídati a v čase velikonočním Nejsvětější Svátost oltářní přijímati.

4. Do zapovězených spolků nevstupovati.

Six Truths which we must know and believe.

1. There is only *one* God who created all things, and who preserves and governs all things.
2. God is a just Judge, who rewards the good and punishes the wicked.
3. In God there are three Persons: the Father, the Son and the Holy Ghost.
4. The second Person of the Blessed Trinity became man, to redeem us by His death and to make us eternally happy.
5. The soul is immortal.
6. The grace of God is necessary for salvation.

The Ten Commandments of God.

1. I am the Lord thy God. Thou shalt not have strange gods before me; thou shalt not make to thyself any graven thing to adore it.
2. Thou shalt not take the name of the Lord thy God in vain.
3. Remember that thou keep holy the Sabbath day.
4. Honor thy father and thy mother, that it may be well with thee, and thou mayest live long on the earth.
5. Thou shalt not kill.
6. Thou shalt not commit adultery.
7. Thou shalt not steal.
8. Thou shalt not bear false witness against thy neighbor.
9. Thou shalt not covet thy neighbor's wife.
10. Thou shalt not covet thy neighbor's house, nor his field, nor his servant, nor his handmaid, nor his ox, nor his ass, nor anything that is his.

The Commandments of the Church.

1. To hear Mass on Sundays and Holydays of obligation.
2. To fast and to abstain on the days appointed.
3. To confess at least once a year and to receive Holy Communion at Easter or within the time appointed.
4. Not to join forbidden societies.

5. Na vydržování kněze a kostela přispívati.

6. Nevstupovati v manželství jinak, leč podle zákonů církve katolické.

Čtvero hříchů do nebe volajících.

1. Úmyslná vražda.
2. Němý neb sodomský hřích.
3. Utiskování chudých lidí, vdov a sirotků.
4. Zadržování neb ujímání mzdy dělníkům.

Šestero hříchů proti Duchu svatému.

1. Zúmyslně na milosrdenství Boží hřešiti.
2. Nad milosrdenstvím Božím zoufati.
3. Poznané křesťanské pravdě odpírati.
4. Bližnímu svému milosti Boží nepřáti a záviděti.
5. Ke spasitelnému napomínání srdce zatvrzelé míti.
6. V životě nekajícím až do konce setrvati.

Devatero cizích hříchů.

1. K hříchu raditi.
2. Ke hříchu veleti.
3. Ke hříchu povolovati.
4. Ke hříchu ponoukati.
5. Hříchy vychvalovati.
6. Hříchy tajiti neb zamlčovati.
7. Hříchů netrestati.
8. Ve hříších podíl bráti.
9. Cizí hříchy zastávati.

5. To contribute to the support of the church and our pastors.
6. Not to marry contrary to the laws of the Church.

The Four Sins crying to Heaven for Vengeance.

1. Wilful murder,
2. The sin of Sodom,
3. Oppression of the poor,
4. Defrauding laborers of their wages.

The Six Sins against the Holy Ghost.

1. Presumption of God's mercy,
2. Despair,
3. Impugning the known truth,
4. Envy at another's spiritual good,
5. Obstinacy in sin,
6. Final impenitence.

Nine Ways of being Accessory to another's Sin

1. By counsel,
2. By command,
3. By consent,
4. By provocation,
5. By praise or flattery,
6. By concealment,
7. By partaking,
8. By silence,
9. By defence of the ill done.

Mše svatá.

Věci potřebné ke mši svaté.

1. Dary obětní.

1. **Hostie,** chléb, připravený z čisté, pšeničné mouky a vody. Tento chléb nesmí kynouti.

2. **Víno,** vytlačené z hroznů, čisté, přírodní. Umělého vína nesmí se užívati.

2. Oltář a věci k němu náležející.

1. **Oltářní stůl** opatřený oltářním kamenem. Tento kámen jest posvěcen od biskupa a jsou v něm ostatky svatých mučedníků.

2. **Trojí lněné, bílé plátno,** pokrývající oltář.

3. **Kříž** připomínající nám, že mše sv. jest táž oběť, jako byla oběť na Kříži.

4. **Svícny s hořícími svícemi,** zhotovenými z čistého vosku — alespoň dvě.

5. **Mešní kniha** (Missal), která obsahuje mešní modlitby na každý den — na podstavci. (Oltářní tabulky).

— **Svatostánek** (tabernakl) jest ono místo uprostřed oltáře, kde se uschovává Nejsvětější Svátosť. Před tímto hoří ve dne v noci.

— **Věčné Světlo,** představující Pána Ježíše, světlo světa.

3. Posvátné nádoby.

1. **Kalich** — ze zlata, nebo dobře pozlacený, pro víno obětní.

2. **Patena** — zlatá nebo pozlacená míska, na kterou se klade hostie.

— **Ciborium,** — ve kterém se uschovávají sv. hostie pro sv. přijímání. Uschovává se v tabernaklu.

The Holy Sacrifice of the Mass.

I. *Things necessary for the Celebration of the Holy Sacrifice of the Mass.*

1. The Offerings.

1) **The Host**, bread, prepared of pure, wheaten flour and water. This bread must be unleavened.
2) **Wine**, made of the pure juice of the grape, unadulterated by any other substance. — Artificial wine cannot be consecrated.

2. The Altar and the Things belonging to it.

1) **The altar table**, containing the altar-stone. The altar-stone is consecrated by the bishop, and contains relics of holy martyrs.
2) **Three white linen cloths** to cover the altar-table.
3) **A crucifix** to remind us that the Holy Sacrifice of the Mass is the same sacrifice as that of the cross.
4) **Candlesticks with burning candles** made of pure wax — at least two.
5) **The Mass-book** (Missal), containing the prayers of the Mass for each day of the year,—on missal-stand. (Altar-cards.)

The tabernacle is that place in the centre of the altar, where the Blessed Sacrament is kept. — Before this burns day and night

The sanctuary lamp. It is a symbol of Jesus Christ, the true Light of the world.

3. Sacred Vessels.

1) **The chalice** — the gold or gold-plated cup to receive the wine for consecration.
2) **The paten** — a small gold or gilt plate upon which the host to be consecrated is placed.

   The ciborium or sacred vessel containing the consecrated particles for administering Holy Communion. It is kept in the tabernacle.

— **Monstrance (ostensorium)**, větší posvátná nádoba ze zlata nebo stříbra, ve které se vystavuje sv. hostie k uctívání věřícím po čas požehnání a průvodu.

Příprava kalicha ke mši svaté.

1) **Kalich.**
2) **Purificatorium** (lněný šátek ku čistění Kalicha).
3) **Patena.**
4) **Hostie.**
5) **Palla** — plátěná přikrývka kalicha do čtverce.
6) **Velum** hedvábné, ku pokrytí kalicha.
7) **Bursa**, ve které jest
8) **Korporale**, bílé plátno do čtverce, které se prostírá na oltářní kámen. Na toto se kladou kalich a hostie.

4. Kněžská roucha.

1) **Humerale** (představuje sebrání mysle).
2) **Alba**, bílý dlouhý šat, sahající až k patám (čistota).
3) **Cingulum** (sebezapření).
4) **Manipul** (apoštolská práce.)
5) **Štola** (kněžská moc).
6) **Ornát** (mešní roucho. — Jho Kristovo).

Birett (kvadrátek), pokrývka hlavy.

Klerika, pluvial, rochetka.

Biskup na znamení rozdílu má mitru, berlu a prsten.

Význam barev.

Manipul, štola, ornát, velum a bursa kalicha mají touž barvu. Tato barva se mění podle různých svátků.

1) **Bílá** barva znamená nevinnosť, radosť a slávu. —Svátky Páně, Panny Marie, andělů a těch svatých, kteří nebyli mučenníky.

The ostensorium, that larger sacred vessel of gold or silver, in which the Sacred Host is exposed for the adoration of the faithful during Benediction, or procession.

The chalice prepared for Mass.

1) The chalice.
2) The purificator (linen cloth to clean the chalice).
3) The paten.
4) The host.
5) The palla—a square piece of linen to cover the chalice.
6) Veil of silk which covers the chalice. (Velum.)
7) Burse containing the
8) Corporal, a square piece of white linen laid on the altarstone; on this are placed the chalice and sacred Host.

4. The Priest's Vestments.

1) The amice, or shoulder-cloth: (is a symbol of recollection). Humeral.
2) The alb, a long white garment reaching to the feet (purity).
3) The girdle, or cincture (self-denial). *Cingulum.*
4) The maniple (apostolic labor).
5) The stole (sacerdotal power).
6) The chasuble, or outer garment (the yoke of Christ). *Casula.*

The covering for the head, worn by the priest is called a biretta.

Cassock, cope (*Pluviale*), surplice.

A bishop has, as a distinction, a mitre, a crosier (staff), and a ring.

Color of Vestments.

The **maniple, stole** and **chasuble** of the priest, and the **veil** and **burse** of the chalice are of the same color. The color changes according to the different feasts.

1) White signifies innocence, joy and glory — feasts of our Lord, of the Mother of God, of the Angels, and of such saints as are not martyrs;

2) **Červená** značí oheň Ducha Svatého a krev mučenníků — Svatodušní svátky a svátky mučenníků.
3) **Zelená** značí naději na život věčný (barva jara)— Neděle po Zjevení Páně a po Svatodušních svátcích.
4) **Fialová** značí pokoru a pokání — adventní a postní.
5) **Černá** značí smutek — Veliký pátek, všech věrných dušiček a mše za zemřelé.

II. Jak se mše svatá slouží.

1. Přípravní část'.

1) **Stupňová modlitba**, kterou se kněz a ministrant střídavě modlí, pozůstává hlavně ze 42. žalmu a Confiteor. (Uznání hříšnosti). Ministranti zastupují lid.

2) **Introit** (vstup), kteroužto modlitbu kněz se modlí na straně epištolní — výňatek z písma svatého vztahující se ke mši svaté toho dne.

3) **Kyrie eleison** — Christe eleison, Kyrie eleison — t. j.: Pane smiluj se nad námi, Kriste smiluj se nad námi, Pane smiluj se nad námi. — Každá prosba opakuje se třikrát ku cti tří Božských Osob Nejsv. Trojice — uprostřed oltáře.

4) **Gloria in excelsis Deo** — Sláva na výsostech Bohu — zpěv chvály a radosti zpívaný anděly při narození Pána Ježíše. Vynechává se při mších svatých ve dnech postních a smutečních fialové nebo černé barvy.

5) **Dominus vobiscum** — Pán s vámi. Kněz vyslovuje tento pozdrav obraceje se k lidu. Odpověď: Et cum spiritu tuo: I s duchem tvým.

6) **Kollekty**. Jakoby kněz sbíral všecky potřeby věřících a kladl je před Pána Boha. Tyto modlitby počínají slovy: Oremus, to jest: Modleme se, a končí slovem: Amen, to jest: Staň se!

7) **Epištola**. Česky: psaní, poněvadž tato část' mše svaté jest obyčejně vyňata z listů svatých apoštolů.

2) **red,** the fire of the Holy Ghost and the blood of the martyrs — Pentecost and feasts of martyrs;

3) **green,** the hope of eternal life (color of spring)—Sundays after Epiphany and after Pentecost;

4) **purple,** humility and penance—Sundays during Advent and Lent;

5) **black,** sorrow — Good Friday, All Souls' day, Masses for the dead.

II. The Celebration of the Mass.

1. The Preparatory Part of the Mass.

1) **The prayers** at the foot of the altar, which are said by the priest and the servers alternately, consist principally of the 42d Psalm and the Confiteor, i. e. "I confess to Almighty God,etc." (An acknowledgment of our sins). The servers represent the people.

2) **The Introit,** (Entrance) which the priest reads at the Epistle side—a passage from Holy Scripture, which refers to the Mass of the day.

3) **The Kyrie eleison** — Christe eleison, Kyrie eleison — that is, Lord have mercy on us, Christ have mercy on us, Lord have mercy on us—each repeated three times in honor of the three Persons of the Blessed Trinity—at the middle of the altar.

4) **The Gloria in excelsis Deo** = Glory be to God on high. The song of praise and joy which the Angels sang at the birth of Jesus. Is not recited at Masses offered on days of penance or mourning (violet or black vestments).

5) **The Dominus vobiscum** = the Lord be with you. This salutation the priest pronounces turning to the people. Answer: Et cum spiritu tuo = and with thy spirit.

6) **The Collects.** The priest, as it were, collects all the intentions of the faithful and lays them before God. These prayers begin with the words: Oremus = Let us pray, and close with the word: Amen = be it done.

7) **The Epistle** = letter, because this part of the Mass is generally taken from one of the letters of the Apostles.

8) **Evangelium** jest vybraná část' jednoho ze čtyř evangelistů. Čte se na pravé straně oltáře, poněvadž v Něm Sám Kristus Pán mluví. Pravá strana je čestná (sedí na pravici Boží). Všickni vstávají z úcty ke slovu Božímu.

9) **Credo**, čili vyznání víry. Nicenské Credo složeno od církevních otců na Nicenském sněmu (325). jest rozšířenější a úplnější než apoštolské vyznání víry. Tohoto Creda se užívá na všecky neděle a větší svátky.

2. První hlavní díl: Obětování.

1) **Obětování chleba** (hostie) na pateně.

2) **Nalévání vína** do kalicha. Víno se mísí s několika kapkami vody, jakž učinil Pán Ježíš při poslední večeři. (Spojení Božské a lidské přirozenosti v Kristu).

3) **Obětování vína.**

4) **Lavabo:** Kněz myje si ruce na znamení čistoty srdce, kterou má míti při mši sv. –Tak Pán Ježíš umýval nohy apoštolův před ustanovením Nejsvětější Svátosti oltářní.

5) **Preface:** Slavný chvalozpěv se vznešeným vybídnutím na začátku: Sursum Corda, to jest: Vzhůru srdce! (Pán Bůh přijde co nejdřív na oltář z nebe).

6) **Sanctus** znamená svatý; říká se třikráte na konci preface.

3. Druhý hlavní díl: Proměňování (Pozdvihování).

1) **Kanon** (pravidlo) modlí se tichým hlasem. Modlitby za církev a její představené — Memento (pamatuj). — Modlitba za živé. První vzpomínka na duše v nebi.

2) **Pozdvihování.** Kněz béře chléb (hostii), žehná jej a praví: **Toto jest tělo mé.** Chléb promění se těmi slovy v tělo Kristovo Kněz se mu koří a pozdvihuje je, aby je všichni věřící mohli viděti a jemu se klaněti. Totéž stává se s vínem v kalichu.

8) **The Gospel** = a selection from one of the four Evangelists. It is said at the right side of the altar, because Christ Himself speaks in the Gospel. The right side is the side of honor ('sitteth at the right hand of God'). All rise as a sign of reverence for the word of God.

9) **The Creed** = profession of faith. The Nicene Creed framed by the Fathers at the council of Nice (325), is more explicit and complete than the Apostles Creed. The Creed is said on all Sundays and higher feast-days.

2. The first principal part: the Offertory.

1) **The offering of the bread** (of the Host) on the paten.

2) **Pouring of the wine into the chalice.** The wine is mixed with a few drops of water, as our Lord did at the Last Supper. (Union of the divine and human natures is Christ.)

3) **Offering of the wine.**

4) **The Lavabo:** The priest washes his hands to indicate the purity of soul with which we should assist at Mass. Thus our Lord washed the feet of His disciples before instituting the Blessed Sacrament.

5) **The Preface,** a solemn hymn of praise with the beautiful exhortation at the beginning: Sursum corda, that is, Lift up your hearts! (the Lord is about to come on the altar).

6) **The Sanctus** = holy, said three times, at the close of the Preface.

3. The second principal part: the Consecration.

1) **The canon** (rule), recited in a low voice. Prayers for the Church and her rulers — Memento (Remember) = Prayer for the living. — First commemoration of the Saints in Heaven.

2) **The Consecration.** The priest takes the bread (Host), blesses it and says: This is My Body. The bread is now changed into the Body of Christ, the priest adores our Lord by making a profound genuflection, and raises Him up that the faithful may also see and adore Him.—The same is done with the chalice containing the wine. — Elevation.

3) **Memento,** modlitba za zemřelé. — Druhá vzpomínka na svaté.

4) **Pater noster,** česky: Otčenáš: Souhrn všech potřeb a proseb.

5) **Lámání sv. hostie.** Kněz vpouští částku sv. hostie do kalicha (nejsv. krev) s těmito slovy: Pax Domini sit semper vobiscum. Pokoj Páně budiž vždycky s vámi.

6) **Agnus Dei** — Beránku Boží atd., říká se třikráte.

4. Třetí hlavní část'. Přijímání.

1) **Přípravní modlitby.**

2) **Domine, non sum dignus,** to jest: Pane, nejsem hoden, třikrát.

3) **Přijímání kněze;** nejdříve sv. hostie, potom nejsv. krve.

4) **Čistění kalicha a prstů:** přikrytí kalicha.

5. Konec mše svaté.

1) **Modlitby díků.**

2) **Ite, missa est,** t. j.: Jděte, mše je skončena. Ve dnech postních (a v některých jiných): Benedicamus Domino, t. j.: Chvalme Pána. Při smutečních mších: Requiescant in pace, t, j.: Nechť odpočívají v pokoji.

3) **Požehnání kněze** — které se vynechává při smutečních mších, poněvadž každé požehnání z těchto mší náleží zemřelým.

4) **Evangelium svatého Jana.** Na počátku bylo Slovo, atd. V některé dny čte se jiné evangelium na místo tohoto.

3) Memento, Prayer for the dead.—Second commemoration of the Saints.

4) The Pater noster = the Our Father: the summary of all petitions and prayers.

5) Breaking of the Sacred Host. The priest drops a small particle of the Host into the chalice (Precious Blood) saying: Pax Domini sit semper vobiscum = May the peace of the Lord be always with you.

6) The Agnus Dei = Lamb of God, etc., said three times.

4. The third principal part: the Communion.

1) Preparatory prayers.

2) Domine non sum dignus = O Lord, I am not worthy, three times.

3) Communion of the priest: first the Sacred Host, then the Precious Blood.

4) Purification of chalice and fingers (Ablution); covering of the chalice.

5. The Close of the Mass.

1) Prayers of thanksgiving.

2) The Ite missa est = Go, Mass is over. On days of penance: (and certain other days) Benedicamus Domino = Let us praise the Lord. In Masses for the dead: Requiescant in pace = May they rest in peace.

3) The priest's blessing — omitted in the Mass for the dead, because all blessings of the Mass are for them.

4) The Gospel of St. John: In the beginning was the Word, etc. On certain days another Gospel is read in its place.

III. Mše svatá,

jak ji slouží kněz na den Nejsv. Trojice Boží.

Stupní modlitba.

Sacerdos: In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

(Antiph.) Introibo ad altare Dei.

Ministrans: Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

S. (Psalmus 42.): Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me.

M. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me repulisti et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

S. Emitte lucem Tuam et veritatem Tuam: ipsa me deduxerunt et dduxerunt in montem Sanctum Tuum et in tabernacula Tua.

M. Et introibo ad altare Dei: ad Deum qui laetificat juventutem meam.

S. Confitebor Tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

M. Spera in Deo, quoniam adhuc cónfitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

Kněz: Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

(Antifona). Vejdu k oltáři Božímu.

Ministrant: K Bohu, Jenž obveseluje mladosť mou.

K. (Žalm 42.) Suď mne, Bože, a rozsuď při mou od národa nesvatého: od člověka nepravého a lstivého vytrhni mne.

M. Nebo Tys, Bože, síla má: proč jsi mne zapudil a proč smuten chodím, když mne sužuje nepřítel?

K. Sešli světlo své a pravdu svou: ty nech ať mne provodí a přivodí na Tvou horu svatou a do stanů Tvých.

M. I vejdu k oltáři Božímu: k Bohu, Jenž obveseluje mladosť mou.

K. Oslavovati budu Tebe na harfě, Bože, Bože můj: proč jsi smutná duše má, i proč mne zarmucuješ?

M. Doufej v Boha, nebo ještě vyznávati mu budu. On jest spasení tváři mé a Bůh můj.

III. The Latin Mass Prayers.

(For servers and singers.)

At the Foot of the Altar.

Priest. In nomine Patris † et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

In the name of the Father, † and of the Son, and of the Holy Ghost. Amen.

Introibo ad altare Dei.

I will go in unto the Altar of God.

Server. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Unto God, who giveth joy to my youth.

P. Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me.

Judge me, O God, and distinguish my cause from the nation that is not holy: deliver me from the unjust and deceitful man.

S. Quia tu es, Deus, fortitudo mea, quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

For Thou, O God, art my strength, why hast thou cast me off? and why go I sorrowful whilst the enemy afflicteth me?

P. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Send forth Thy light and Thy truth: they have led me and brought me unto Thy holy hill, and into Thy tabernacles.

S. Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

And I will go in unto the Altar of God: unto God, who giveth joy to my youth.

P. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?

I will praise Thee upon the harp, o God, my God: why art thou sad, O my soul? and why dost you disquiet me?

S. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

Hope thou in God, for I will yet praise Him: who is the salvation of my countenance, and my God.

S. Gloria Patri et Eilio et Spiritui Sancto.

M. Sicut erat in principio et nunc et semper, et in saecula, saeculorum. Amen.

S. Introibo ad altare Dei.

M. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

S. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit coelum et terram.

S. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli archangelo, beato Joanni Baptistae, sanctis apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis et vobis, fratres, quia peccavi nimis: cogitatione, verbo et opere; mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa! Ideo precor beatam Mariam semper virginem, beatum Michaelem archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos apostolos Petrum et Paulum omnes sanctos et vos, fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

M. Misereatur tui omnipepotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam aeternam.

S. Amen.

K. Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému.

M. Jakož byla na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

K. Vejdu k oltáři Božímu.

M. K Bohu: Jenž obveseluje mladosť mou.

K. Pomoc naše ve jménu Páně.

M. Který stvořil nebe i zemi.

K. Zpovídám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii vždy Panně, blahoslavenému Michaeli archandělu, blahoslavenému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým a vám, bratři, že jsem zhřešil velice: myšlením, řečí i skutky; má vina, má vina, má největší vina! Pročež prosím blahoslavenou Marii vždy Pannu, blahoslaveného Michaela archanděla, blahoslaveného Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla, i všecky svaté a vás, bratři, proste za mne u Boha, Hospodina našeho.

M. Smiluj se nad tebou všemohoucí Bůh, a odpusť tobě hříchy a přivediž tě k životu věčnému.

K. Amen.

P. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.	Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Ghost.
S. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.	As it was in the beginning, is now, and ever shall be, world without end. Amen.
P. Introibo ad altare Dei.	I will go in unto the Altar of God.
S. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.	Unto God, who giveth joy to my youth.
P. Adjutorium nostrum in nomine Domini.	Our help is in the name of the Lord.
S. Qui fecit coelum et terram.	Who hath made heaven and earth.
P. Confiteor, etc.	I confess to Almighty God, etc.
S. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam aeternam.	May Almighty God have mercy upon thee, and forgive thee thy sins, and bring thee unto life everlasting.
P. Amen.	Amen.
S. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, pater: quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. —	I confess to Almighty God, to blessed Mary ever Virgin, to blessed Michael the Archangel, to blessed John the Baptist, to the Holy Apostles Peter and Paul, and to all the saints, and to you, father, that I have sinned exceedingly in thought, word and deed, through my fault, through my fault, through my most grievous fault.
Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum	Therefore I beseech blessed Mary ever Virgin, blessed Michael the Archangel, blessed

M. Comfitetor Deo omnipotenti Beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli archangelo, beato Joanni Baptistae, sanctis apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis et tibi, pater, quia peccavi nimis: cogitatione, verbo et opere; mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa! Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos apostolos Petrum et Paulum, omnes sanctos et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

S. Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam aeternam.

M. Amen.

S. Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

M. Amen.

S. Deus, Tu conversus vivificabis nos.

M. Et plebs Tua laetabitur id Te.

S. Ostende nobis, Domine, misericordiam Tuam.

M. Et salutare Tuum, da nobis.

S. Domine, exaudi orationem meam.

M. Zpovídám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii vždy Panně, blahoslavenému Michaelu archandělu, blahoslavenému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým a tobě, otče, že jsem zhřešil velice: myšlením, řečí i skutky; má vina, má vina, největší vina! Pročež prosím blahoslavenou Marii vždy Panu, blahoslaveného Michaela archanděla, blahoslaveného Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla, i všecky svaté a tebe, otče, proste za mne u Boha, Hospodina našeho.

K. Smiluj se nad vámi všemohoucí Bůh, a odpusť vám hříchy vaše a přivediž vás k životu věčnému.

M. Amen.

K. Odpuštění, rozhřešení a prominutí hříchů našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodin.

M. Amen.

K. Obrať se k nám, Bože, a obživiž nás!

M. A lid tvůj veseliti se bude v Tobě.

K. Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství Své.

M. A spasení Své dej nám.

K. Pane, vyslyš modlitbu mou.

Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, pater orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

P. Misereatur vestri omnipotens Deus et dimissis peccatis vestris perducat vos ad vitam aeternam.

S. Amen.

P. Indulgentiam, † absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

S. Amen.

P. Deus, tu conversus vivificabis.

S. Et plebs tua laetabitur in te.

P. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

S. Et salutare tuum da nobis.

P. Domine, exaudi orationem meam.

S. Et clamor meus ad te veniat.

P. Dominus vobiscum.

S. Et cum spiritu tuo.

John the Baptist, the holy Apostles Peter and Paul, and all the Saints, and you, father, to pray to the Lord our God, for me.

May Almighty God have mercy upon you, and forgive you your sins, and bring you unto life everlasting.

Amen.

May the Almighty and merciful Lord grant us pardon, † absolution, and remission of our sins.

Amen.

Thou shalt turn again, O God, and quicken us.

And Thy people shall rejoice in Thee.

Show us Thy mercy, O Lord.

And grant us Thy salvation.

O Lord, hear my prayer.

And let my cry come unto Thee.

The Lord be with you.

And with thy spirit.

At the middle of the altar.

P. Kyrie eleison. — Lord, have mercy.

S. Kyrie eleison. — Lord, have mercy.

P. Kyrie eleison. — Lord, have mercy.

S. Christe eleison. — Christ, have mercy.

M. Et clamor meus ad Te veniat.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.

M. A volání mé k Tobě přijď.
K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.

Uprostřed oltáře.

S. Kyrie eleison.
M. Kyrie eleison.
S. Kyrie eleison.
M. Christe eleison.
S. Christe eleison.
M. Christe eleison.
S. Kyrie eleison.
M. Kyrie eleison.
S. Kyrie eleison.

K. Pane, smiluj se nad námi.
M. Pane, smiluj se nad námi.
K. Pane, smiluj se nad námi.
M. Kriste, smiluj se nad námi.
K. Kriste, smiluj se nad námi.
M. Kriste, smiluj se nad námi.
K. Pane, smiluj se nad námi.
M. Pane, smiluj se nad námi.
K. Pane, smiluj se nad námi.

Gloria.

Gloria in excelsis Deo; et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus Te, benedicimus Te, adoramus Te, glorificamus Te, gratias agimus Tibi propter magnam gloriam Tuam. Domine Deus, Rex coelestis, Deus, Pater omnipotens, Domine Fili unigenite, Jesu Christe, Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis, qui tollis peccata mundi, suscipe depreca-

Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme Tebe, dobrořečíme Tobě, klaníme se Tobě, oslavujeme Tebe, díky vzdáváme Tobě pro velikou slávu Tvou, Hospodine Bože, králi nebeský, Bože, Otče všemohoucí, Pane Jesu Kriste, Synu jednorozený, Pane Bože, Beránku Boží, Synu Otce. Jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi. Jenž snímáš hříchy světa, přijmi

P.	Christe eleison.	Christ, have mercy.
S.	Christe eleison.	Christ, have mercy.
P.	Kyrie eleison.	Lord, have mercy.
S.	Kyrie eleison.	Lord, have mercy.
P.	Kyrie eleison.	Lord, have mercy.

Gloria.

Gloria in excelsis Deo; et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te; Benedicimus te; adoramus te; glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, Rex coelestis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Jesu Christe: Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris, qui tollis peccata mundi, miserere nobis: qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram: qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus sanctus: tu solus Dominus: tu solus altissimus, Jesu Christe, cum sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

Glory be to God on high, and on earth peace to men of good will. We praise Thee; we bless Thee; we worship Thee; we glorify Thee. We give Thee thanks for Thy great glory, O Lord God, heavenly King, God the Father Almighty. O Lord, the Only-begotten Son, Jesus Christ; O Lord God, Lamb of God, Son of the Father, who takest away the sins of the world, have mercy on us: Thou who takest away the sins of the world, receive our prayer; Thou who sittest at the right hand of the Father, have mercy on us. For Thou only art holy: Thou only art the Lord: Thou only, O Jesus Christ, with the Holy Ghost, art most high in the glory of God the Father. Amen.

After the Gloria.

P.	Dominus vobiscum.	The Lord be with you.
S.	Et cum spiritu tuo.	And with thy spirit.
P.	Oremus . . . per omnia saecula saeculorum.	Let us pray . . . world without end.
S.	Amen.	Amen.

tionem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam Tu solus sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus altissimus, Jesu Christe, cum sancto Spiritu in Gloria Dei Patris. Amen.

modlitbu naši. Jenž sedíš na pravici Otce, smiluj se nad námi. Nebo Ty sám jsi svatý, Ty sám jsi Hospodin, Ty sám jsi nejvyšší, Jesu Kriste s Duchem Svatým v slávě Boha Otce. Amen.

Po gloria.

S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Oremus.....per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.

K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Modleme se........po všecky věky věkův.
M. Amen.

Po epištole.

M. Deo gratias.

M. Bohu díky.

Před evangeliem.

S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Sequentia † sancti † evangelii † secundum N.
M. Gloria Tibi, Domine.

K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Následující (slova) † svatého evangelia † podle † N.
M. Sláva Tobě, Pane.

Po evangelium.

M. Laus Tibi, Criste.

M. Chvála Tobě, Kriste.

Credo.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum,

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všech věcí viditelných a neviditelných. I v jediného Pána Jesu Krista, jednorozeného Syna Božího a narozeného z Otce přede všemi věky. Boha z Boha, světlo ze světla, Boha pravého z Boha pravého, zploze

After the Epistle.

S. Deo gratias. — Thanks be to God.

Before the Gospel.

P. Dominus vobiscum. — The Lord be with you.

S. Et cum spiritu tuo. — And with thy spirit.

P. Sequentia sancti Evangelii secundum N. — The continuation of the holy Gospel according to N.

S. Gloria tibi, Domine. — Glory be to Thee, O Lord.

After the Gospel.

S. Laus tibi, Christe. — Praise be to Thee, O Christ.

Credo.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem Factorem coeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo; Lumen de Lumine; Deum verum de Deo vero; genitum non factum; consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem, descendit de coelis, et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine: *Et Homo Factus Est.* Crucifixus etiam pro nobis; sub Pontio Pilato passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas; et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Patris: et iterum venturus

I believe in one God, the Father Almighty, Maker of Heaven and earth, and of all things visible and invisible. And in one Lord Jesus Christ, the Only-begotten Son of God, born of the Father before all ages. God of God; Light of Light; very God of very God; begotten, not made; being of one substance with the Father, by whom all things were made. Who for us men, and for our salvation, came down from heaven, *and was incarnate by the Holy Ghost of the Virgin Mary: And was made Man.* He was crucified also for us, suffered under Pontius Pilate, and was buried. The third day He rose again according to the Scriptures; and ascended into Heaven, and sitteth at the

non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt: qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de coelis. (*Hic genuflectitur.*) Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato, passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos; cajus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit, qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per prophetas. Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam. Con fiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

ného, neučiněného, téže podstaty s Otcem, skrze Něhož všecky věci učiněny jsou: Jenž pro nás lidi a pro spasení naše sestoupil z nebe. (*Tu kleká se.*) A vtělil se od Ducha svatého z Marie Panny a člověkem učiněn jest. Ukřižován také pro nás pod Pontským Pilátem, trpěl i pohřben jest. A třetího dne vstal z mrtvých podle Písem. A vstonpil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce. A opět přijde ve slávě soudit živých i mrtvých, Jehožto království nebude konce. I v Ducha Svatého, Pána i obživovatele, Jenž z Otce i ze Syna vychází, Jenž s Otcem i Synem zároveň ctí a oslavuje se, Jenž mluvil skrze proroky. A v jednu svatou, obecnou i apoštolskou Církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchův a očekávám z mrtvých vstání a život budoucího věku. Amen.

Před obětováním.

S. Dominum vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Oremus.

K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Modleme se.

Po obětováni.

S. Orate fratres, ut......
M. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad

K. Modleme se, bratři, aby..
M. Příjmiž Hospodin oběť z rukou tvých ke cti a chvále

est cum gloria, judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur; qui locutus est per prophetas. Et unam, sanctam, Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto resurrectionem mortuorum et vitam venturi saeculi. Amen.

right hand of the Father: and He shall come again with glory to judge both the living and the dead: of whose kingdom there shall be no end. And I believe in the Holy Ghost, the Lord and Giver of Life, who proceedeth from the Father and the Son: who together with the Father and the Son is worshipped and glorified; who spoke by the Prophets. And One Holy Catholic and Apostolic Church. I confess one Baptism for the remission of sins. And I look for the Resurrection of the dead, and the life of the world to come. Amen.

Before the Offertory.

P. Dominus vobiscum.

S. Et cum spiritu tuo.

P. Oremus.

The Lord be with you.

And with thy Spirit.

Let us pray.

After the Offertory.

P. Orate fratres, ut . . .

S. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram totiusque Ecclesiae suae sanctae.

Pray, brethren, that . . .

May the Lord receive the Sacrifice from thy hands, to the praise and glory of His name to our benefit, and to that of all His holy Church.

At the Preface.

P. Per omnia saecula saeculorum.

S. Amen.

World without end.

Amen.

laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram totiusque Ecclesiae suae sanctae.

jména Svého ku prospěchu našemu i celé Své Církve svaté.

Preface.

S. Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Sursum corda.
M. Habemus ad Dominum.
S. Gratias agamus Domino Deo nostro.
M. Dignum et justum est.

K. Po všecky věky věkův.
M. Amen.
K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Vzhůru srdce.
M. Máme k Hospodinu.
K. Díky čiňme Hospodinu Bohu našemu.
M. Hodno a spravedlivo jest.

Konec preface.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus, Deus Sabaoth! Pleni sunt coeli et terra gloria Tua, Hosanna in excelsis! Benedictus, qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis!

Svatý, Svatý, Svatý Hospodin Bůh zástupův! Plná jsou nebesa i země slávy Tvé. Hosanna na výsostech! Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně. Hosana na výsostech!

Otčenáš.

S. Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.

Pater noster, qui es in coelis! Sanctificetur nomen Tuum. Adveniat regnum Tuum. Fiat voluntas Tua, sicut in coelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.

M. Sed libera nos a malo.

K. Po všecky věky věkův.
M. Amen.

Otče náš, Jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvoď nás v pokušení.

M. Ale zbav nás od zlého.

P. Dominus vobiscum.	The Lord be with you.
S. Et cum spiritu tuo.	**And with thy spirit.**
P. Sursum corda.	Lift up your hearts.
S. Habemus ad Dominum.	**We lift them up unto the Lord.**
P. Gratias agamus Domino Deo nostro.	Let us give thanks unto the Lord our God.
S. Dignum et justum est.	**It is worthy and just.**

End of the Preface.

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt coeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus, qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.	Holy, Holy, Holy, Lord God of Hosts. Heaven and earth are full of Thy glory. Hosanna in the highest: Blessed is he who cometh in the name of the Lord. Hosanna in the highest.

At the Pater noster.

P. Per omnia saecula saeculorum.	World without end.
S. Amen.	Amen.
Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.	Our Father, who art in Heaven, hallowed be Thy name: Thy kingdom come: Thy will be done on earth as it is in Heaven. Give us this day our daily bread: and forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us.
P. Et ne nos inducas in tentationem.	And lead us not into temptation.
S. Sed libera nos a malo.	**But deliver us from evil.**
P. Per omnia saecula saeculorum.	World without end.
S. Amen.	**Amen.**

S. Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.
S. Pax † Domini sit † semper † vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.

K. Po všecky věky věkův.
M. Amen.
K. Pokoj † Páně buď † vezdy † s vámi.
M. I s duchem tvým.

Agnus Dei.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis!

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis!

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: dona nobis pacem!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa: smiluj se nad námi!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa: uděl nám pokoje.

Po přijímání.

S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Oremus.....per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Ite, missa est.
Nebo: Benedicamus Domino.
Nebo: Requiescant in pace.
M. Deo gratias; nebo: Amen.
K. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Fillius † et Spiritus sanctus.
M. Amen.
K. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Initium sancti evangelii secundum Joannem.
M. Gloria tibi, Domine.
S. In principio, etc.
M. Deo gratias.

K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Modleme se........po všecky věky věkův.
M. Amen.
K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Jděte, mše dokonána je.
Nebo: Dobrořečme Pánu.
Nebo: Odpočiňte v pokoji.
M. Bohu díky; nebo: Amen
K. Požehnej vás všemohoucí Bůh Otec i Syn † i Duch Svatý.
M. Amen.
K. Pán s vámi.
M. I s duchem tvým.
K. Počátek svatého evangelia podle Jana.
M. Chvála Tobě, Pane!
K. Na počátku atd.
M. Bohu díky.

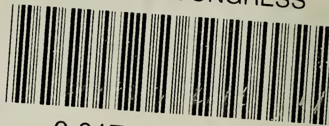
P. Pax † Domini sit † semper vobis†cum.	May the peace † of the Lord be † always with † you.
S. Et cum spiritu tuo.	And with thy spirit.

Agnus Dei.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.	Lamb of God, who takest away the sins of the world, have mery on us.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.	Lamb of God, who takest away the sins of the world, have mercy on us.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.	Lamb of God, who takest away the sins of the world, grant us Thy peace.

After Communion.

P. Dominus vobiscum.	The Lord be with you.
S. Et cum spiritu tuo.	And with thy spirit.
P. Oremus . . . per omnia saecula saeculorum.	Let us pray . . . world without end.
S. Amen.	Amen.
P. Dominus vobiscum.	The Lord be with you.
S. Et cum spiritu tuo.	And with thy spirit.
P. Ite, missa est.	Go, the Mass is ended.
Or: Benedicamus Domino.	Let us bless the Lord.
Or: Requiescant in pace.	May they rest in peace.
S. Deo gratias or: Amen.	Thanks be to God, or Amen.
P. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius † et Spiritus Sanctus.	May Almighty God bless you; the Father, the Son † and the Holy Ghost.
S. Amen.	Amen.
P. Dominus vobiscum.	The Lord be with you.
S. Et cum spiritu tuo.	And with thy spirit.
P. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.	The beginning of the holy Gospel according to John.
S. Gloria tibi, Domine.	Glory be to Thee, O Lord.
P. In principio, etc.	In the beginning, etc.
S. Deo gratias.	Thanks be to God.

LIBRARY OF CONGRESS
0 017 337 159 7
